

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ**

**ATHENS UNIVERSITY
OF ECONOMICS
AND BUSINESS**

ΜΕΛΕΤΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΩΝ ΕΤΩΝ 2018 – 2020

ΑΘΗΝΑ – ΙΟΥΝΙΟΣ 2021

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έρευνας:

Καρλής Δημήτριος, Καθηγητής ΟΠΑ

Ομάδα Εργασίας:

Παναγιωτίδου Αγγελική, MSc, Σύμβουλος Εκπαίδευσης & Σταδιοδρομίας ΟΠΑ

Κοτζαμάνης Γεώργιος, φοιτητής Τμήματος Στατιστικής ΟΠΑ

ΣΥΝΟΨΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με στόχο τη συνεχή βελτίωση και αναβάθμιση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών που προσφέρει το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών στους φοιτητές του, διεξήγαγε σχετική έρευνα μεταξύ των αποφοίτων του. Αυτή είναι η Τρίτη έρευνα μετά από αυτές που έγιναν το 2012 και το 2018. Σκοπός της έρευνας αυτής ήταν ο προσδιορισμός του αντικειμένου και του επιπέδου των σπουδών τους, των συνθηκών της επαγγελματικής τους απασχόλησης και των επαγγελματικών τους βημάτων, καθώς και η αποτύπωση της άποψής τους για μια σειρά θεμάτων που κρίνονται σημαντικά για την ποιότητα των προσφερόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών του πανεπιστημίου.

Τα κυριότερα συμπεράσματα από την έρευνα αυτή είναι τα εξής:

- Στο σύνολο των αποφοίτων το 36% συνέχισε τις σπουδές του.
- Οι βασικότεροι λόγοι μη συνέχισης των σπουδών είναι ότι βρίσκεται στα μελλοντικά τους σχέδια και η εύρεση εργασίας σε σύντομο χρονικό διάστημα από την αποφοίτηση.
- Από τις απαντήσεις προέκυψε ότι οκτώ στους δέκα που συνέχισαν τις σπουδές τους ήταν μέσω ΜΠΣ.
- Το 65,5% των αποφοίτων παρέμεινε στην Ελλάδα.
- Έξι στους δέκα αποφοίτους επέλεξε το ΟΠΑ για τις μεταπτυχιακές του σπουδές.
- Σχεδόν επτά στους δέκα επιλέγουν μεταπτυχιακές σπουδές με άμεση συνάφεια με τις προπτυχιακές σπουδές τους.
- Στο σύνολο των αποφοίτων, επτά στους δέκα απόφοιτους, εργάζονται.
- Η συντριπτική πλειοψηφία των αποφοίτων που εργάζονται είναι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης.
- Μόλις έξι στους εκατό απόφοιτους απασχολούνται σε επιχείρηση δικής τους ιδιοκτησίας.
- Από τους απόφοιτους που δημιούργησαν δική τους επιχείρηση, ένας στους δύο το πραγματοποίησε εντός ενός έτους από την αποφοίτηση του και από αυτές τις επιχειρήσεις εννέα στις δέκα παραμένουν ενεργές.
- Σχεδόν έξι στους δέκα εργάζονται σε απόλυτα συναφές και συναφές αντικείμενο.
- Εννέα στους δέκα απόφοιτους εργάζονται στην Ελλάδα.
- Η απορρόφηση των αποφοίτων μετά από έξι, δώδεκα και είκοσι τέσσερις μήνες διαμορφώθηκε σε 46,1%, 55,1% και 68,9% αντίστοιχα.
- Οι μισοί απόφοιτοι έχουν συμμετάσχει στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης και σχεδόν οι μισοί από αυτούς είτε παρέμειναν είτε έλαβαν πρόταση συνεργασίας.
- Το 33,1% των αποφοίτων δήλωσε ότι λαμβάνοντας υπόψη τη θέση εργασίας που κατείχε την ημέρα της αποφοίτησης του μέχρι σήμερα, άλλαξε μία με δύο θέσεις εργασίας και το 42,6% ότι παραμένει στην ίδια.

- Όσον αφορά το ύψος των μηνιαίων αποδοχών τους, η πλειοψηφία (53%) δηλώνει απολαβές από 500-900€, ενώ πολύ μικρό ποσοστό δηλώνει αποδοχές υψηλότερες των 1.501€.
- Το μεγαλύτερο ποσοστό των αποφοίτων δηλώνει πολύ και πάρα πολύ ευχαριστημένο από την παρούσα θέση εργασίας του.
- Οι βασικοί τρόποι εύρεσης εργασίας είναι το διαδίκτυο και οι προσωπικές γνωριμίες. Χαμηλά είναι τα σχετικά ποσοστά για το Γραφείο Διασύνδεσης του ΟΠΑ και τα λοιπά.
- Όσον αφορά στο κατά πόσο οι σπουδές τους στο ΟΠΑ βοήθησαν στην επαγγελματική και ακαδημαϊκή ζωή παρατηρείται ότι σχεδόν έξι στους δέκα το αξιολογούν θετικά.
 - ο Το 61,8% δηλώνει ότι έλαβε τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες κατά τη διάρκεια των σπουδών του, ως προς τη αγορά εργασίας.
 - ο Το 61,4% δηλώνει ότι έλαβε τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες κατά τη διάρκεια των σπουδών του, ως προς τις μετέπειτα σπουδές.
 - ο Το 69,2% δηλώνει ότι έλαβε τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες κατά τη διάρκεια των σπουδών του, ως προς την εύρεση εργασίας.
- Η πλειοψηφία των αποφοίτων (75,7%) δηλώνει ικανοποιημένη από τα μαθήματα.
- Το 69,2% των αποφοίτων δηλώνει ικανοποιημένο από το διδακτικό προσωπικό.
- Σημαντική δυσарέσκεια καταγράφεται για τις υποδομές του ΟΠΑ από τους αποφοίτους του.
- Η πλειοψηφία των αποφοίτων (79,4%) απάντησε θετικά ως προς την πρόθεση σύστασης του ΟΠΑ σε τρίτους για προπτυχιακές σπουδές.
- Σε σχέση με την προηγούμενη έρευνα του 2018, και σταθμίζοντας κατάλληλα ώστε οι έρευνες να είναι συγκρίσιμες, στη τωρινή έρευνα καταγράφονται οι παρακάτω αυξομειώσεις στις απόψεις των αποφοίτων.

Μικρή αύξηση του ποσοστού:

- ο των φοιτητών που βρίσκουν απασχόληση μετά την αποφοίτησή τους
- ο των φοιτητών που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση
- ο των αποφοίτων που αμείβονται από 900-1200€
- ο του βαθμού ικανοποίησης από τη λήψη γνώσεων και δεξιοτήτων.

Μικρή μείωση του ποσοστού:

- ο των αποφοίτων που πραγματοποιούν μεταπτυχιακές σπουδές
- ο των εργαζόμενων με μερική απασχόληση
- ο της ικανοποίησης από τις σπουδές.

Ας σημειωθεί ότι οι διαφορές αυτές είναι σχετικά μικρές και θα μπορούσαν να αποδοθούν σε τυχαίους παράγοντες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ακρωνύμια	7
1. Εισαγωγή.....	8
2. Μεθοδολογία	9
3. Δομή Ερωτηματολογίου.....	12
4. Ανάλυση Στοιχείων – Αποτελέσματα	13
4.1. Προφίλ Δείγματος	13
4.2. Μετέπειτα Σπουδές.....	17
4.3. Εργασιακή Απασχόληση	26
4.4. Επιχειρηματικότητα	33
4.5. Επαγγελματικά Βήματα	40
4.6. Προπτυχιακές Σπουδές & Αγορά Εργασίας.....	52
4.7. Προσωπικές Εντυπώσεις.....	58
5. Σύγκριση Αποτελεσμάτων των Ερευνών του έτους 2012 & του έτους 2018.....	68
5.1. Ποσοστό Πραγματοποίησης ΜΠΣ.....	68
5.2. Εργασία.....	70
5.3. Μηνιαίες Αποδοχές	71
5.4. Συμμετοχή στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης	72
5.5. Είδος Εργασίας	73
5.7. Γνώσεις και Δεξιότητες από το ΟΠΑ.....	75
5.8. Ικανοποίηση από τις Σπουδές στο ΟΠΑ	76
6. Επίλογος.....	77
7. Προτάσεις.....	79

Ακρωνύμια

- N/A Not Applicable (μτφ: Δεν εφαρμόζεται)
- ΓΔ Γραφείο Διασύνδεσης
- ΔΕΟΣ Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών
- ΔΕΤ Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας
- ΛΟΧΡΗ Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής
- ΜΚΤ Τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας
- ΜΟΔΙΠ Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας
- ΜΠΣ Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών
- ΟΔΕ Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων
- ΟΙΚ Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης
- ΟΠΑ Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- ΠΛΗΡ Τμήμα Πληροφορικής
- ΣΤΑΤ Τμήμα Στατιστικής

1. Εισαγωγή

Το [Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών](#) (ΟΠΑ), στο πλαίσιο της συνεχούς αναβάθμισης των εκπαιδευτικών υπηρεσιών του απέναντι στους φοιτητές καθώς και της θέσης του στον Ελληνικό και Διεθνή ακαδημαϊκό χώρο, αποφάσισε την περιοδική διενέργεια έρευνας μεταξύ των αποφοίτων του. Ο Καθηγητής του Τμήματος [Στατιστικής](#) ΟΠΑ [Δημήτριος Καρλής](#) σε συνεργασία με την κα [Αγγελική Παναγιωτίδου](#) στέλεχος του [Γραφείου Διασύνδεσης](#) ΟΠΑ, διεξήγαγε την παρούσα έρευνα 2 χρόνια από την προηγούμενη, και αποτύπωσε τα αποτελέσματα τα οποία αναλύονται παρακάτω.

Ο σκοπός της έρευνας αυτής ήταν ο προσδιορισμός της μετέπειτα πορείας των αποφοίτων, τόσο από επαγγελματική όσο και από εκπαιδευτική οπτική. Συγκεκριμένα, έγινε ανάλυση των επαγγελματικών/εκπαιδευτικών ευκαιριών των αποφοίτων αλλά και της επίδρασης του Πανεπιστημίου σε αυτούς. Απαραίτητη κρίθηκε η αποτύπωση της άποψης τους σχετικά με μια σειρά θεμάτων, που αξιολογήθηκαν κρίσιμα για την ποιότητα των προσφερόμενων εκπαιδευτικών υπηρεσιών του πανεπιστημίου.

Το ΟΠΑ αποτελείται από τρεις (3) Σχολές που χωρίζονται σε οκτώ (8) Τμήματα, τα οποία είναι τα παρακάτω:

- [Σχολή Οικονομικών Επιστημών](#)
 - Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών.
 - Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης.
- [Σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων](#)
 - Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας.
 - Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων.
 - Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής.
 - Τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας.
- [Σχολή Επιστημών και Τεχνολογίας της Πληροφορίας](#)
 - Τμήμα Πληροφορικής.
 - Τμήμα Στατιστικής.

Ως εκ τούτου, η έρευνα αφορούσε απόφοιτους όλων των Σχολών του ΟΠΑ και όλων των τμημάτων του.

2. Μεθοδολογία

Η έρευνα έλαβε χώρα κατά την περίοδο Φεβρουάριου - Απρίλιου 2021. Το σχετικό ερωτηματολόγιο συμπληρώθηκε ηλεκτρονικά μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του πανεπιστημίου (<http://erevnaapofoiton.aueb.gr>). Η έρευνα κάλυψε απόφοιτους του ΟΠΑ για τα ημερολογιακά έτη από 2018 έως και το 2020, δηλαδή όσους αποφοίτησαν κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2017-2018, 2018-2019 και 2019-2020. Ως ημερομηνία αποφοίτησης ελήφθη η ημερομηνία που κατέστησαν πτυχιούχοι.

Ο πληθυσμός της έρευνας ανήλθε σε 3,334 απόφοιτους σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του τμήματος Εκπαίδευσης του ΟΠΑ, στους οποίους ζητήθηκε να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο σε ηλεκτρονική μορφή, στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΟΠΑ. Συνολικά ελήφθησαν 1.790 απαντήσεις. Το συνολικό ποσοστό ανταπόκρισης (response rate) ανήλθε σε 53,7%.

Συνεπώς, οι απόφοιτοι της συγκεκριμένης περιόδου αποτέλεσαν τον πληθυσμό της έρευνας. Τα στοιχεία επικοινωνίας των αποφοίτων, ήτοι ηλεκτρονικές διευθύνσεις, δόθηκαν από τις γραμματείες των τμημάτων βάσει των αρχείων που τηρούν, μετά από έγκριση του Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού, Καθηγητή [Βασίλειο Βασδέκη](#).

Το γεγονός αυτό είχε ως συνέπεια να μην καταστεί δυνατή η επικοινωνία με αρκετούς απόφοιτους, λόγω ελλείπων ή λανθασμένων στοιχείων, όπως για παράδειγμα με όσους άλλαξαν ηλεκτρονική διεύθυνση (email) μετά την αποφοίτηση τους. Εδώ είναι χρήσιμο να τονιστεί ότι έγινε προσπάθεια να εμπλουτιστεί η συγκεκριμένη λίστα με χρήση μιας λίστας ηλεκτρονικών διευθύνσεων αποφοίτων (όχι πλήρης) που τηρεί το Γραφείο Διασύνδεσης και λοιπά τμήματα του Πανεπιστημίου. Πιστεύουμε ότι αυτό βοήθησε στο σχετικά αυξημένο, σε σχέση με την βιβλιογραφία για ηλεκτρονική έρευνα, ποσοστό απόκρισης.

Πιο αναλυτικά, εστάλησαν ηλεκτρονικές προσκλήσεις, με μοναδική ηλεκτρονική διεύθυνση συνδέσμου (unique token), για τη διασφάλιση της προσωποποιημένης/μοναδικής απάντησης, οι οποίες επέτρεπαν την είσοδο στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΟΠΑ «AUEB On Line Surveys». Μέσω του συνδέσμου αυτού, είχαν τη δυνατότητα, ακολουθώντας τις οδηγίες που αναγράφονταν στην ηλεκτρονική πρόσκληση, να εισέλθουν στη ηλεκτρονική πλατφόρμα και να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο μόνο μία φορά.

Η γνωστοποίηση του και η αποστολή των προσκλήσεων στους απόφοιτους έγινε σταδιακά. Σε όλους τους συμμετέχοντες στάλθηκαν δυο υπενθυμίσεις για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Θα πρέπει εδώ να τονιστεί ότι το ερωτηματολόγιο ήταν δομημένο και επέτρεπε λογικούς ελέγχους αποκλείοντας απ' ευθείας κάποιες ερωτήσεις ανάλογα με την απάντηση που προηγήθηκε σε άλλες ερωτήσεις.

Ο κάθε συμμετέχων είχε τη δυνατότητα να απαντήσει μερικώς, αποθηκεύοντας προσωρινά τις απαντήσεις του και μόνο με την οριστική υποβολή των απαντήσεων δεν ήταν πλέον δυνατή η

είσοδος του ξανά. Το σύστημα κατέγραφε όλες τις λεπτομέρειες της ηλεκτρονικής κίνησης του χρήστη, όπως ημερομηνία εισόδου/εξόδου, χρόνος παραμονής/ολοκλήρωσης κ.λπ. Καθ' όλη τη διάρκεια συμπλήρωσης και επεξεργασίας του ερωτηματολογίου, δίνονταν η δυνατότητα χρήσης βοήθειας μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης: erevna@aueb.gr. Μέσω τις ίδιες διεύθυνσης θα αποσταλούν στους συμμετέχοντες και τα αποτελέσματα της έρευνας.

Συνολικά ελήφθησαν 1.907 απαντήσεις, εκ των οποίων οι 1.790 ήταν επεξεργάσιμες. Η συνολική διάρκεια που το ερωτηματολόγιο ήταν διαθέσιμο ήταν οκτώ (8) εβδομάδες. Η γνωστοποίηση του και η αποστολή των προσκλήσεων στους απόφοιτους έγινε σταδιακά, για λόγους αποφυγής του φαινομένου ανεπιθύμητης αλληλογραφίας (spam).

Σε όλους τους συμμετέχοντες στάλθηκαν δυο υπενθυμίσεις για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου.

Κατά την επεξεργασία των δεδομένων, τον υπολογισμό των διάφορων περιγραφικών μέτρων και για την απεικόνιση αυτών, έγιναν οι παρακάτω ενέργειες που αφορούσαν τη διαχείριση των δεδομένων.

- Ξεκινώντας από ελέγχους πληρότητας και λογικούς ελέγχους, από τα πρωτογενή δεδομένα:
 - ο αφαιρέθηκαν οι διπλές καταχωρήσεις
 - ο διορθώθηκαν λάθος στοιχεία ως προς το τμήμα και το έτος αποφοίτησης διασταυρώνοντας τα στοιχεία που έδινε ο απόφοιτος στο ερωτηματολόγιο με αυτά του πανεπιστημίου (γραμματεία, γραφείο Διασύνδεσης).
- στους δείκτες που αφορούσαν την εργασία, ελήφθησαν υπόψη μόνο οι απαντήσεις αυτών που είχαν απαντήσει θετικά στην ερώτηση ότι εργάζονταν
- στους δείκτες που αφορούσαν την συνέχιση των σπουδών, ελήφθησαν υπόψη οι απαντήσεις μόνο αυτών που είχαν απαντήσει θετικά στην ερώτηση ότι συνέχισαν τις σπουδές τους
- στους δείκτες που αφορούσαν την επιχειρηματικότητα, ελήφθησαν υπόψη οι απαντήσεις μόνο αυτών που είχαν απαντήσει θετικά στην ερώτηση ότι δημιούργησαν την δική τους επιχείρηση.
- στις προαιρετικές ερωτήσεις δεν έγινε απεικόνιση των κενών απαντήσεων (missing values)
- η ερμηνεία των αποτελεσμάτων έχει γίνει κυρίως ως προς τον άξονα των τμημάτων του ΟΠΑ, και λιγότερο ως προς το φύλο και το έτος αποφοίτησης.

Θα πρέπει εδώ να τονιστεί ότι το ερωτηματολόγιο ήταν δομημένο και επέτρεπε λογικούς ελέγχους αποκλείοντας απ' ευθείας κάποιες ερωτήσεις ανάλογα με την απάντηση που προηγήθηκε σε άλλες ερωτήσεις.

Τέλος, αν και δεν θα αναφερθούν στην παρούσα έκθεση, έγιναν και κάποιοι βασικοί έλεγχοι ως προς την άρνηση απόκρισης που δεν ανέδειξαν κάποιο ουσιαστικό πρόβλημα μεροληψίας στις απαντήσεις.

3. Δομή Ερωτηματολογίου

Το ερωτηματολόγιο αποτελούνταν από ένα εισαγωγικό μήνυμα και μια σύντομη περιγραφή του σκοπού της έρευνας. Χωρίστηκε σε οκτώ (8) ενότητες, όπου η κάθε μία περιείχε μια σειρά ερωτήσεων γύρω από το θέμα που ερευνούσε. Ορισμένες ερωτήσεις ανάλογα με την απάντηση του ερωτηθέντος, οδηγούσαν σε επιπρόσθετες ερωτήσεις με σκοπό την πιο λεπτομερή διερεύνηση του θέματος.

Οι ενότητες ήταν οι εξής:

1. Σπουδές πέρα από το πρώτο πτυχίο.
2. Επιχειρηματικότητα
3. Εργασιακή Απασχόληση.
4. Επαγγελματικά Βήματα.
5. Επόμενα βήματα μετά την αποφοίτησή σας
6. Προπτυχιακές Σπουδές και Αγορά Εργασίας.
7. Προσωπικές Εντυπώσεις.
8. Προσωπικά Στοιχεία.

Πιο αναλυτικά, στην 1η ενότητα ο συμμετέχων καλούνταν να απαντήσει σε ερωτήσεις αναφορικά με τις μετέπειτα σπουδές του. Στη ενότητα 2 τα ερωτήματα σχετίζονταν με την επιχειρηματικότητα. Στη 3η και 4η ενότητα, τα ερωτήματα που συναντούσε είχαν να κάνουν με την παρούσα εργασιακή του απασχόληση αλλά και γενικότερα με τα επαγγελματικά του βήματα.

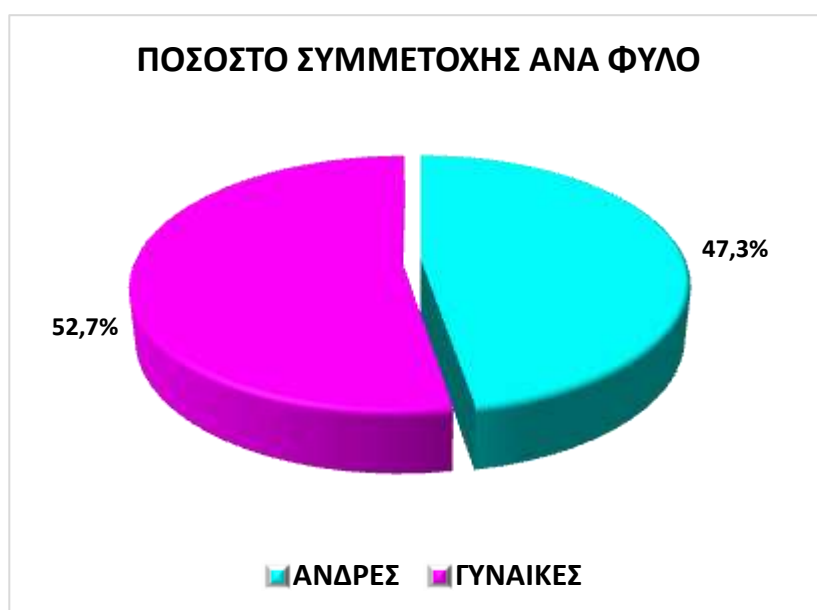
Έπειτα, στην ενότητα 5 οι ερωτήσεις σχετίζονταν με τα επόμενα βήματα του αποφοίτου σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές μετά την αποφοίτησή του όπως μετά από 6, 12, 18 και 24 μήνες από την λήψη του πτυχίου. Στη συνέχεια, οι ενότητες 6 και 7 είχαν ως θέμα τις επιδράσεις του Πανεπιστημίου στη μετέπειτα ζωή του, αλλά και ποια είναι η προσωπική του αξιολόγηση για το ίδιο το Πανεπιστημιακό Ίδρυμα. Η 8η και τελευταία ενότητα αναφερόταν σε προσωπικά στοιχεία, όπως το έτος εγγραφής/αποφοίτησης, η ηλικία κ.λπ.

Τέλος, θα πρέπει να αναφερθεί ότι το ερωτηματολόγιο βασίστηκε σε παλαιότερες εκδόσεις από τις έρευνες αποφοίτων που έγιναν το 2012 και το 2018, ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα σύγκρισης ανάμεσα στις διαφορετικές χρονικές στιγμές. Επίσης συμπεριελήφθησαν ερωτήματα σύμφωνα με τις ανάγκες της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας του ΟΠΑ ώστε να είναι δυνατή η εξαγωγή δεικτών που η [Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας](#) (ΜΟΔΙΠ) χρειάζεται για την αξιολόγηση του πανεπιστημίου, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

4. Ανάλυση Στοιχείων – Αποτελέσματα

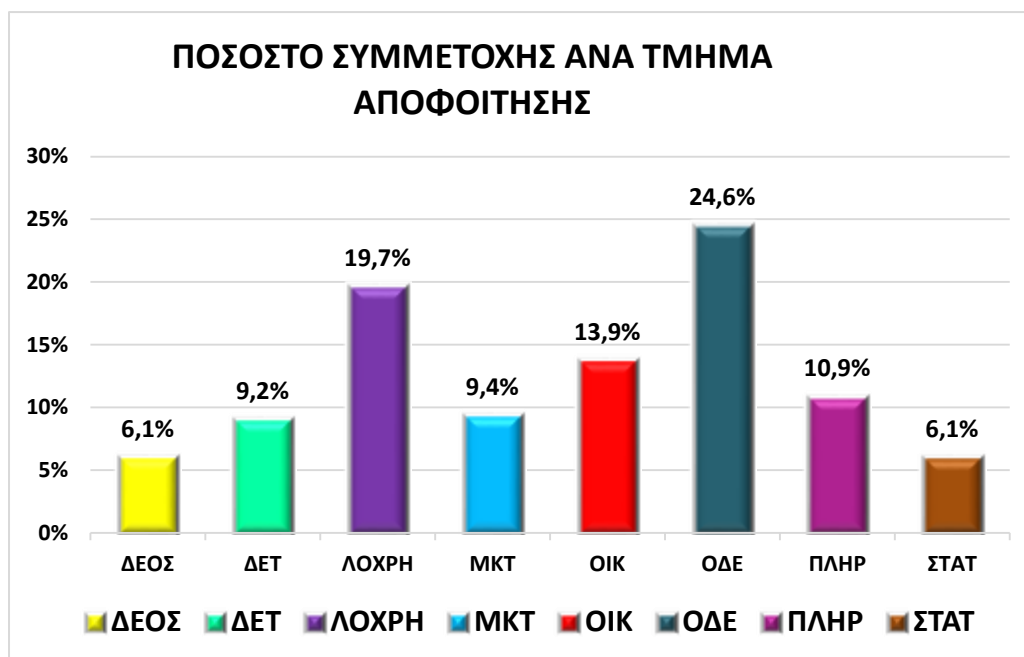
4.1. Προφίλ Δείγματος

Από το σύνολο των 1790 ολοκληρωμένων απαντήσεων που ελήφθησαν, οι 846 απαντήσεις ήταν από άνδρες και οι 944 απαντήσεις ήταν από γυναίκες, με ποσοστό συμμετοχής 47,3% και 52,7% αντίστοιχα (Διάγραμμα: 4.1.1).

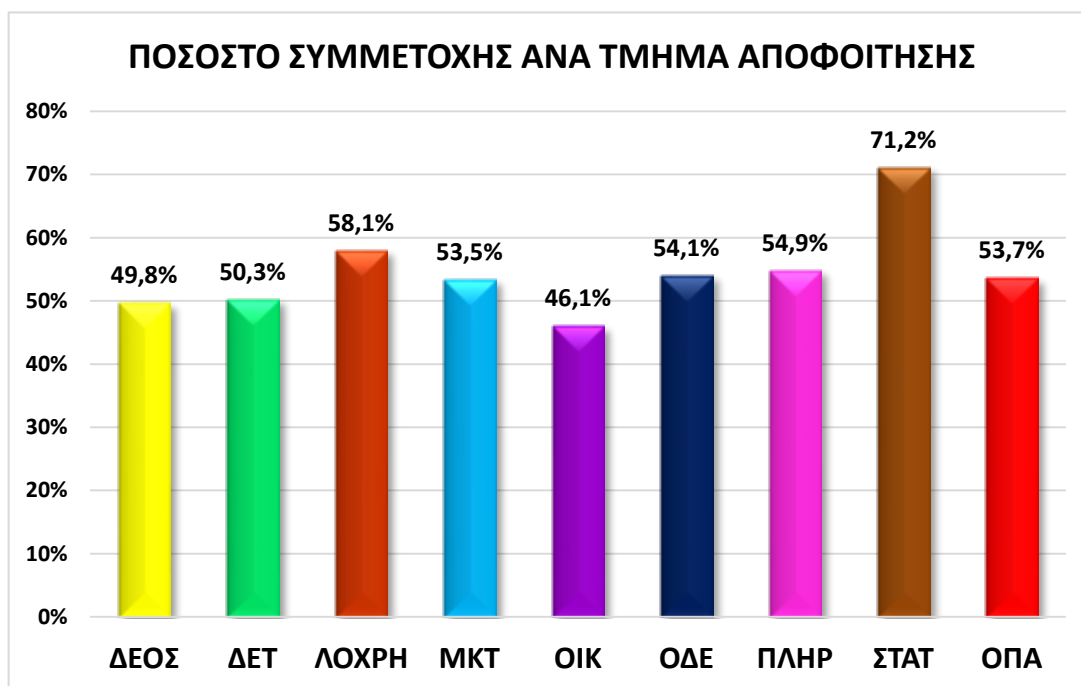
Διάγραμμα 4.1.1.: Συμμετοχή ανά φύλο

Στο Διάγραμμα 4.1.2. απεικονίζεται η σύνθεση του δείγματος των απαντήσεων ως προς το τμήμα αποφοίτησης επί του συνόλου των απαντήσεων που ελήφθησαν. Ας σημειωθεί ότι τα μεγέθη των τμημάτων δεν είναι τα ίδια.

Διάγραμμα 4.1.2.: Ποσοστό συμμετοχής ανά τμήμα

Το ποσοστό απόκρισης (response rate) ανά τμήμα (Διάγραμμα 4.1.3.) έδειξε ότι οι απόφοιτοι του Τμήματος Στατιστικής ανταποκρίθηκαν στο μεγαλύτερο ποσοστό, ήτοι 71,2% του συνόλου των αποφοίτων του τμήματος, και του τμήματος Οικονομικής Επιστήμης στο μικρότερο, ήτοι 46,1%.

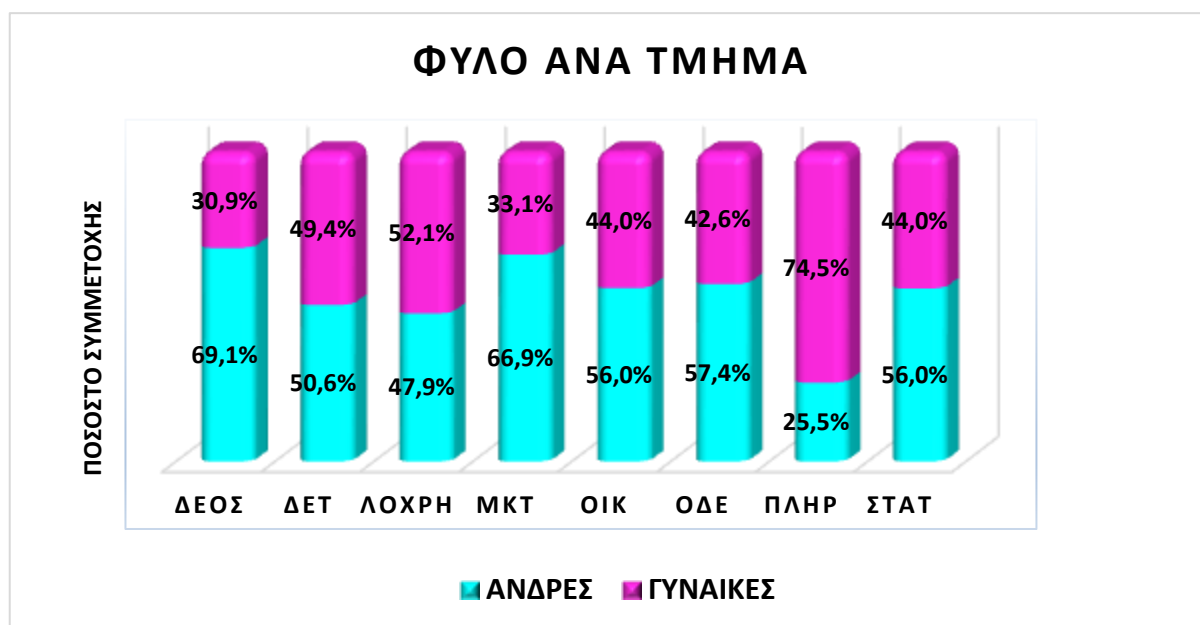

Διάγραμμα 4.1.3.: Ποσοστό απόκρισης ανά τμήμα επί του συνόλου του πληθυσμού του εκάστοτε τμήματος

Τα ποσοστά συμμετοχής ανά φύλο και ανά τμήμα αποφοίτησης απεικονίζονται στον Πίνακα 1. Τα νούμερα είναι ενδεικτικά καθώς υπάρχουν σοβαρές διαφορές στον αριθμό των αποφοίτων ανά τμήμα και φύλο.

ΦΥΛΟ ΑΝΑ ΤΜΗΜΑ	ΔΕΟΣ	ΔΕΤ	ΛΟΧΡΗ	ΜΚΤ	ΟΙΚ	ΟΔΕ	ΠΛΗΡ	ΣΤΑΤ
ΑΝΔΡΕΣ	69,1%	50,6%	47,9%	66,9%	56,0%	57,4%	25,5%	56,0%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	30,9%	49,4%	52,1%	33,1%	44,0%	42,6%	74,5%	44,0%

Πίνακας 1.: Συμμετοχή ανά φύλο και ανά τμήμα

Διάγραμμα 4.1.4.: Ποσοστό απόκρισης ανά φύλο και ανά τμήμα

Στο Διάγραμμα 4.1.5. απεικονίζεται το ποσοστό απόκρισης ανά έτος αποφοίτησης, επί του συνόλου των απαντήσεων. Όπως είναι αναμενόμενο το ποσοστό αυτό είναι μεγαλύτερο για τους πιο πρόσφατους απόφοιτους που είναι 61,9% καθώς σε αυτούς η πρόσβαση ήταν πιο εύκολη λόγω του μικρού χρόνου από την αποφοίτησή τους (και άρα η διαθέσιμη ηλεκτρονική διεύθυνση ήταν πιο πιθανό να ισχύει ακόμα)

Διάγραμμα 4.1.5.: Ποσοστό απόκρισης ανά έτος αποφοίτησης

4.2. Μετέπειτα Σπουδές

Στην ενότητα αυτή, οι ερωτήσεις αφορούσαν τη συνέχιση ή μη των σπουδών των αποφοίτων και με ποιο τρόπο. Οι προς επιλογή απαντήσεις ήταν μέσω μεταπτυχιακών σπουδών (ΜΠΣ), μέσω δευτέρου προπτυχιακού προγράμματος σπουδών (ΠΠΣ) ή κάτι άλλο.

Μετά την ολοκλήρωση των προπτυχιακών σπουδών το 36% των αποφοίτων συνέχισε τις σπουδές του (Πίνακας 2). Από τις απαντήσεις προέκυψε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών που συνέχισαν τις σπουδές τους ήταν μέσω ΜΠΣ, ήτοι το 81,2% (Πίνακας 3). Από αυτούς που συνέχισαν για μεταπτυχιακές σπουδές το 65,5%, παρέμεινε στην Ελλάδα και το 59,8% επέλεξε το ΟΠΑ.

ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΝΑΙ	ΟΧΙ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	645	1145
ΠΟΣΟΣΤΟ	36%	64%

Πίνακας 2.: Συνέχιση σπουδών

Στην ερώτηση «Που συνεχίσατε τις σπουδές σας, Ελλάδα ή στο εξωτερικό;» οι απαντήσεις διαμορφώθηκαν ως εξής:

ΧΩΡΑ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΕΛΛΑΔΑ	199	250	449	69,6%
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	107	89	196	30,4%
ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ	306	339	645	100,0%

Πίνακας 3.: Τόπος συνέχισης σπουδών

Από τις απαντήσεις προέκυψε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών που συνέχισαν τις σπουδές τους ήταν μέσω ΜΠΣ σε ποσοστό 81,2%.

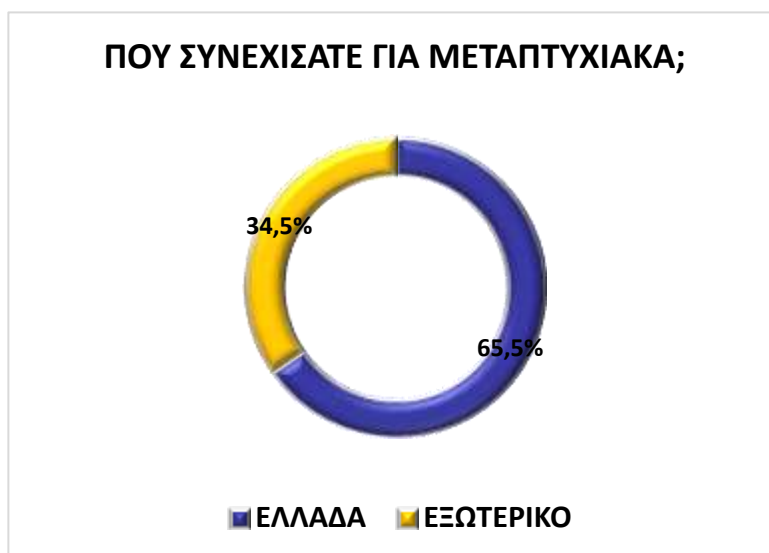
ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΑ
ΜΕΣΩ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	268	256	527	81,2%
ΜΕΣΩ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ (2° ΠΤΥΧΙΟ)	10	6	16	2,5%
ΑΛΛΟ / ΑΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΤΟ	61	44	102	16,3%
ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ	339	306	645	100,0%

Πίνακας 4.: Συνέχιση σπουδών ανά κατηγορία εκπαίδευσης

Σημείωση: Στην επιλογή «Άλλο» ελήφθησαν τα παρακάτω είδη απαντήσεων:

- Επαγγελματικές πιστοποιήσεις (ACCA, CFA, ορκωτών λογιστών, κ.ά.).

- Εξειδικευμένα σεμινάρια.
- Άλλες βαθμίδες σπουδών όπως υποκριτική, σχέδιο μόδας ΙΕΚ, κ.ά.

Διάγραμμα 4.2.1.: Τόπος συνέχισης σπουδών

Από αυτούς που συνέχισαν τις σπουδές τους με ΜΠΣ στην Ελλάδα, (324 άτομα στο δείγμα) το 59,8% επέλεξε το ΟΠΑ.

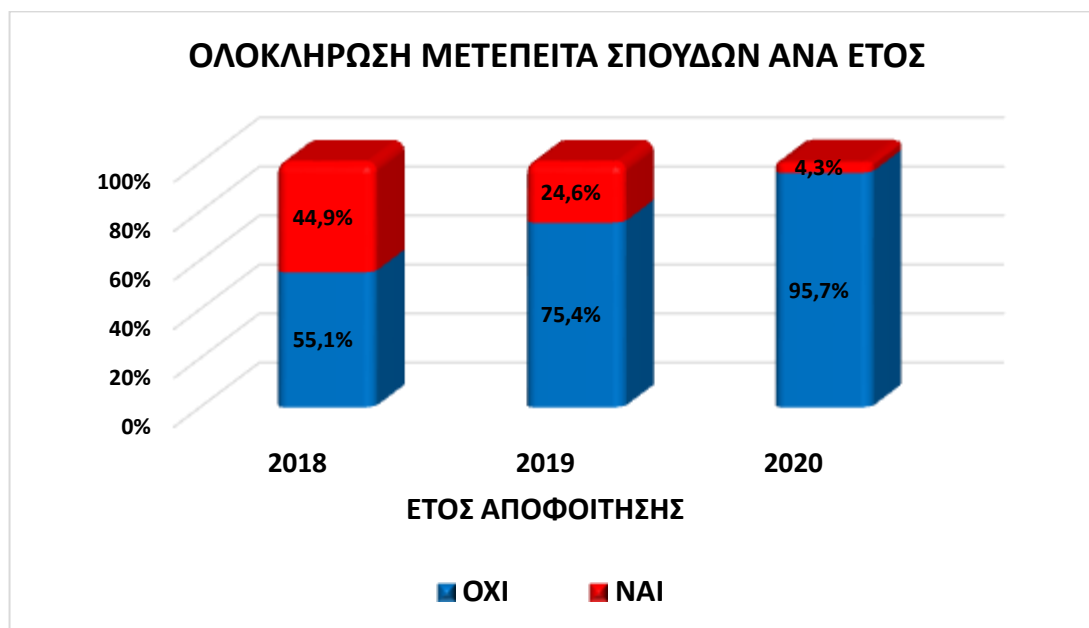
Διάγραμμα 4.2.2.: Ίδρυμα συνέχισης μεταπτυχιακών σπουδών

Το 74,6% των ερωτηθέντων έχουν ολοκληρώσει τις σπουδές τους μετά το ΟΠΑ.

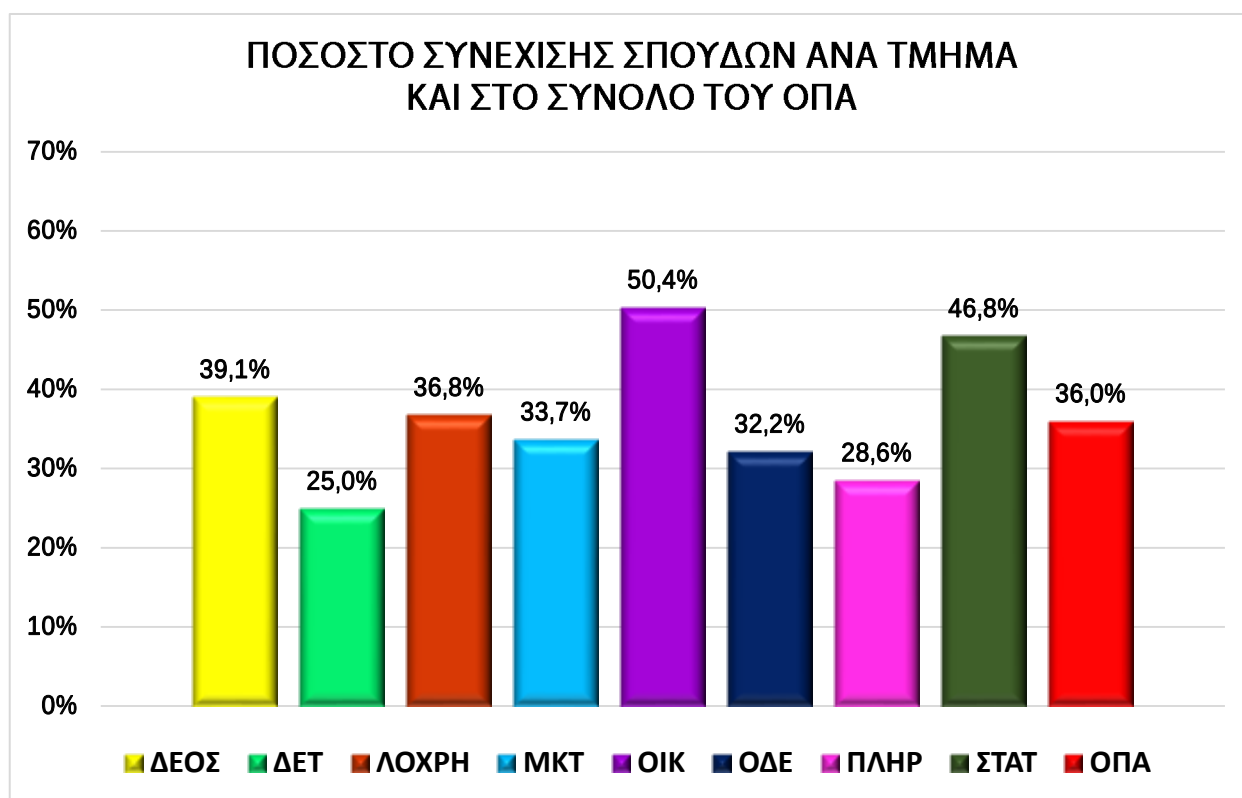
Διάγραμμα 4.2.3.: Ολοκλήρωση μετέπειτα σπουδών

Όπως ήταν και αναμενόμενο, οι πιο πρόσφατοι απόφοιτοι, ήτοι του έτους 2020, είναι όσων οι μετέπειτα σπουδές τους είναι εν εξελίξει, ενώ το 44,9% των αποφοίτων του 2018 τις έχουν περατώσει.

Διάγραμμα 4.2.4.: Ολοκλήρωση μετέπειτα σπουδών ανά έτος αποφοίτησης

Από το σύνολο των απαντήσεων που ελήφθησαν, το υψηλότερο ποσοστό στη συνέχιση των σπουδών του μετά την αποφοίτηση έχει το τμήμα Οικονομικής Επιστήμης, με ποσοστό 50,4% και ακολουθεί το τμήμα Στατιστικής με ποσοστό 46,8%. Το χαμηλότερο ποσοστό παρουσιάζει το τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας με ποσοστό 25%. Στο σύνολο των αποφοίτων του πανεπιστημίου το ποσοστό συνέχισης σπουδών ανέρχεται σε 36% (Διάγραμμα: 4.2.5.Α).

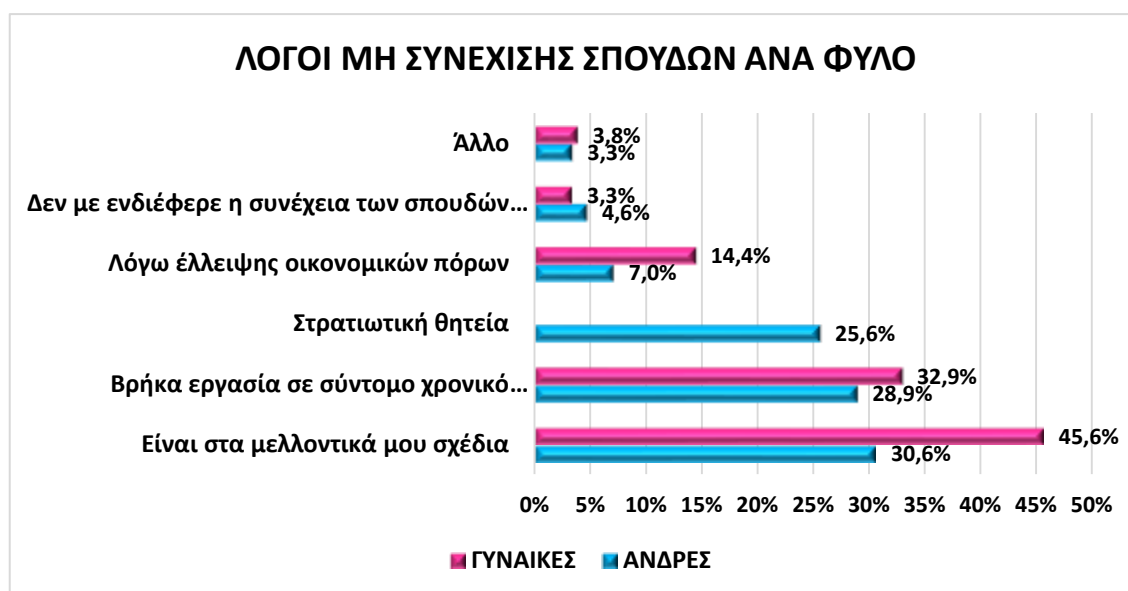

Διάγραμμα 4.2.5.: Ποσοστό συνέχισης των σπουδών ανά τμήμα και συνολικά

Από τον πληθυσμό των ερωτηθέντων που απάντησαν αρνητικά ως προς τη συνέχιση των σπουδών τους, αναφέρθηκε ως συχνότερος λόγος ότι βρίσκεται στα μελλοντικά τους σχέδια σε ποσοστό 38,5%, με μικρή διαφορά από την ανεύρεση εργασίας σε σύντομο χρονικό διάστημα από την αποφοίτησή τους, σε ποσοστό 31% (Διάγραμμα: 4.2.6.).

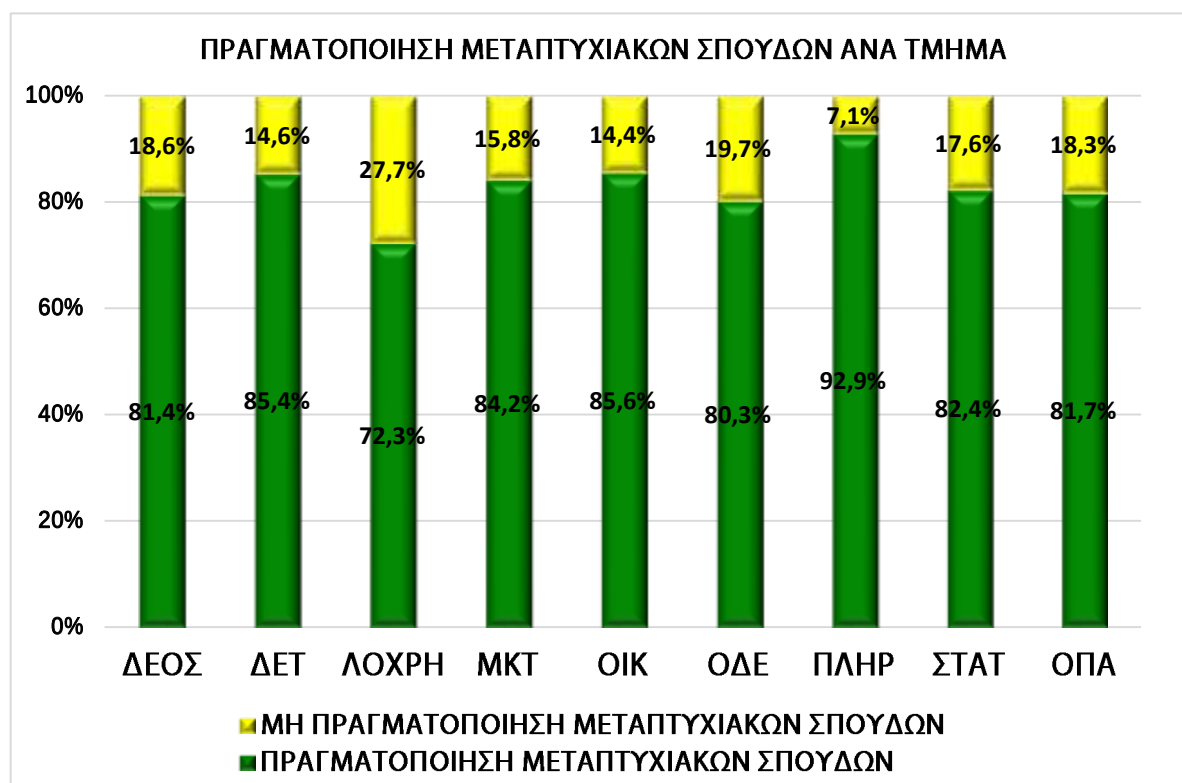
Διάγραμμα 4.2.6.: Λόγοι μη συνέχισης σπουδών

Διάγραμμα 4.2.7.: Λόγοι μη συνέχισης σπουδών ανά φύλο

Τα ποσοστά των αποφοίτων από αυτούς που συνέχισαν τις σπουδές του και τελικά επιλέγουν να πραγματοποιήσουν ΜΠΣ είναι αρκετά υψηλά, με το τμήμα Πληροφορικής να φτάνει το 92,9%,

ενώ το τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής να λαμβάνει το μικρότερο ποσοστό 72,3%. Στο σύνολο του πανεπιστημίου το ποσοστό αυτό ανέρχεται σε 81,7% (Διάγραμμα: 4.2.8).

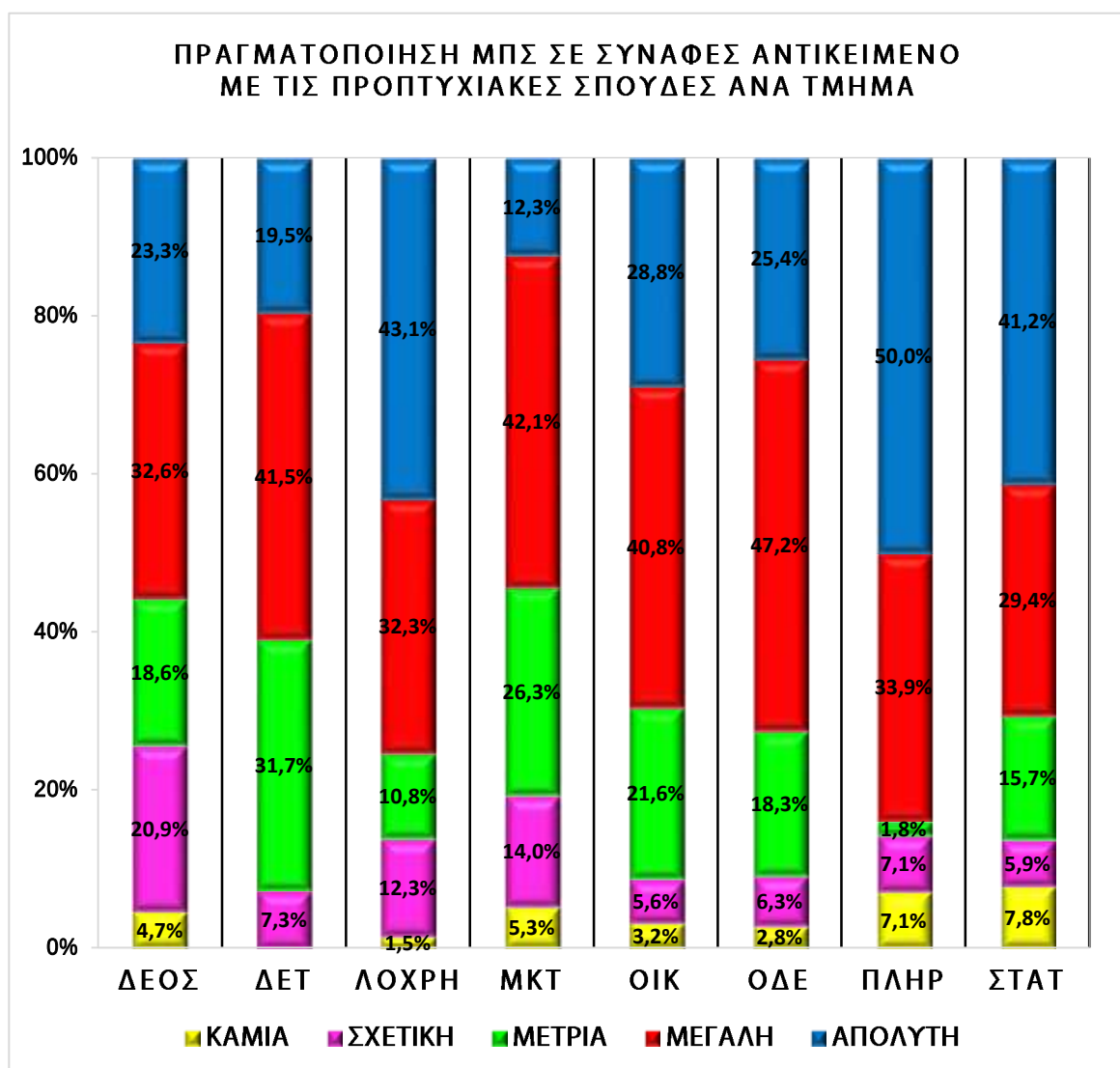
Διάγραμμα 4.2.8.: Πραγματοποίηση Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών ανά τμήμα

Το 31,3% των ερωτηθέντων οι οποίοι επέλεξαν να συνεχίσουν τις σπουδές τους πραγματοποιώντας μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, απάντησαν ότι ήταν σε αντικείμενο απόλυτα συναφές με το πρώτο τους πτυχίο. Το 38,6% δήλωσε μεγάλη συνάφεια, ενώ μόλις το 3,6% δήλωσε ότι δεν υπήρχε συνάφεια (Διάγραμμα: 4.2.10).

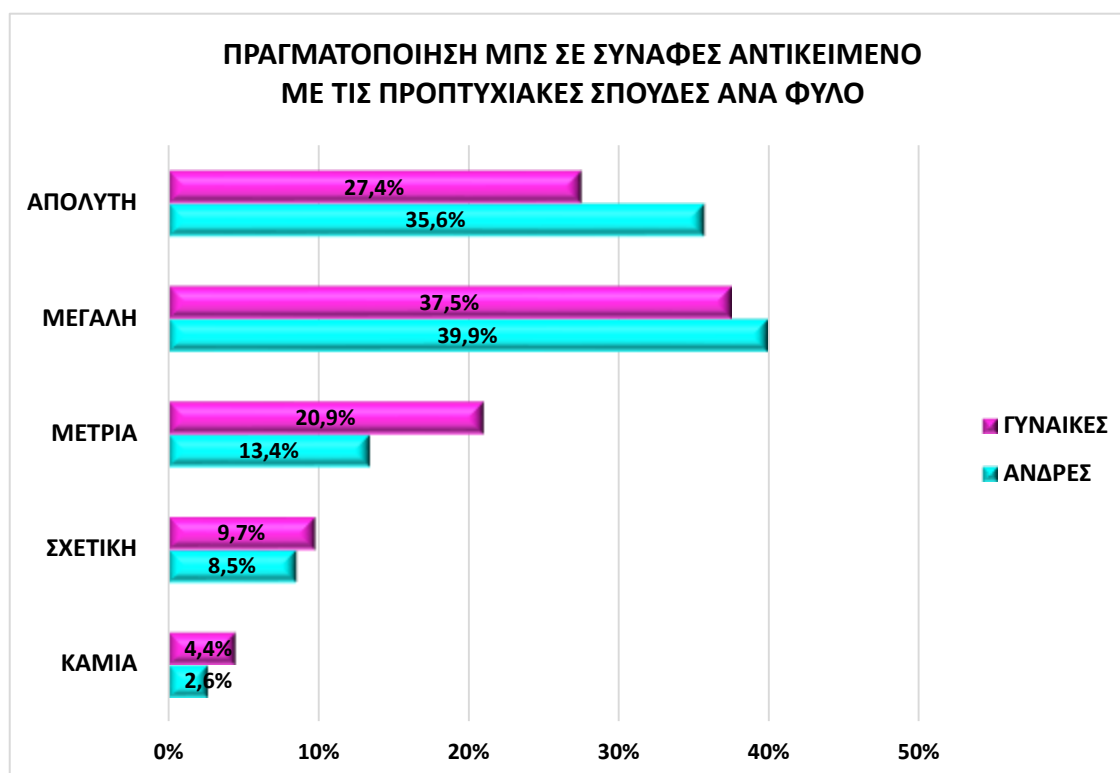
Διάγραμμα 4.2.10.: ΜΠΣ σε συναφές αντικείμενο

Παρόμοια είναι και η εικόνα της επιλογής μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών με επιστημονική συνάφεια και ανά τμήμα, με τα ποσοστά απόλυτης συνάφειας να κυμαίνονται από 12,3% στο τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας και 50% στο τμήμα Πληροφορικής (Διάγραμμα 4.2.11).

Διάγραμμα 4.2.11.: ΜΠΣ σε συναφές αντικείμενο ανά τμήμα

Η πραγματοποίηση Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών σε συναφές αντικείμενο ανά φύλο παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 4.2.12. Οι γυναίκες με μικρές ποσοστιαίες αποκλίσεις φαίνεται να επιλέγουν περισσότερο προγράμματα σπουδών με μικρότερη συνάφεια σε σχέση με το πρώτο τους πτυχίο.

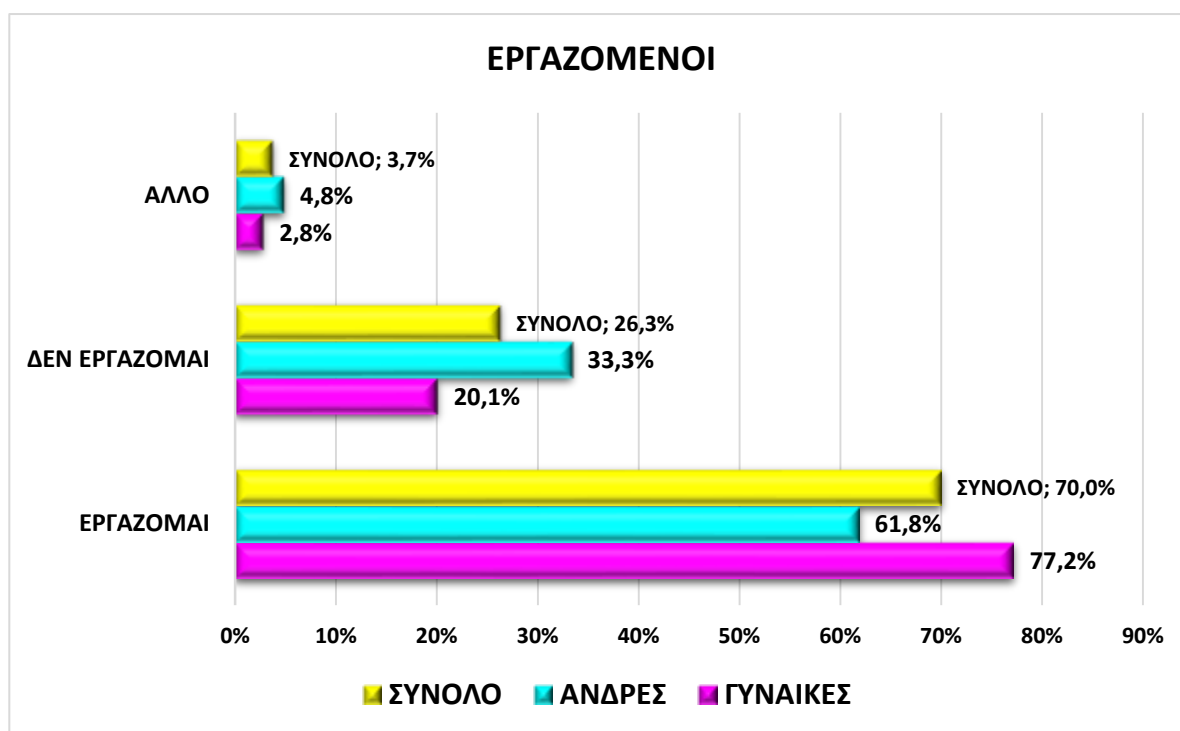

Διάγραμμα 4.2.12.: ΜΠΣ σε συναφές αντικείμενο ανά φύλο

4.3. Εργασιακή Απασχόληση

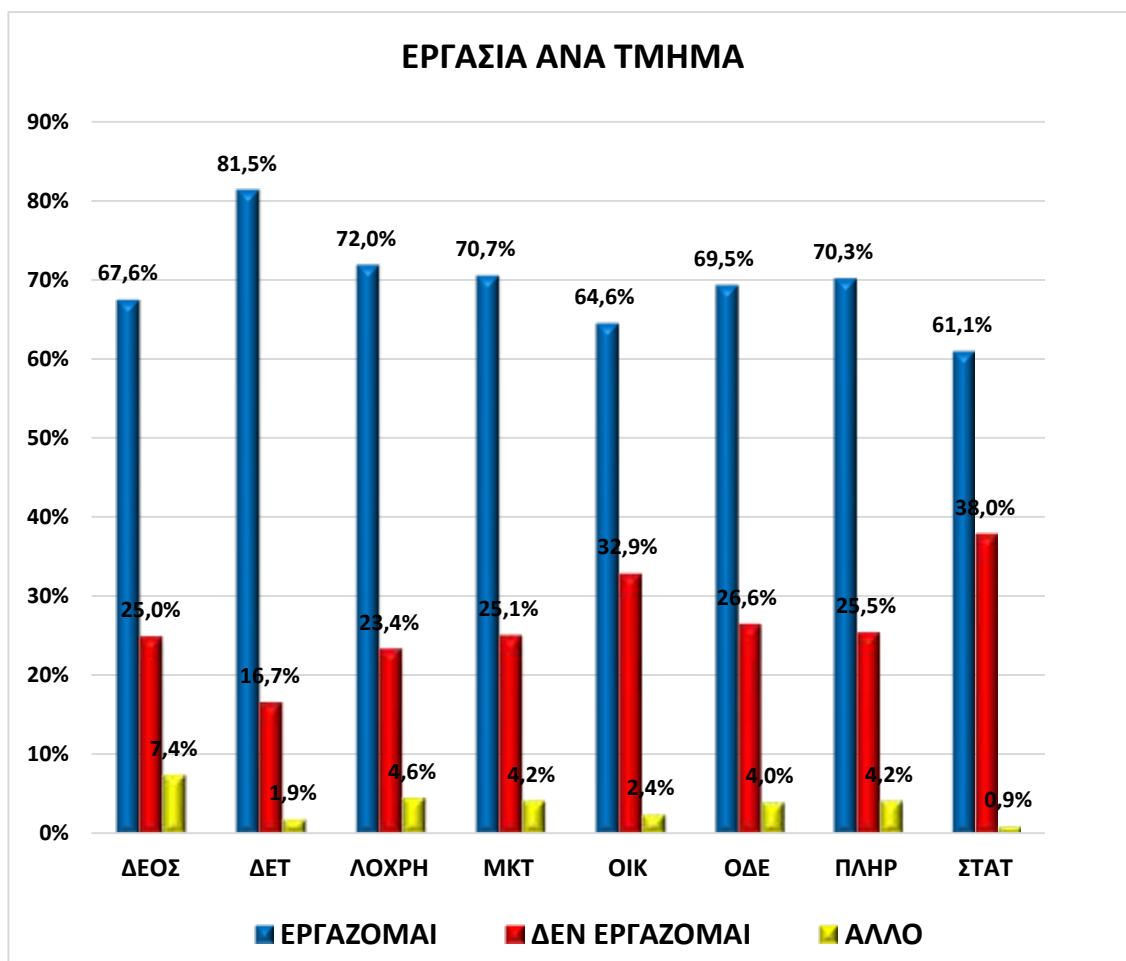
Τα ποσοστά απασχόλησης των αποφοίτων σε όλα τα τμήματα παρουσιάζονται ιδιαίτερα υψηλά, με το ποσοστό στο σύνολο του πανεπιστημίου να ανέρχεται σε 70%, παρότι διανύουμε μια πρωτόγνωρη και εξαιρετικά δύσκολη περίοδο για όλο τον πλανήτη. Οι 7 στους 10 αποφοίτους του ΟΠΑ αυτή τη στιγμή εργάζονται.

Από το 30% που δεν εργάζονται, ένα μεγάλο ποσοστό συνεχίζει τις σπουδές του, ενώ ένα μεγάλο μέρος εκπληρώνει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις. Το εύρημα ότι από τους αποφοίτους που απάντησαν «άλλο» το 87,5% ήταν λόγω της στρατιωτικής θητείας. Ας σημειωθεί επίσης ότι αρκετοί φοιτητές που δήλωσαν ότι παρακολουθούν μεταπτυχιακές αυτή τη στιγμή σπουδές εργάζονται συγχρόνως (85%)

Διάγραμμα 4.3.1.: Ποσοστό εργαζομένων αυτή τη χρονική στιγμή ανά φύλο

Τα επιμέρους ποσοστά απασχόλησης των τμημάτων παρουσιάζονται στο παρακάτω διάγραμμα με υψηλότερο αυτό του τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, με 81,5% και με χαμηλότερο το 61,1% του τμήματος Στατιστικής.

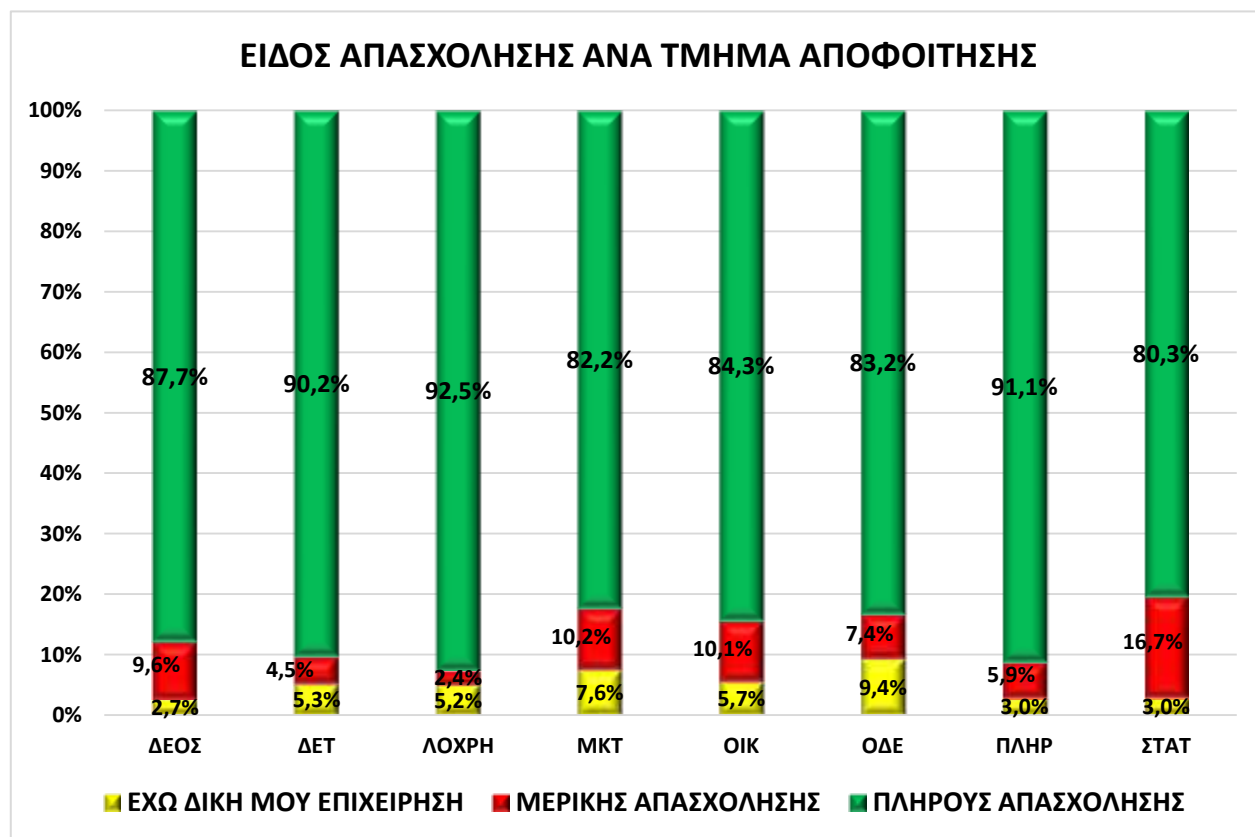
Διάγραμμα 4.3.2.: Ποσοστό εργαζομένων ανά τμήμα αυτή τη χρονική στιγμή

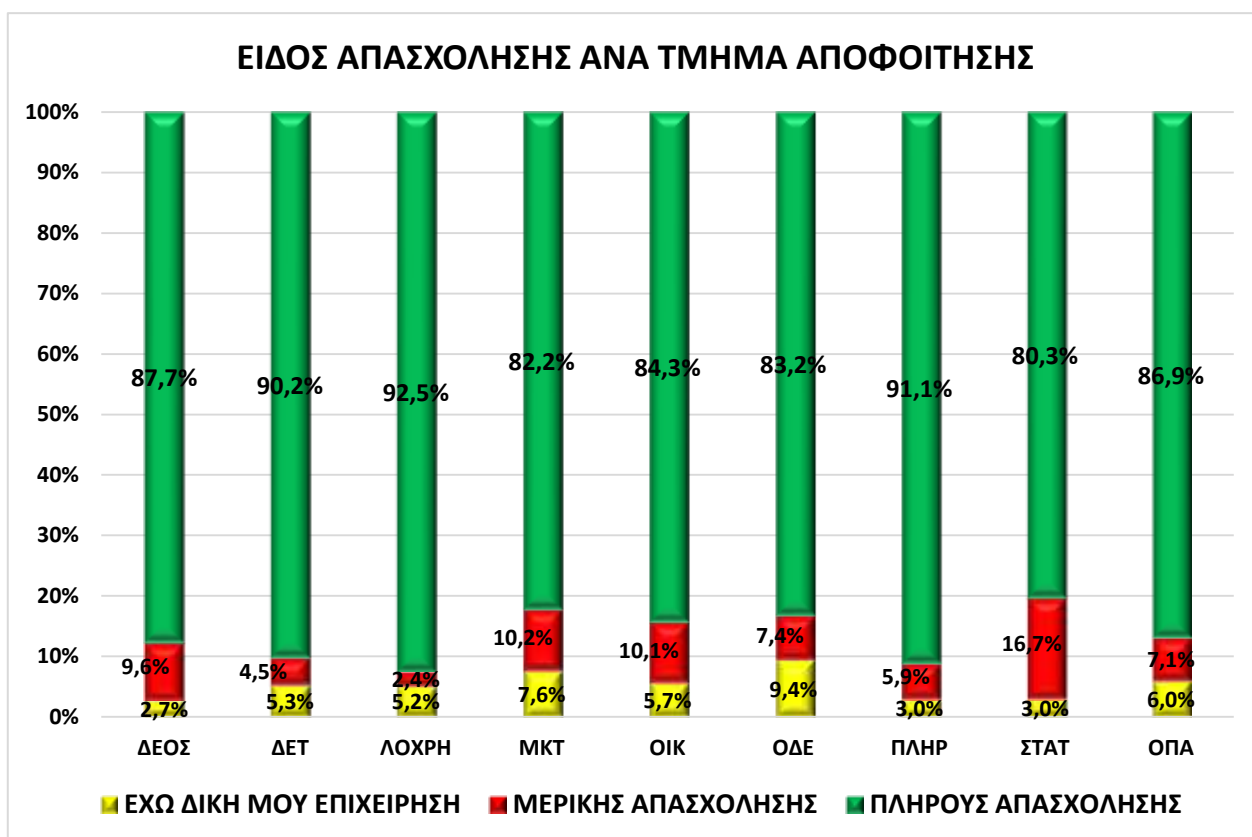
Στο είδος της απασχόλησης, η πλήρης απασχόληση είναι σχεδόν ο κανόνας με ποσοστό που ανέρχεται στο 87%. Το 7% δηλώνει ότι εργάζεται με μερική απασχόληση ενώ μόλις το 6% δηλώνει ότι έχει τη δική του επιχείρηση.

Διάγραμμα 4.3.3.: Είδος απασχόλησης

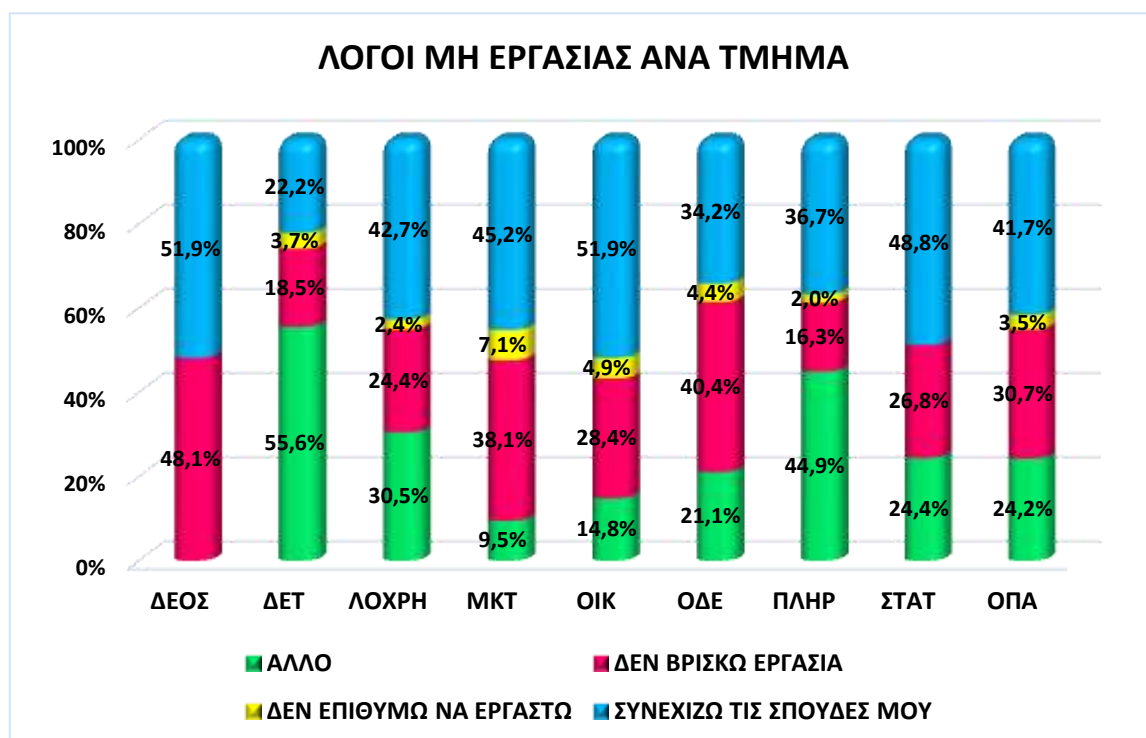
Στο είδος της απασχόλησης, η πλήρης απασχόληση είναι σχεδόν ο κανόνας με υψηλότερο το τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής με ποσοστό 92,5% (Διάγραμμα 4.3.4).

Διάγραμμα 4.3.4.: Είδος απασχόλησης ανά τμήμα

Ο κυριότερος λόγος μη εργασίας είναι η συνέχιση των σπουδών σε ποσοστό που φτάνει στο 51,9% στο τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών, ενώ ακολουθεί η γενική κατηγορία ΑΛΛΟ σε ποσοστό 55,6% στο τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (Διάγραμμα: 4.3.5). Στο σύνολο του ΟΠΑ το 41,7% δηλώνει ότι συμβαίνει λόγω συνέχισης των σπουδών.

Διάγραμμα 4.3.5.: Λόγοι μη εργασίας ανά τμήμα

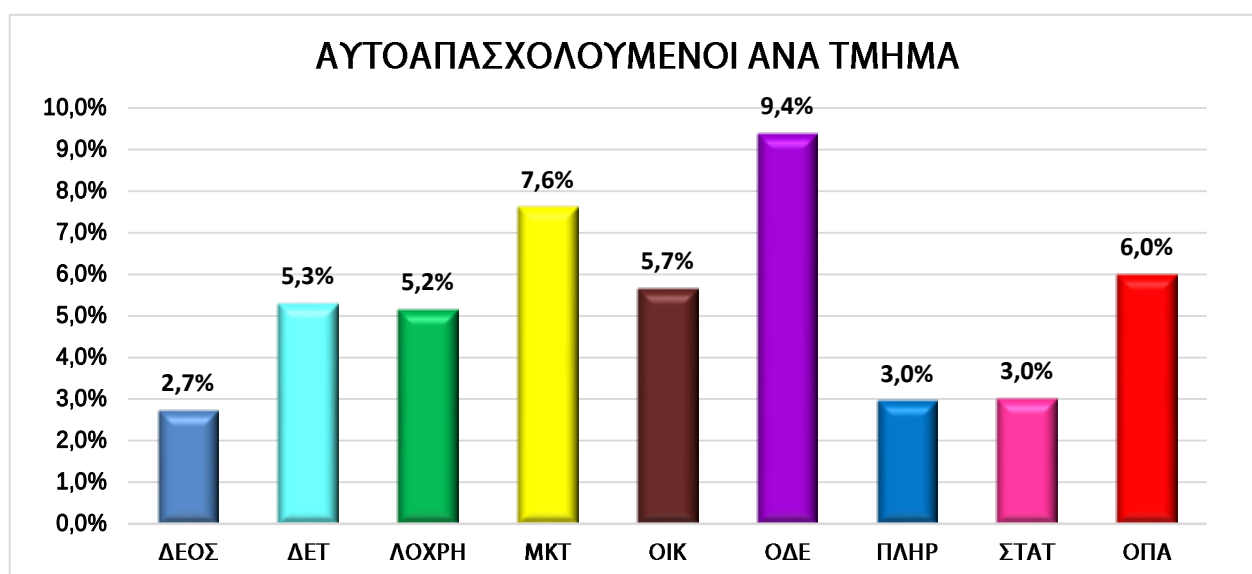
Στο Διάγραμμα 4.3.6. καταγράφονται οι κλάδοι όπου απασχολούνται οι απόφοιτοι του ΟΠΑ. Οι τομείς της Λογιστικής, της Πληροφορικής και της Συμβουλευτικής βρίσκονται στην πρώτη τριάδα.

Διάγραμμα 4.3.6.: Κλάδοι απασχόλησης των ερωτηθέντων

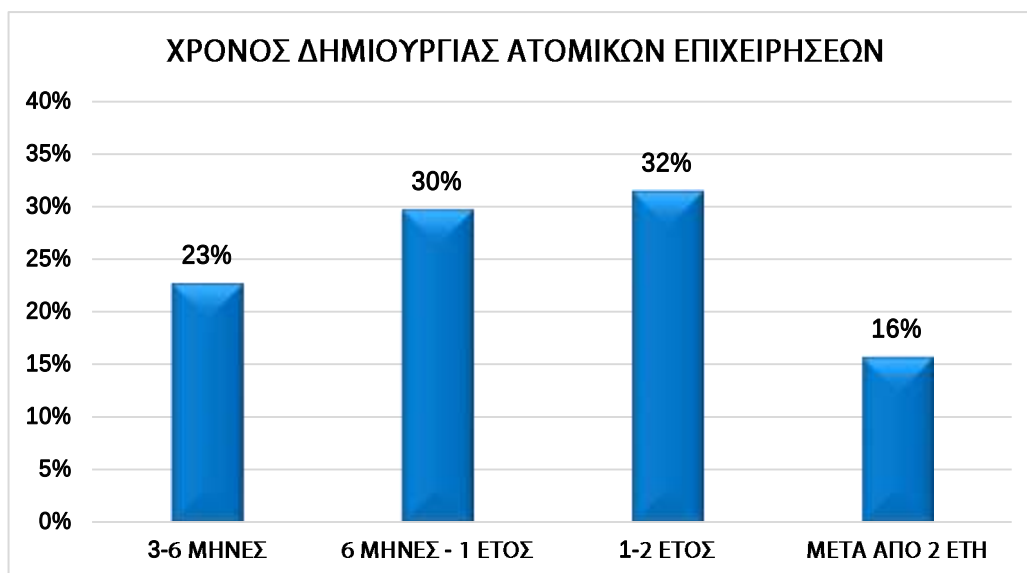
4.4. Επιχειρηματικότητα

Όσον αφορά τη δημιουργία δικής τους επιχείρησης μετά την αποφοίτηση, το τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων παρουσιάζει το υψηλότερο ποσοστό 9,4%, ενώ το τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών παρουσιάζει το μικρότερο, ήτοι 2,7%. Στο σύνολο του πανεπιστημίου το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 6% (Διάγραμμα 4.4.1).

Διάγραμμα 4.4.1.: Δική τους επιχείρηση ανά τμήμα

Ο χρόνος δημιουργίας δικής τους επιχείρησης παρουσιάζει την υψηλότερη συγκέντρωση στο διάστημα 1 με 2 έτη με ποσοστό 32%. Σταδιακά αυτό φθίνει με ποσοστό της τάξεως του 16% μετά τα 2 έτη (Διάγραμμα 4.4.2).

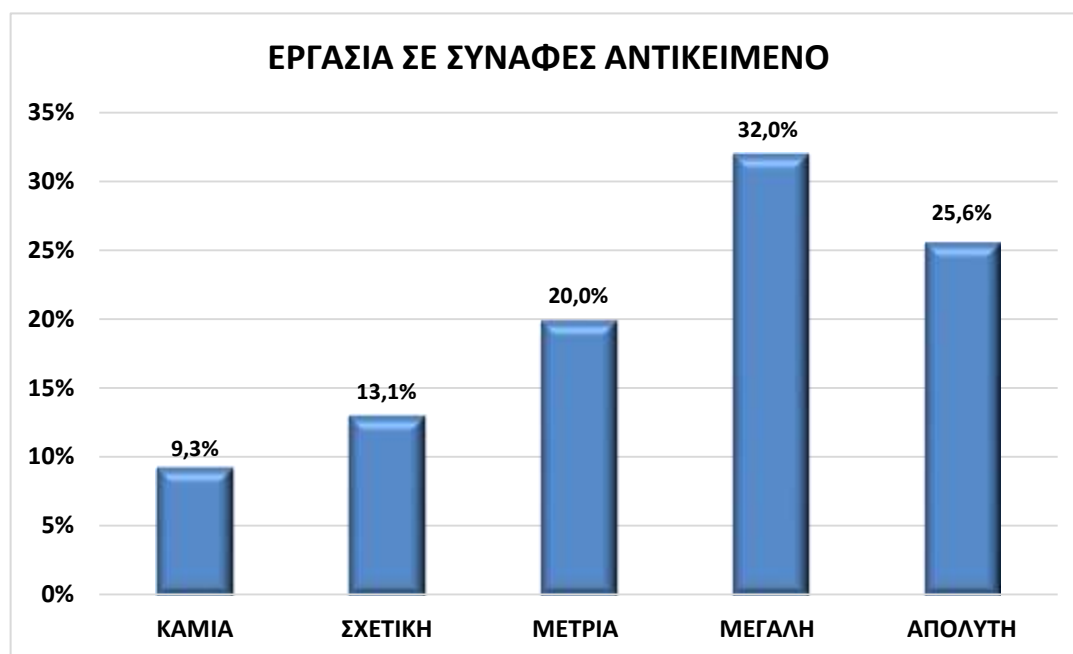
Διάγραμμα 4.4.2.: Χρόνος δημιουργίας ατομικών επιχειρήσεων

Από τις επιχειρήσεις που δημιουργήθηκαν, το 90,8% από αυτές παραμένουν ενεργές (Διάγραμμα 14.4.3).

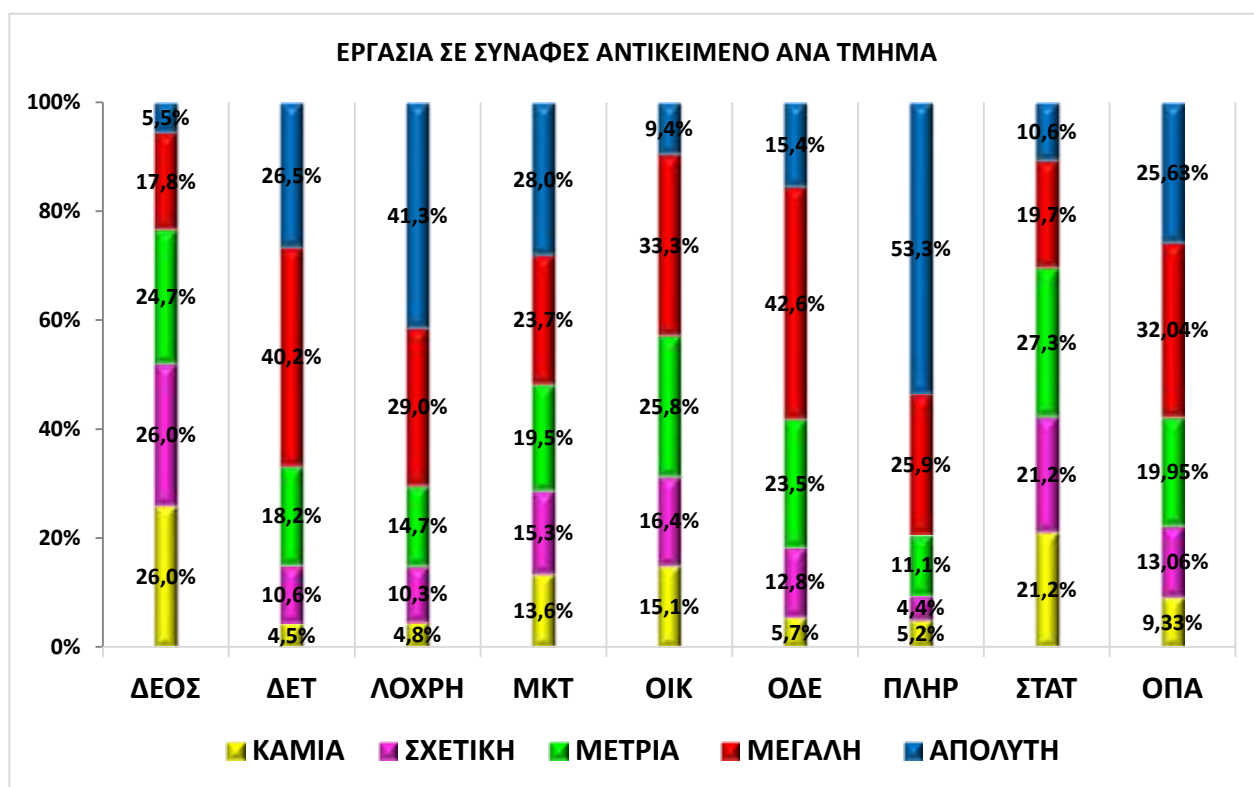
Διάγραμμα 14.4.3.: Ενεργές επιχειρήσεις σήμερα

Όσον αφορά την εργασία σε συναφές αντικείμενο, το 25,6% δηλώνει απόλυτη συνάφεια και μόλις το 9,3% δηλώνει καμία συνάφεια (Διάγραμμα: 4.4.4).

Διάγραμμα 4.4.4.: Εργασία σε συναφές αντικείμενο

Απεικονίζοντας τις απαντήσεις για την εργασία σε συναφές αντικείμενο ανά τμήμα (Διάγραμμα: 4.4.5), η μικρότερη απόλυτη συνάφεια εμφανίζεται στο τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών με ποσοστό 5,5%, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό στο τμήμα Πληροφορικής είναι 53,3%.

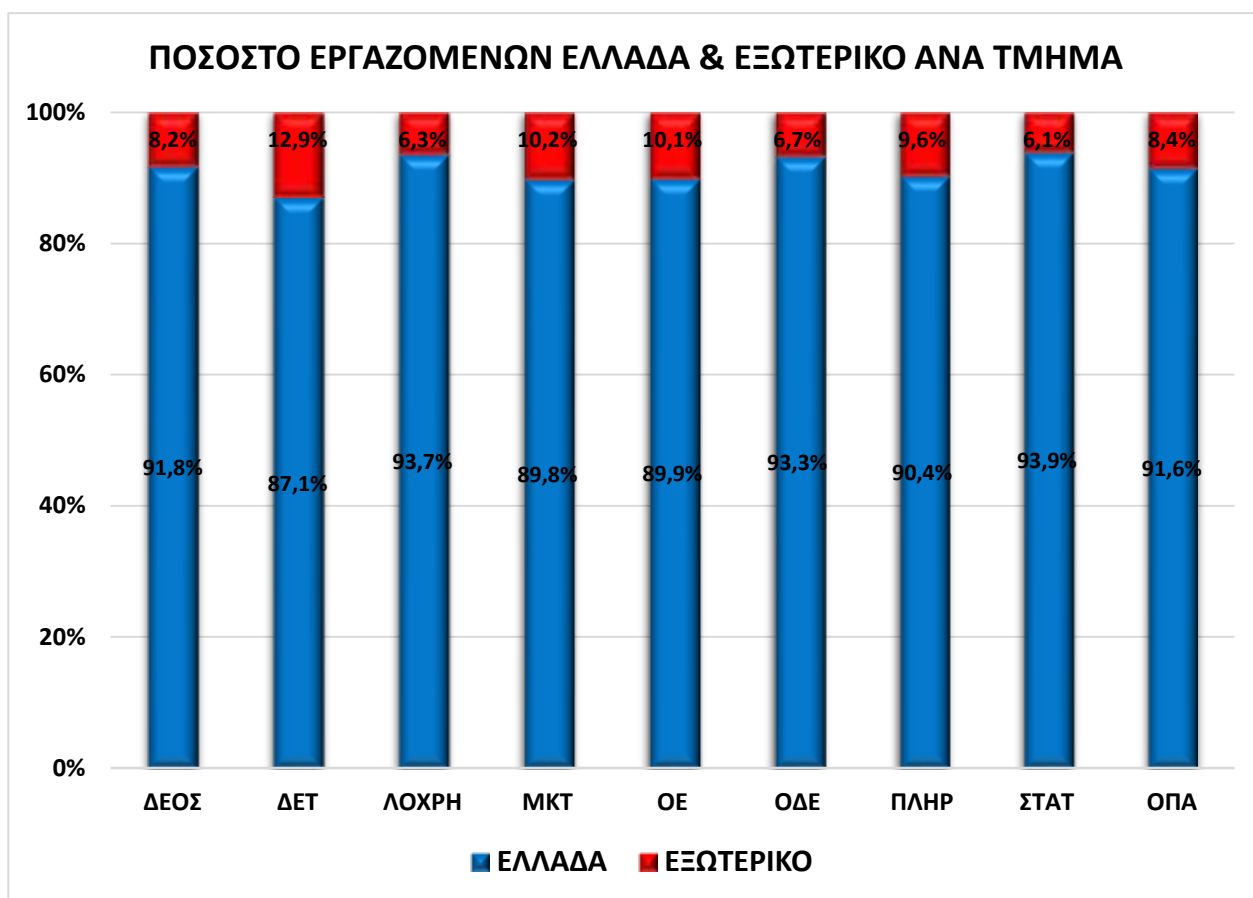

Διάγραμμα 4.4.5.: Ποσοστό που εργάζεται σε συναφή αντικείμενο ανά τμήμα

Η πλειονότητα των αποφοίτων παραμένουν στην Ελλάδα σε ποσοστό 91,6% (Διάγραμμα 4.4.6).

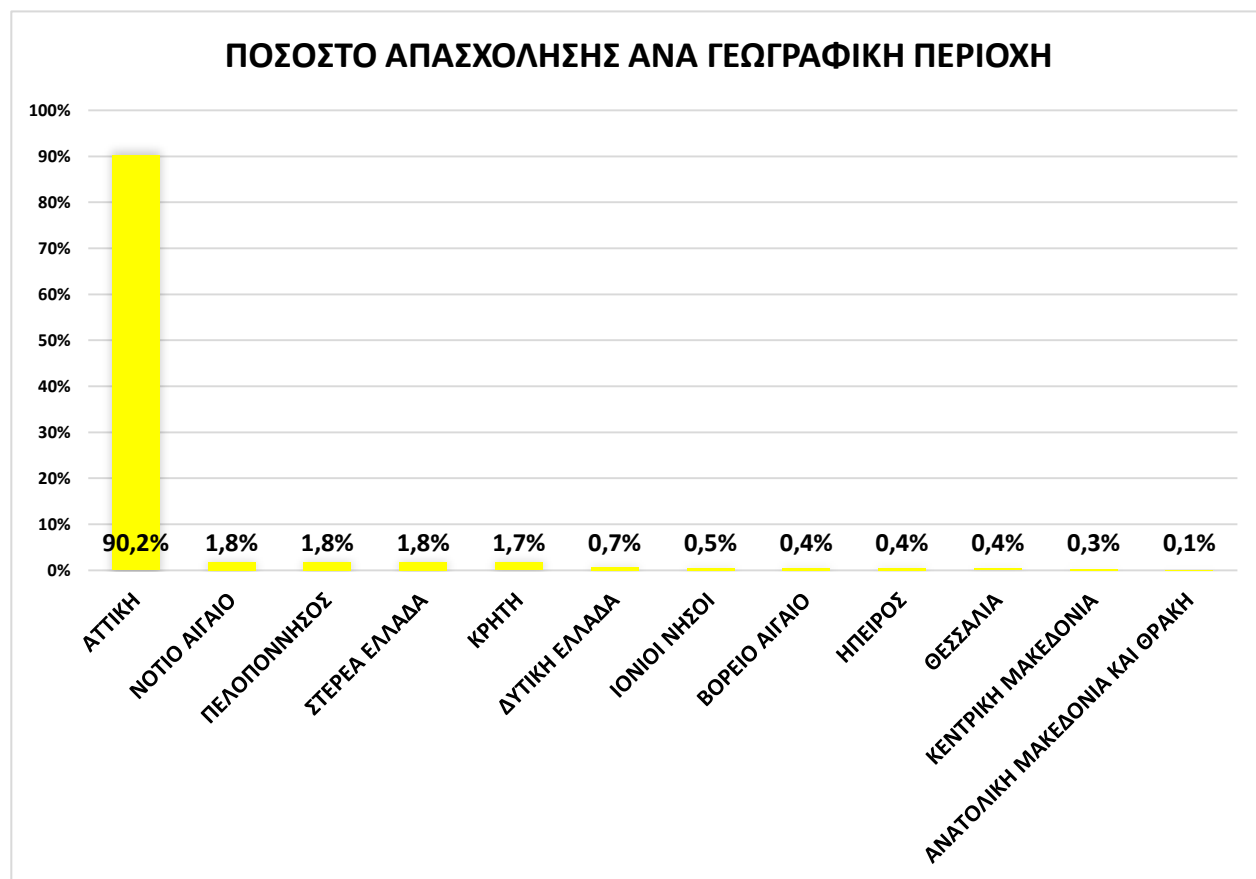

Διάγραμμα 4.4.6.: Τόπος εργασίας

Διάγραμμα 4.4.7.: Ποσοστό εργαζομένων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό ανά τμήμα

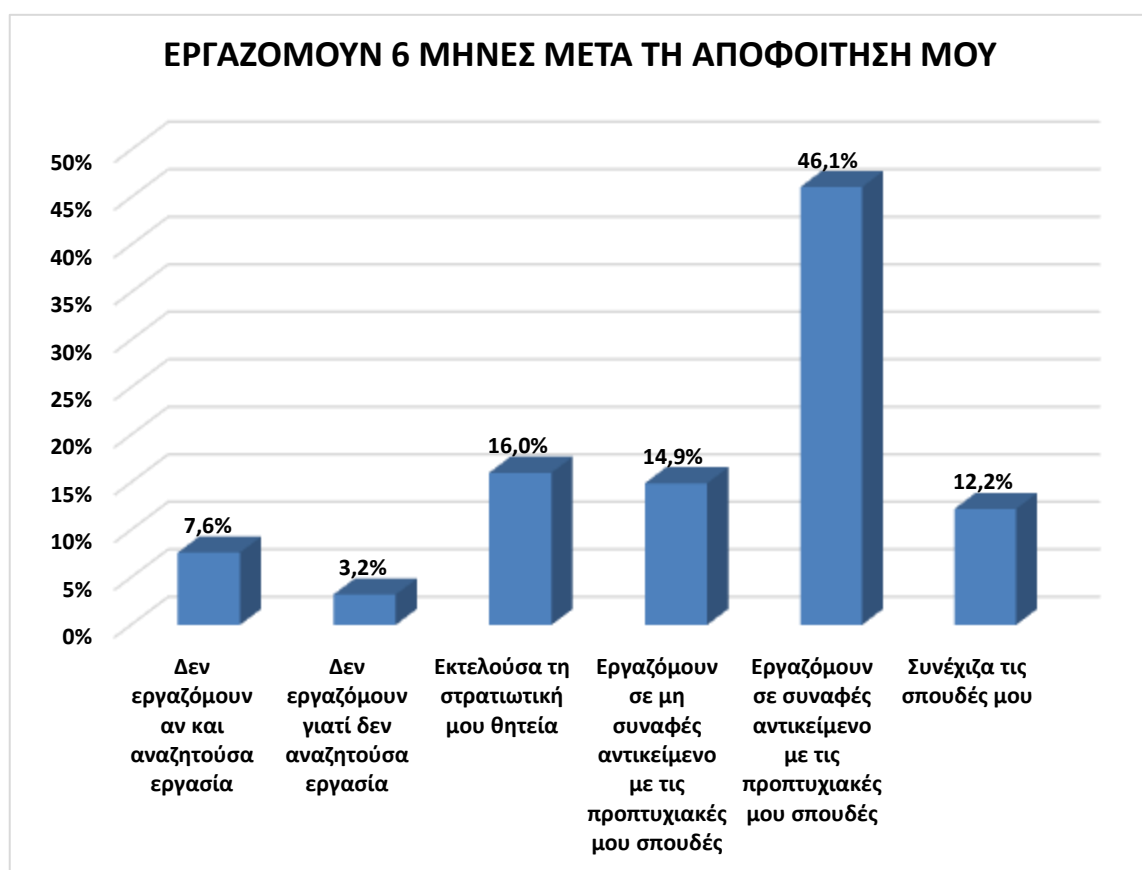
Από τις απαντήσεις και τη σχετική κατανομή επιβεβαιώνεται η υψηλή συγκέντρωση στο Νομό Αττικής με ποσοστό 90,2% (Διάγραμμα 4.4.8).

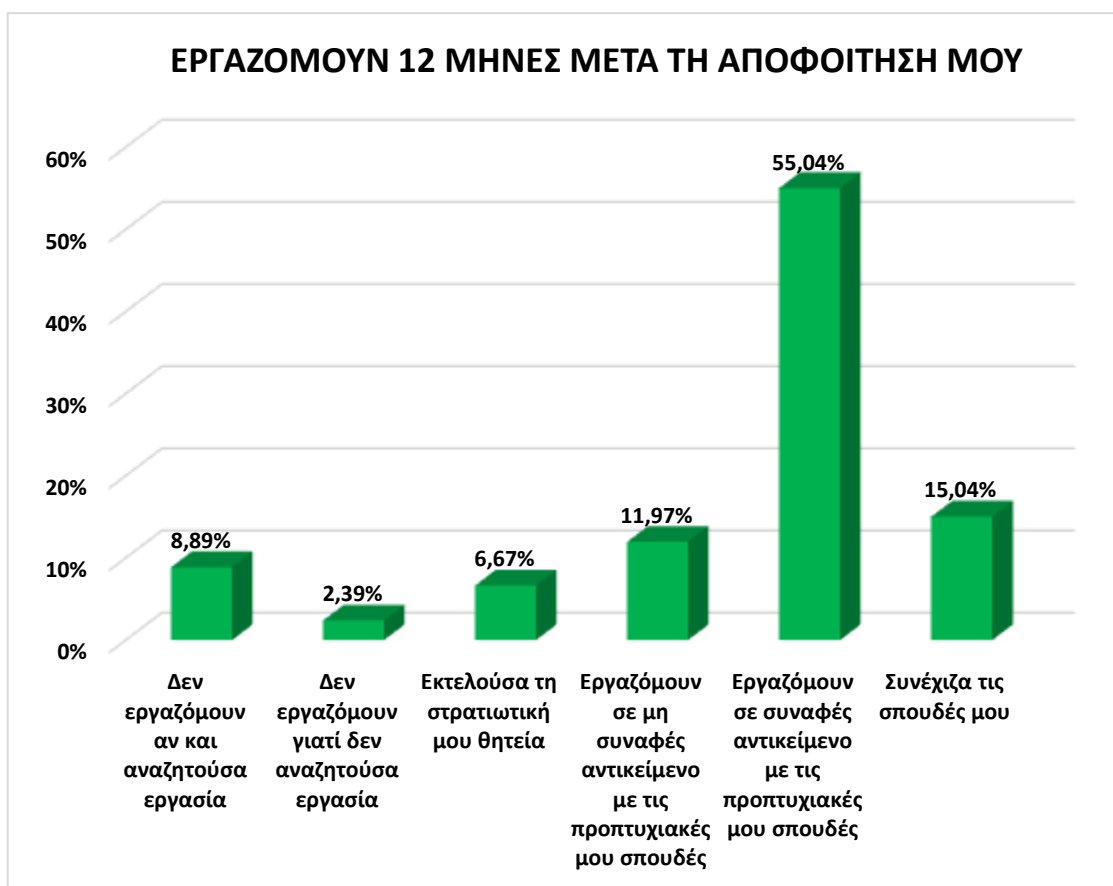
Διάγραμμα 4.4.8.: Ποσοστό απασχόλησης ανά γεωγραφική περιοχή στην Ελλάδα

4.5. Επαγγελματικά Βήματα

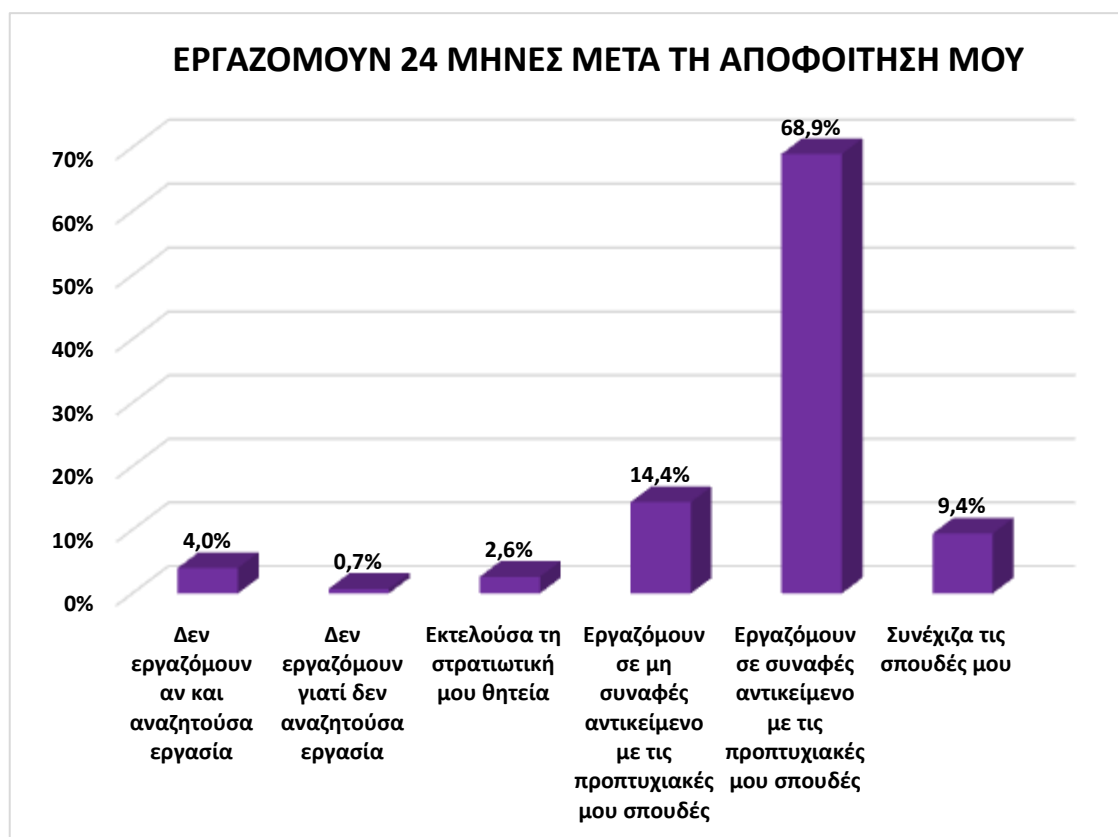
Στα Διαγράμματα 4.5.1, 4.5.2 και 4.5.3 απεικονίζονται οι απαντήσεις των συμμετεχόντων ως προς την απασχόληση τους (είτε σε συναφές είτε σε μη συναφές αντικείμενο) μετά από συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από την αποφοίτησή τους. Πιο συγκεκριμένα, μετά από 6, 12 και 24 μήνες.

Διάγραμμα 4.5.1.: Εργασιακή κατάσταση αποφοίτων 6 μήνες μετά την αποφοίτηση τους

Διάγραμμα 4.5.2.: Εργασιακή κατάσταση αποφοίτων 12 μήνες μετά την αποφοίτηση τους

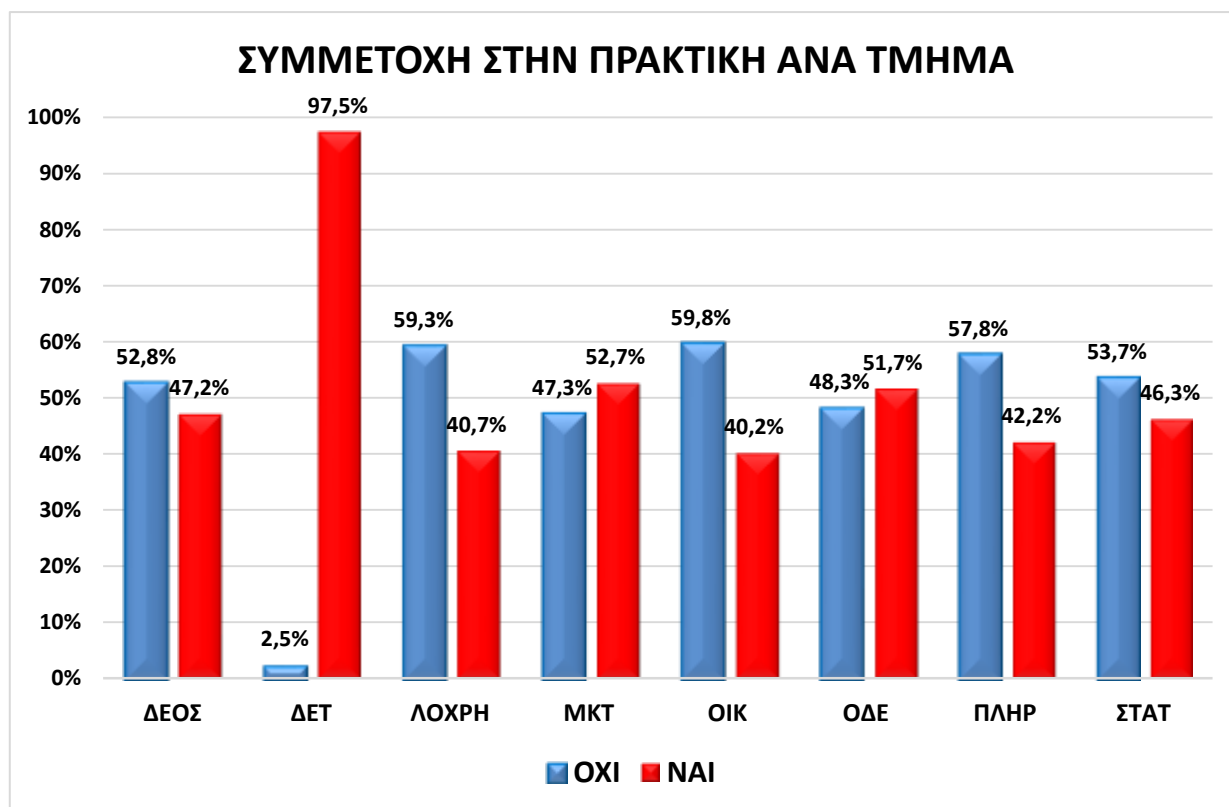
Διάγραμμα 4.5.4.: Εργασιακή κατάσταση αποφοίτων 24 μήνες μετά την αποφοίτησή τους

Η συμμετοχή στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης, είναι υποχρεωτική μόνο στο τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, ενώ στα υπόλοιπα τμήματα είναι είτε μάθημα επιλογής, είτε με την επιτυχή ολοκλήρωσή της γίνεται αναφορά στο παράρτημα πτυχίου. Παρουσιάζει όμως μια ιδιαίτερη προτίμηση με ποσοστό συμμετοχής που φτάνει στο 50,6% (Διάγραμμα: 4.5.5.).

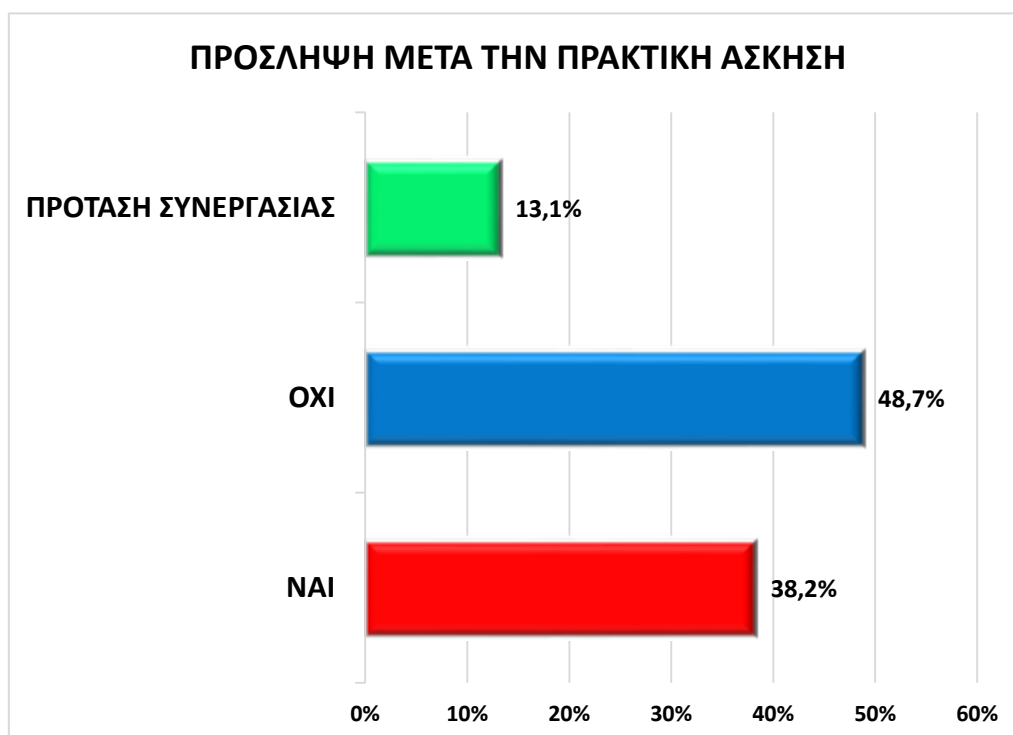
Διάγραμμα 4.5.5.: Ποσοστό συμμετοχής στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης

Καταγράφοντας τις απαντήσεις για συμμετοχή στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης ανά τμήμα (Διάγραμμα: 4.5.6.), εξαιρώντας το τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας όπου η Πρακτική Άσκηση είναι υποχρεωτική, τα ποσοστά κυμαίνονται μεταξύ 40,2-52,7%.

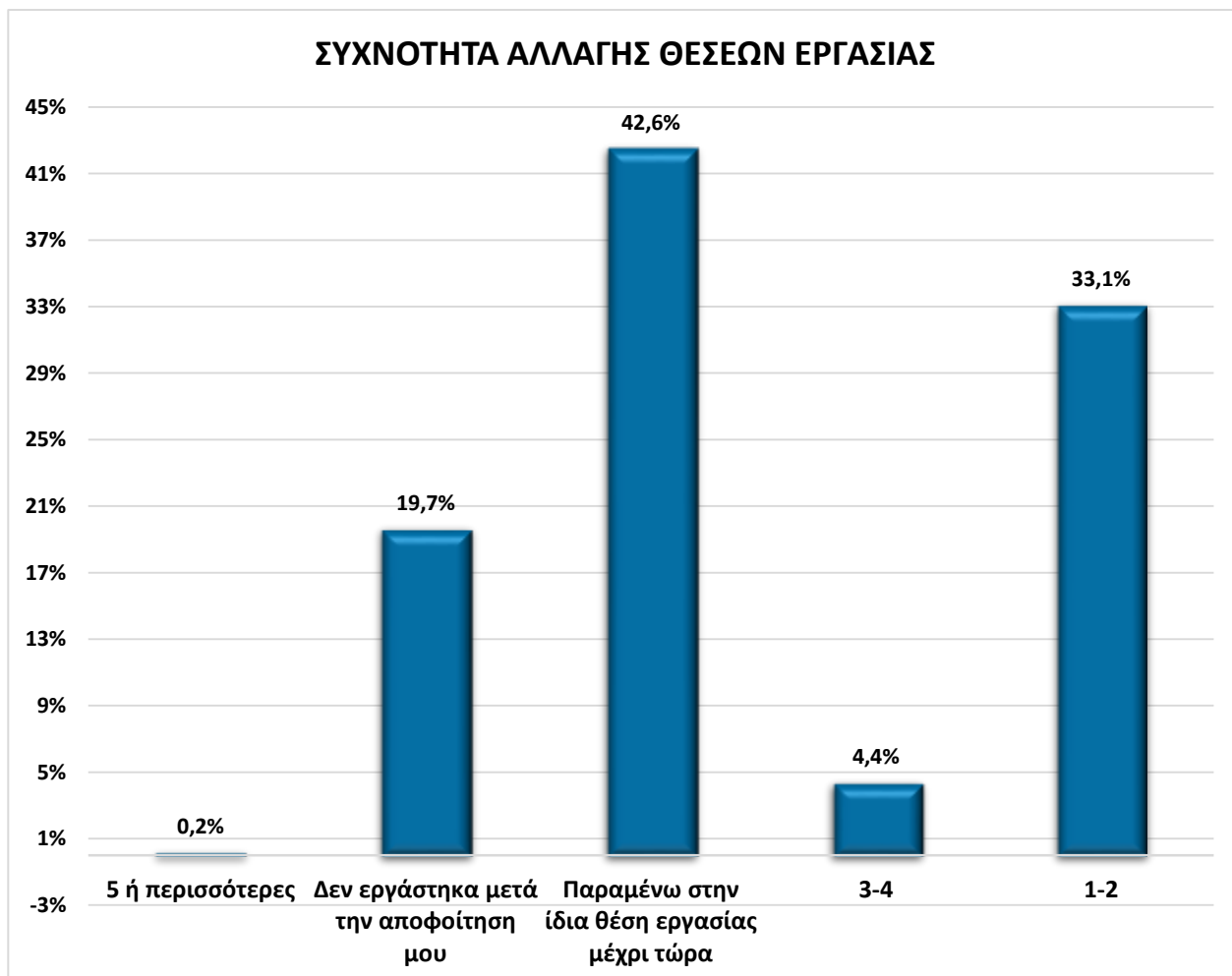
Διάγραμμα 4.5.6.: Συμμετοχή στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης ανά τμήμα

Σχεδόν οι μισοί σε ποσοστό 51.3%, βρήκαν εργασία ή έλαβαν πρόταση συνεργασίας από το φορέα όπου πραγματοποίησαν την πρακτική τους άσκηση.

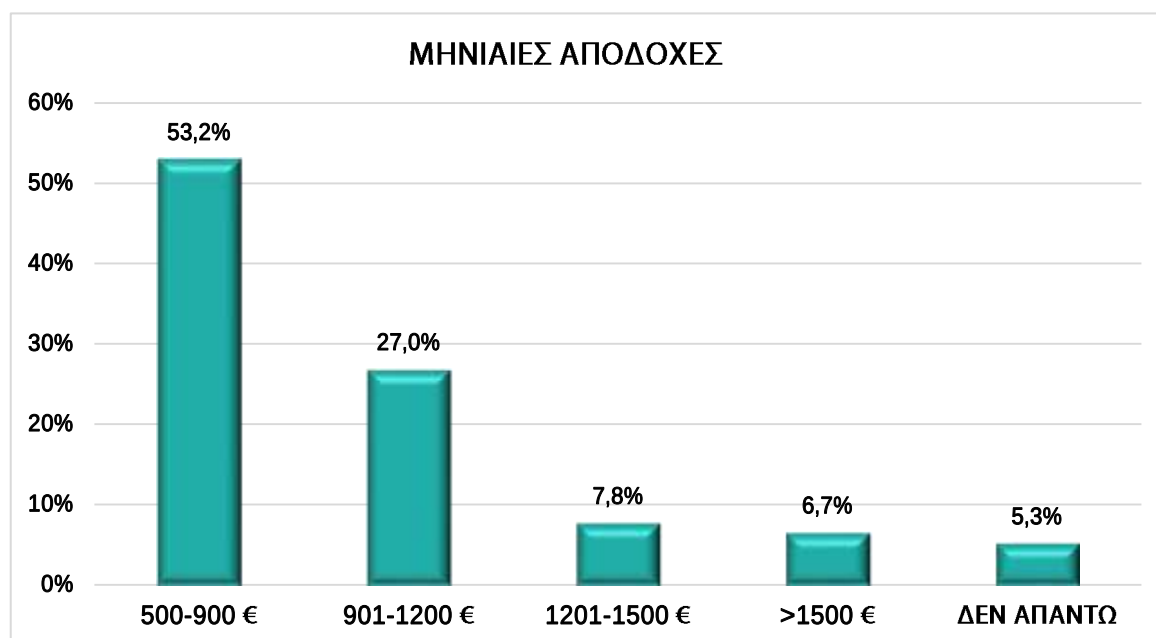
Διάγραμμα 4.5.7.: Πρόσληψη μετά το πέρας της Πρακτικής Άσκησης

Όσον αφορά τη συχνότητα αλλαγής θέσεων εργασίας το μεγαλύτερο ποσοστό απάντησε ότι παραμένει στην ίδια θέση, σε ποσοστό 42,6%, ενώ μόλις το 0,2% άλλαξε πάνω από 5 θέσεις εργασίας (Διάγραμμα: 4.5.8).

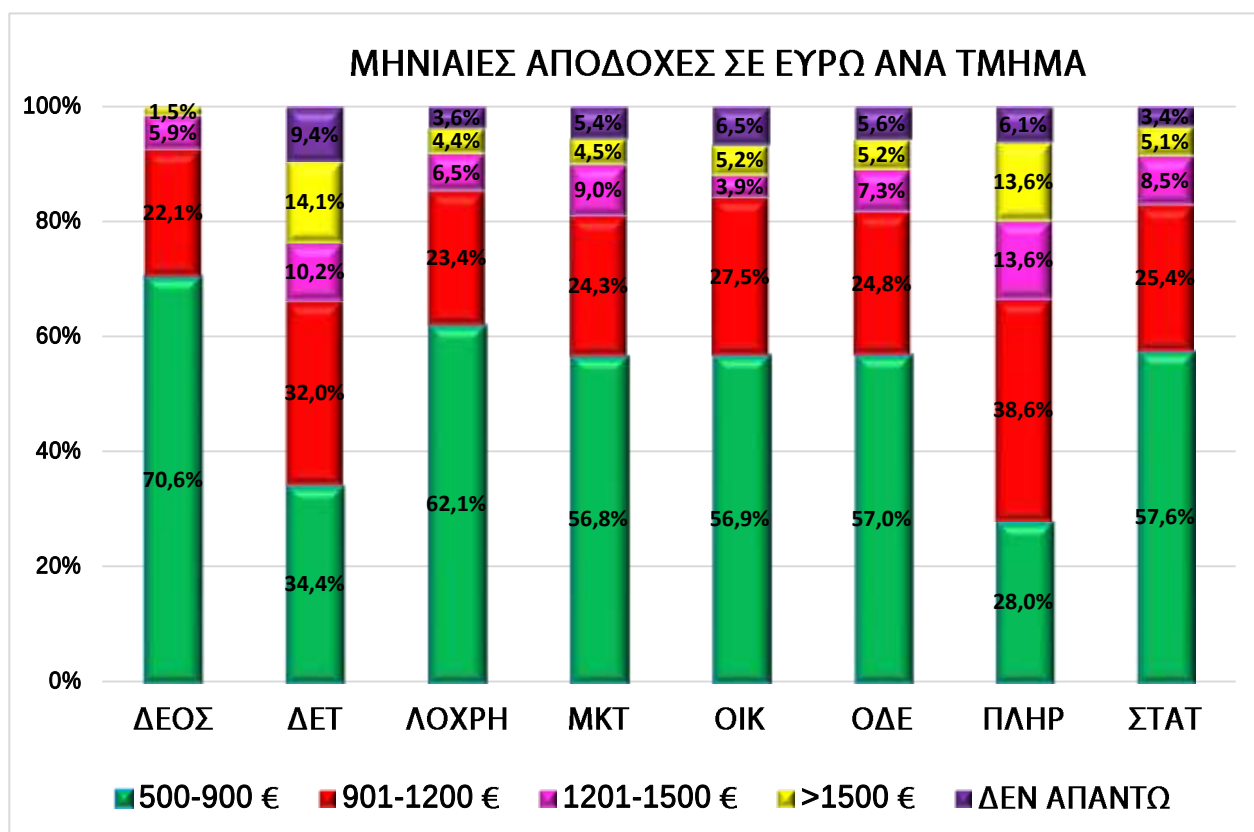
Διάγραμμα 4.5.8.: Συχνότητα αλλαγής θέσεων εργασίας

Το 53,2% των συμμετεχόντων δηλώνει ύψος αποδοχών από 500-900€, που αποτελεί και την πλειοψηφία, ενώ μόλις το 6,7% δηλώνει αποδοχές υψηλότερες των 1.500€ (Διάγραμμα: 4.5.9.).

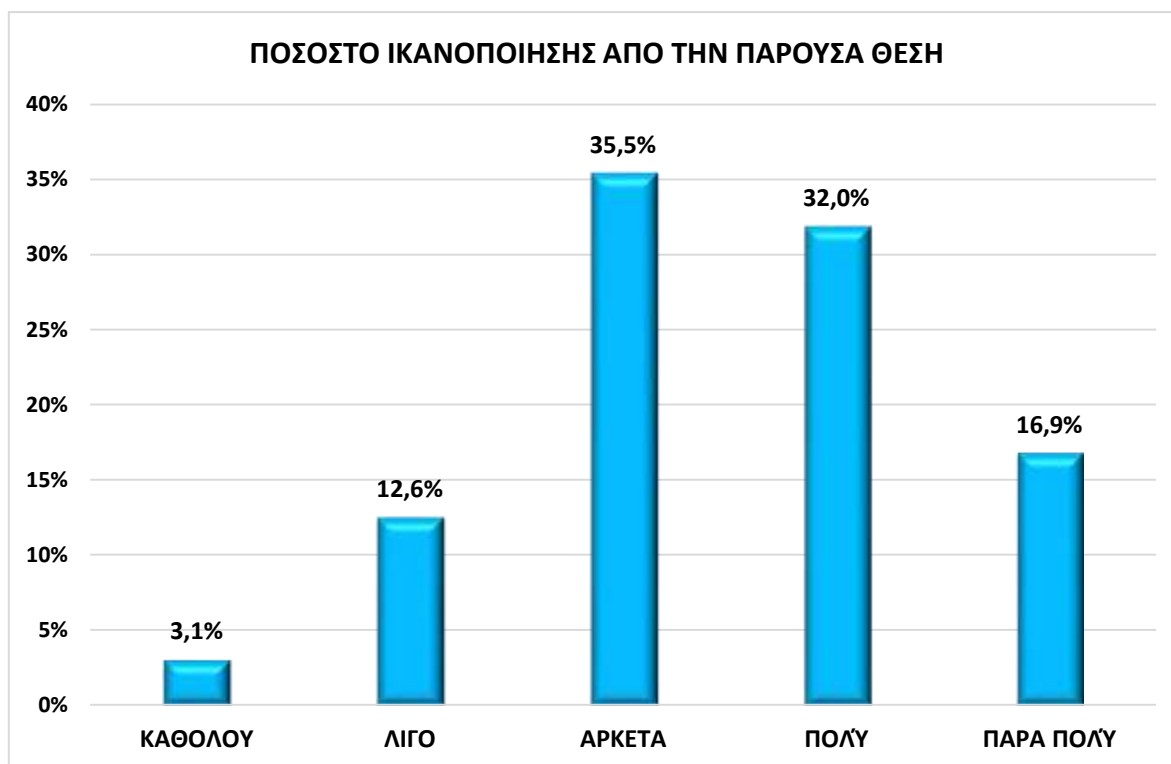
Διάγραμμα 4.5.9.: Ύψος μηνιαίων αποδοχών σε ευρώ (€)

Στο Διάγραμμα 4.5.10 απεικονίζονται τα ποσοστά ανά εύρος μηνιαίων αποδοχών για όσους απάντησαν ότι εργάζονται ανά τμήμα.

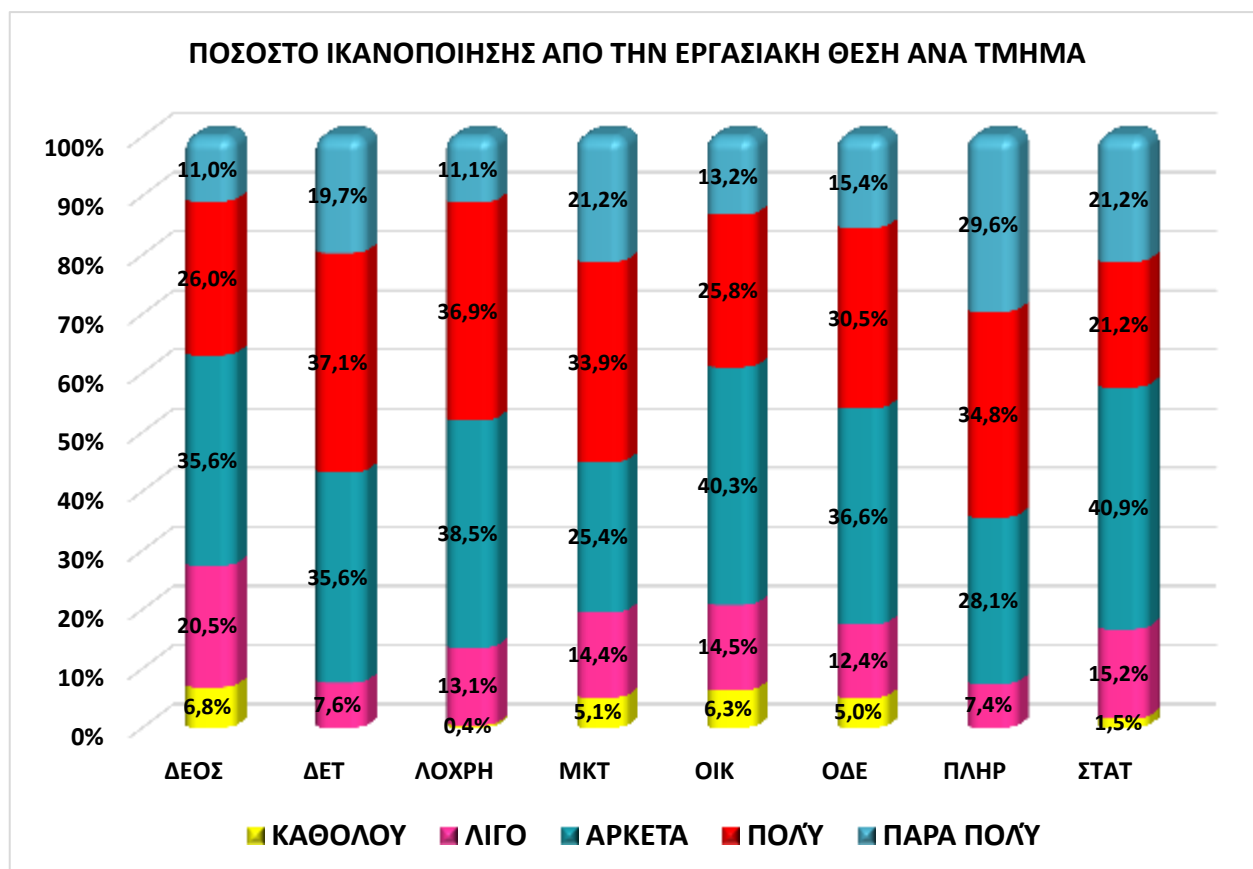
Διάγραμμα 4.5.10.: Μηνιαίες αποδοχές σε ευρώ (€) για όσους εργάζονται ανά τμήμα

Το 48,9% των ερωτηθέντων δηλώνει είτε πάρα πολύ, είτε πολύ ευχαριστημένο από την παρούσα εργασιακή του θέση, με μόλις το 3,1% να δηλώνει καθόλου ευχαριστημένο (Διάγραμμα: 4.5.11.).

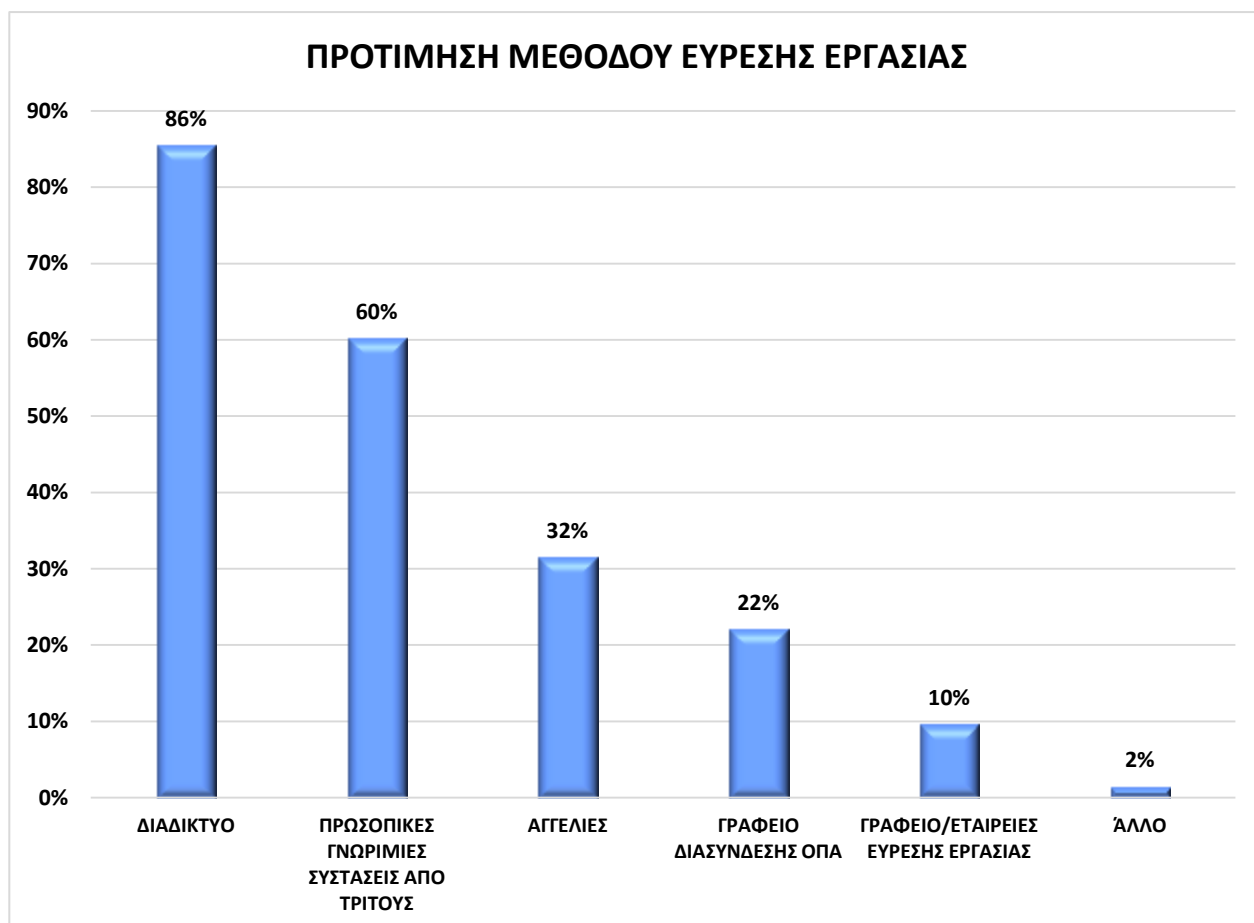
Διάγραμμα 4.5.11.: Βαθμός ικανοποίησης από την τωρινή θέση

Στο Διάγραμμα 4.5.12 απεικονίζεται το ποσοστό ικανοποίησης από την παρούσα εργασία ανά τμήμα.

Διάγραμμα 4.5.12.: Ποσοστό ικανοποίησης από την τωρινή θέση ανά τμήμα

Όσον αφορά τη μέθοδο αναζήτησης που ακολουθούν οι απόφοιτοι, το διαδίκτυο κατέχει την πρώτη θέση με ποσοστό 86% και ακολουθεί η επιλογή «δίκτυο επαφών» με ποσοστό 28% (Διάγραμμα: 4.5.13.).

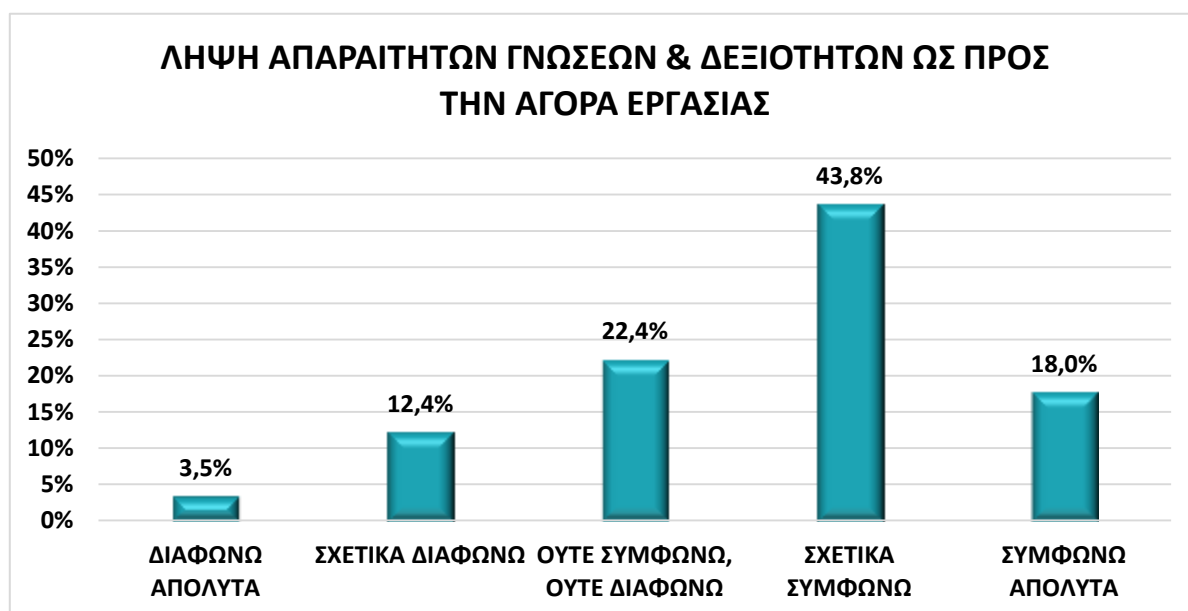

Διάγραμμα 4.5.13.: Προτίμηση μεθόδου εύρεσης εργασίας

4.6. Προπτυχιακές Σπουδές & Αγορά Εργασίας

Στην ενότητα αυτή οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν σε ερωτήσεις που αφορούσαν στο κατά πόσο το τμήμα φοίτησης βοήθησε τον/την απόφοιτο/απόφοιτη από επαγγελματική αλλά και εκπαιδευτική οπτική και στο κατά πόσο τους παρέιχε τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες.

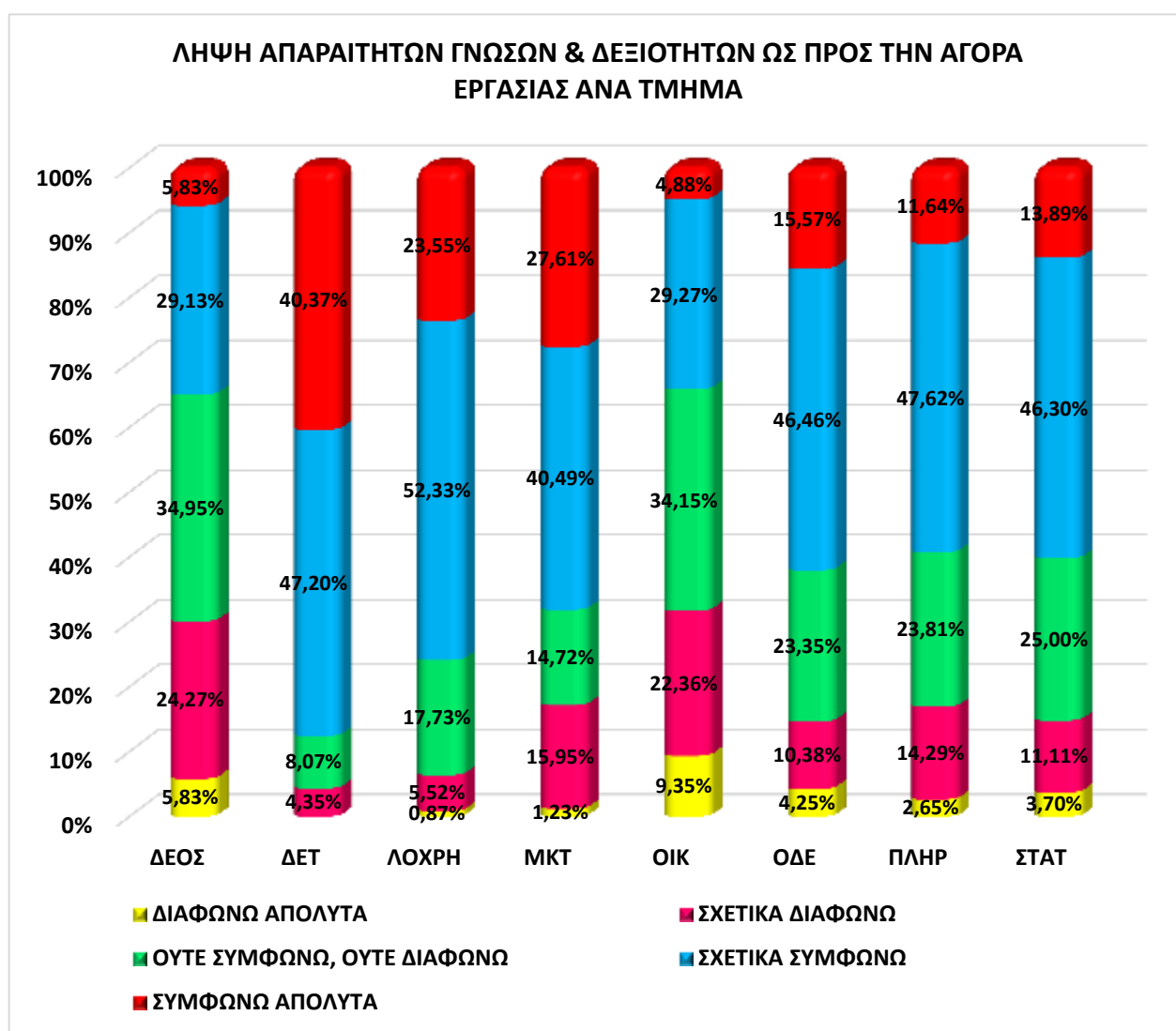
Το 61,8% δηλώνει να συμφωνεί απόλυτα ή να συμφωνεί σχετικά ότι έλαβε τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ως προς την αγορά εργασίας, ενώ το ποσοστό των διαφωνούντων ανέρχεται σε 15,9% (Διάγραμμα: 4.6.1.).

Διάγραμμα 4.6.1.: Λήψη απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων ως προς την αγορά εργασίας

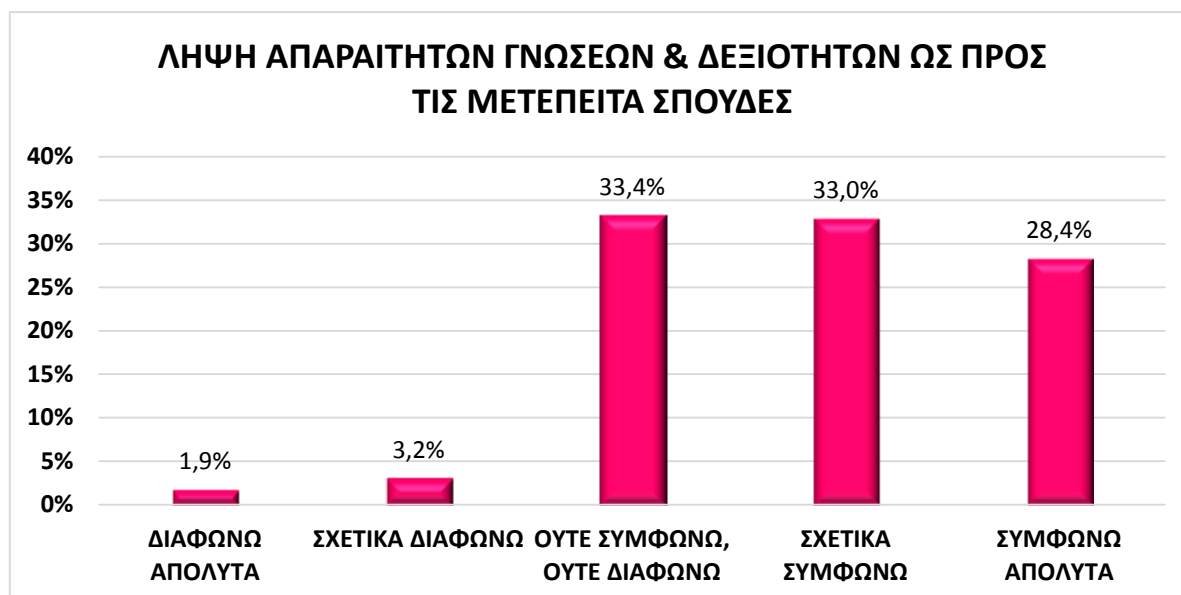
Αποτυπώνοντας τα αποτελέσματα για τη λήψη απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων ως προς την αγορά εργασίας ανά τμήμα, στην πλειονότητα των τμημάτων οι απόφοιτοι δήλωσαν ικανοποιημένοι.

Σχετικά χαμηλότερα επίπεδα ικανοποίησης δηλώνουν οι απόφοιτοι των Τμημάτων Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών και Οικονομικής Επιστήμης (Διάγραμμα: 4.6.2.).

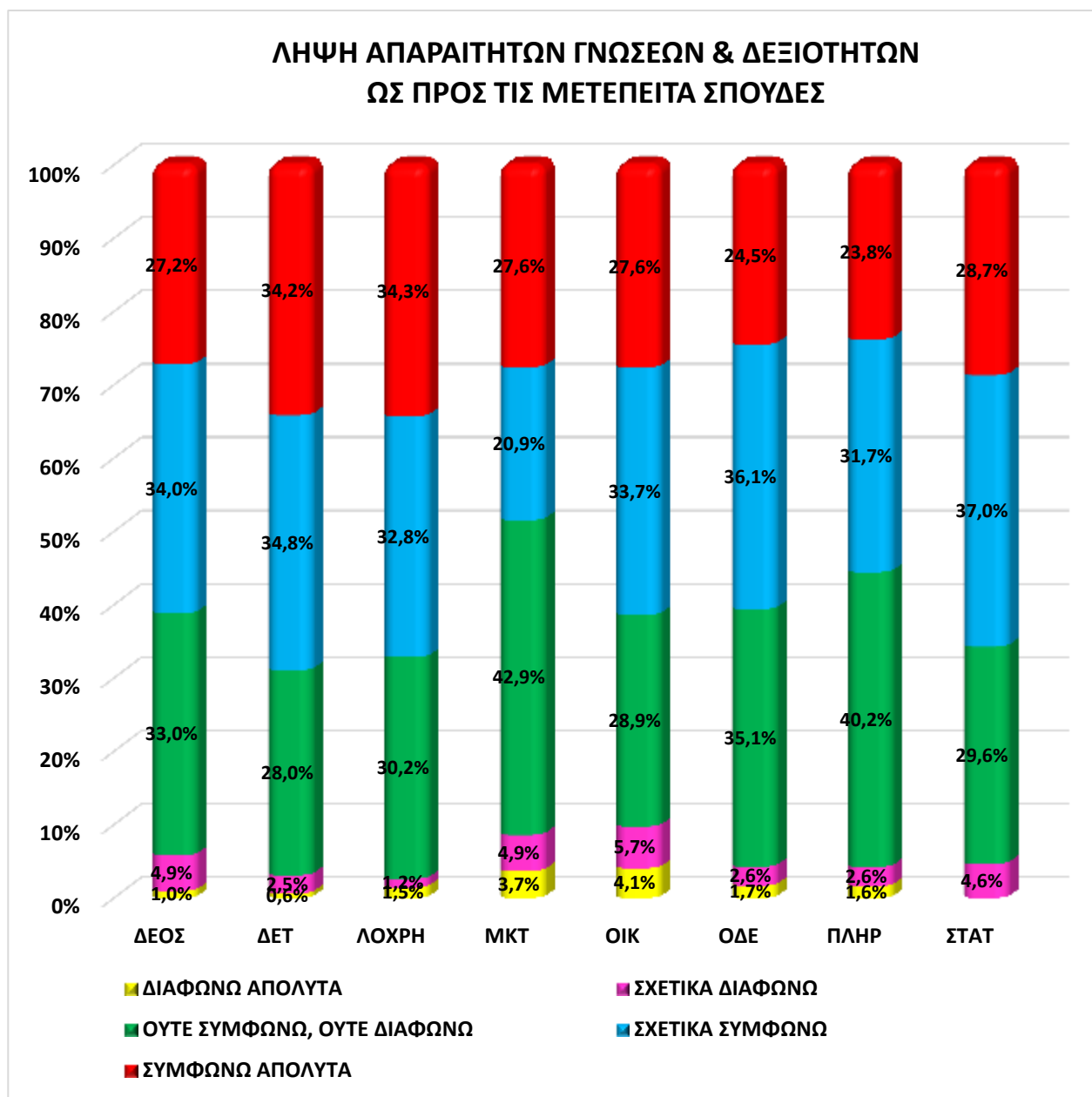
Διάγραμμα 4.6.2.: Λήψη απαραίτητων γνώσεων και δεξιοτήτων ως προς την αγορά εργασίας ανά τμήμα

Το 61,4% δηλώνει να συμφωνεί απόλυτα ή να συμφωνεί ότι οι προπτυχιακές σπουδές του λειτούργησαν θετικά για τη συνέχιση των μετέπειτα σπουδών του, ενώ το ποσοστό της διαφωνίας ανέρχεται σε 5,1% (Διάγραμμα: 4.6.3.).

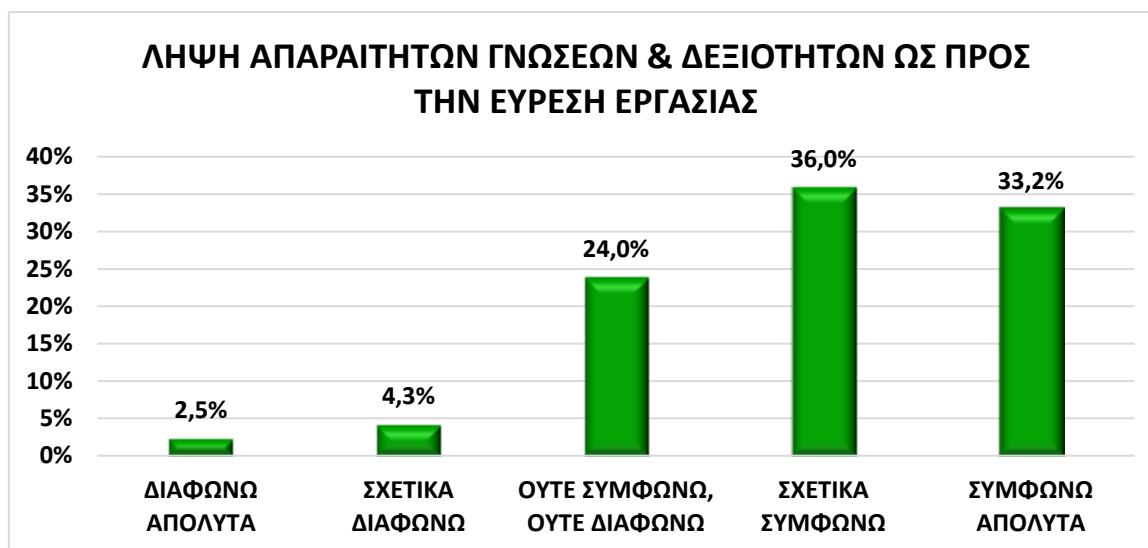
Διάγραμμα 4.6.3.: Θετική επίδραση των προπτυχιακών σπουδών στις μετέπειτα σπουδές

Παρατηρείται στο Διάγραμμα 4.6.4 ότι στο σύνολο των τμημάτων του ΟΠΑ οι εκτιμήσεις των αποφοίτων συγκλίνουν ως προς τη θετική επίδραση των προπτυχιακών σπουδών τους για τις μετέπειτα σπουδές τους, αν και παρατηρούνται διαφορές ανάμεσα στα τμήματα.

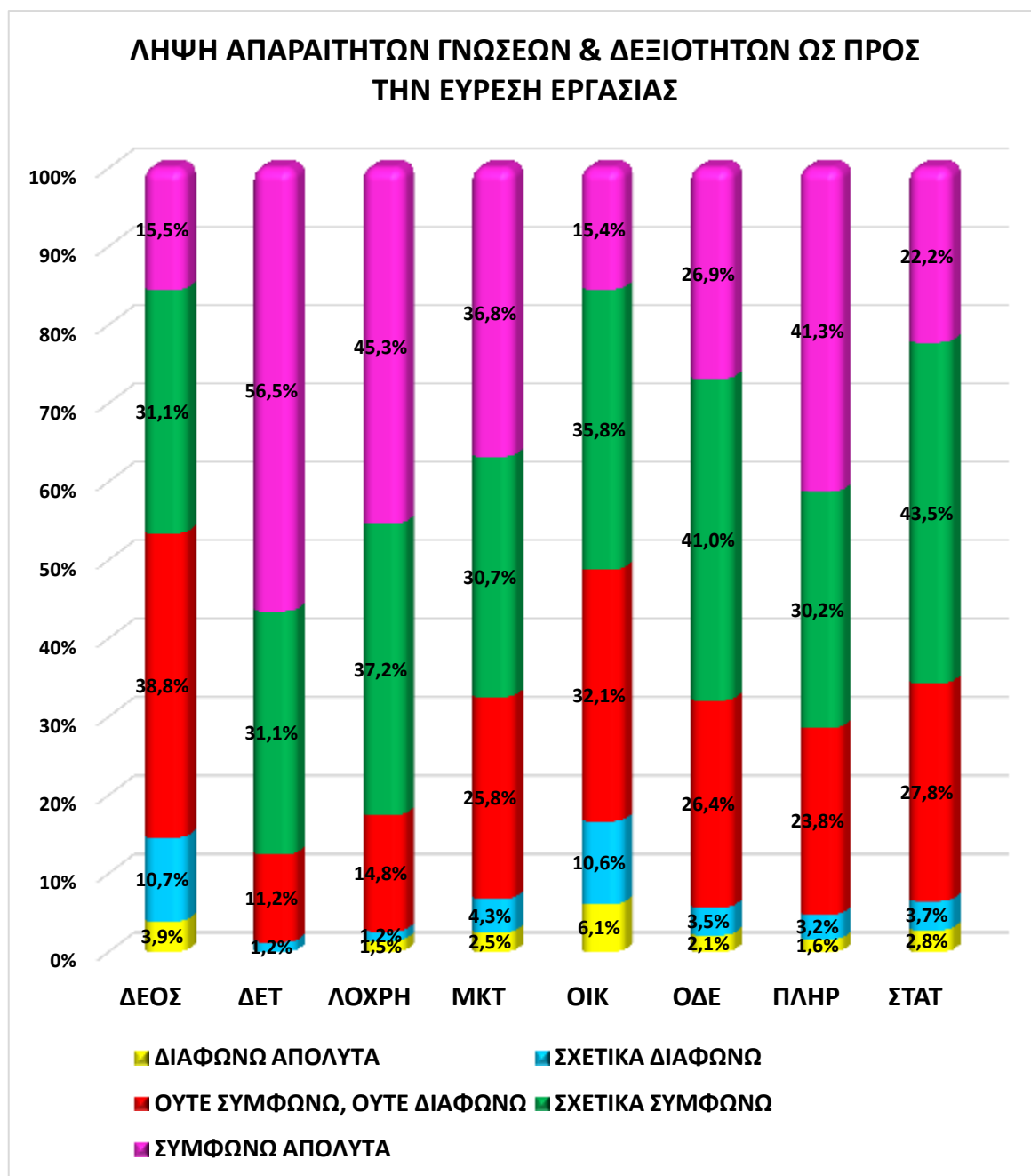
Διάγραμμα 4.6.4.: Θετική επίδραση των προπτυχιακών σπουδών στις μετέπειτα σπουδές ανά τμήμα

Το 69.2% δηλώνει να συμφωνεί απόλυτα ή να συμφωνεί για τη θετική επίδραση των προπτυχιακών σπουδών του στην εύρεση εργασίας, ενώ το ποσοστό της διαφωνίας ανέρχεται σε 6,8% (Διάγραμμα: 4.6.5.).

Διάγραμμα 4.6.5.: Θετική επίδραση των προπτυχιακών σπουδών ως προς την εύρεση εργασίας

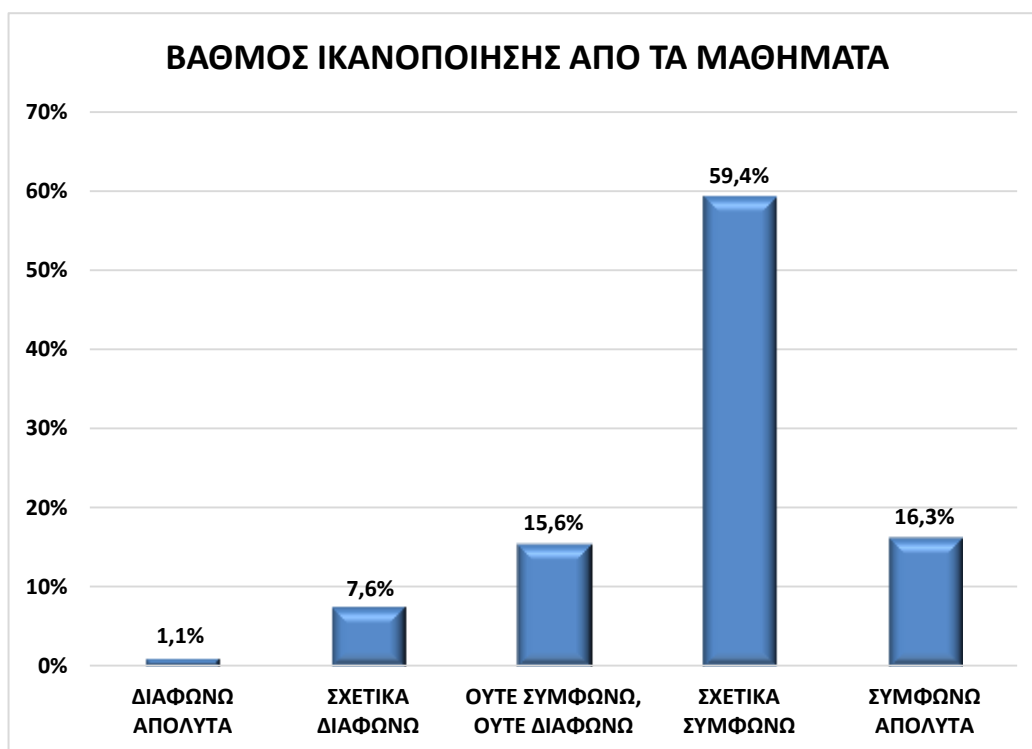
Παρατηρείται στο Διάγραμμα 4.6.7 ότι στο σύνολο των τμημάτων του ΟΠΑ οι εκτιμήσεις των αποφοίτων συγκλίνουν γενικά ως προς τη θετική επίδραση των προπτυχιακών σπουδών τους στην εύρεση εργασίας.

Διάγραμμα 4.6.7.: Θετική επίδραση των προπτυχιακών σπουδών ως προς την εύρεση εργασίας ανά τμήμα

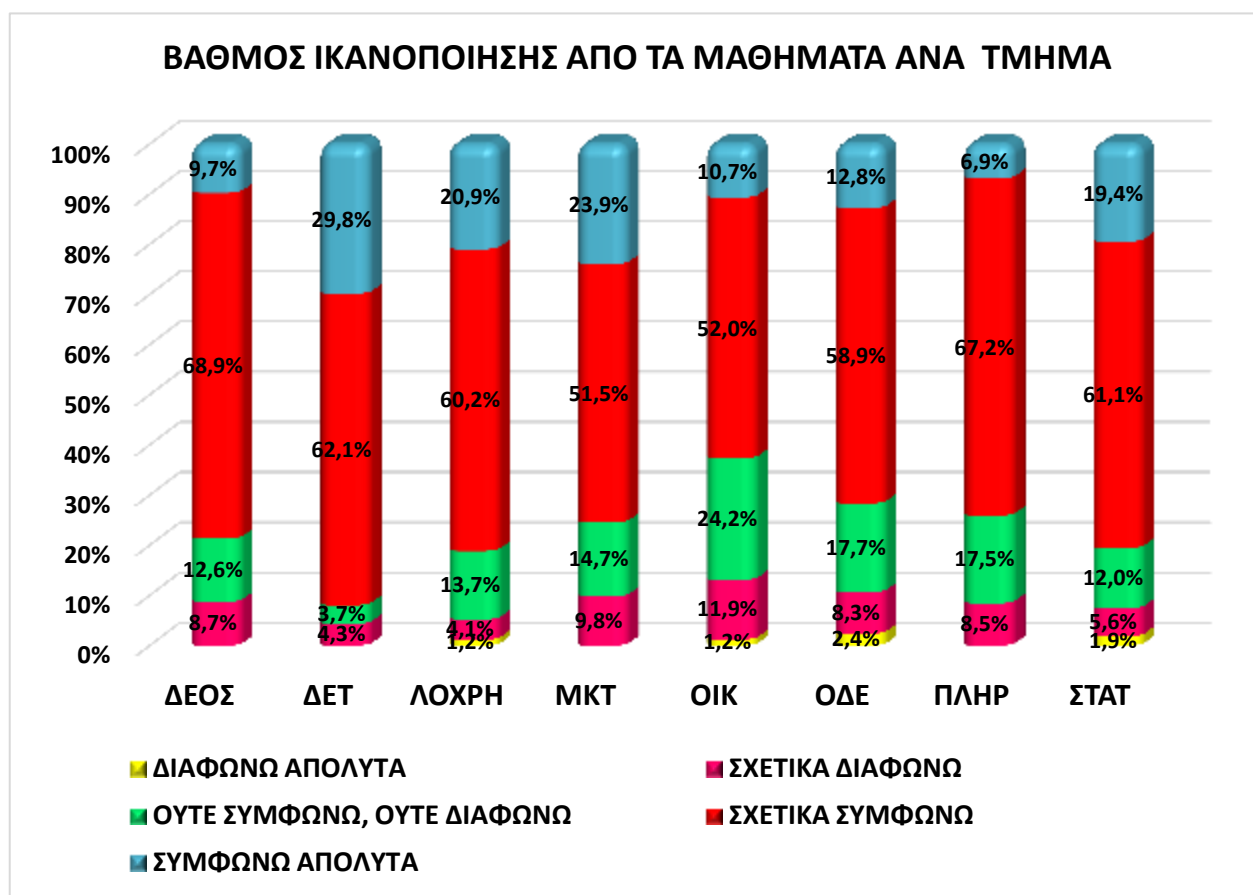
4.7. Προσωπικές Εντυπώσεις

Κατά την αξιολόγηση του Πανεπιστημίου ως προς τα μαθήματα, το 75,7% δηλώνει ικανοποιημένο ή απόλυτα ικανοποιημένο, με μόλις το 8,7% να εκφράζει διαφωνία (Διάγραμμα: 4.7.1.).

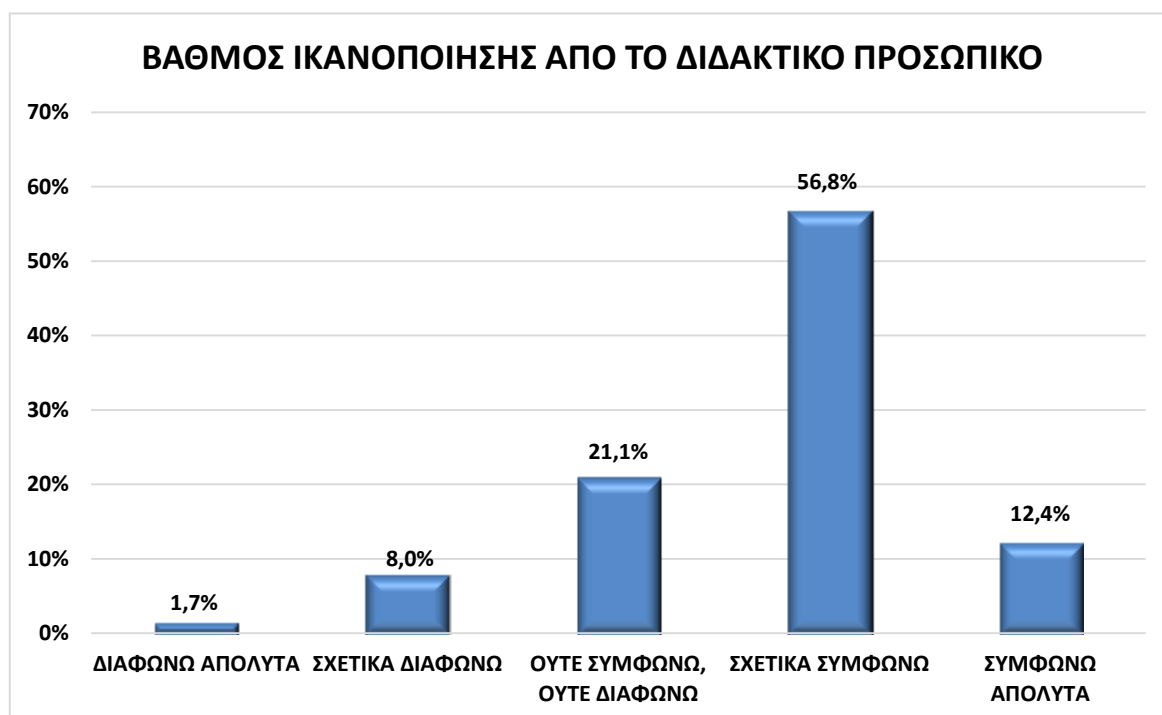
Διάγραμμα 4.7.1.: Ποσοστά ικανοποίησης από τα μαθήματα

Στο Διάγραμμα 4.7.2 απεικονίζονται τα ποσοστά ικανοποίησης των αποφοίτων από τα μαθήματα ανά τμήμα.

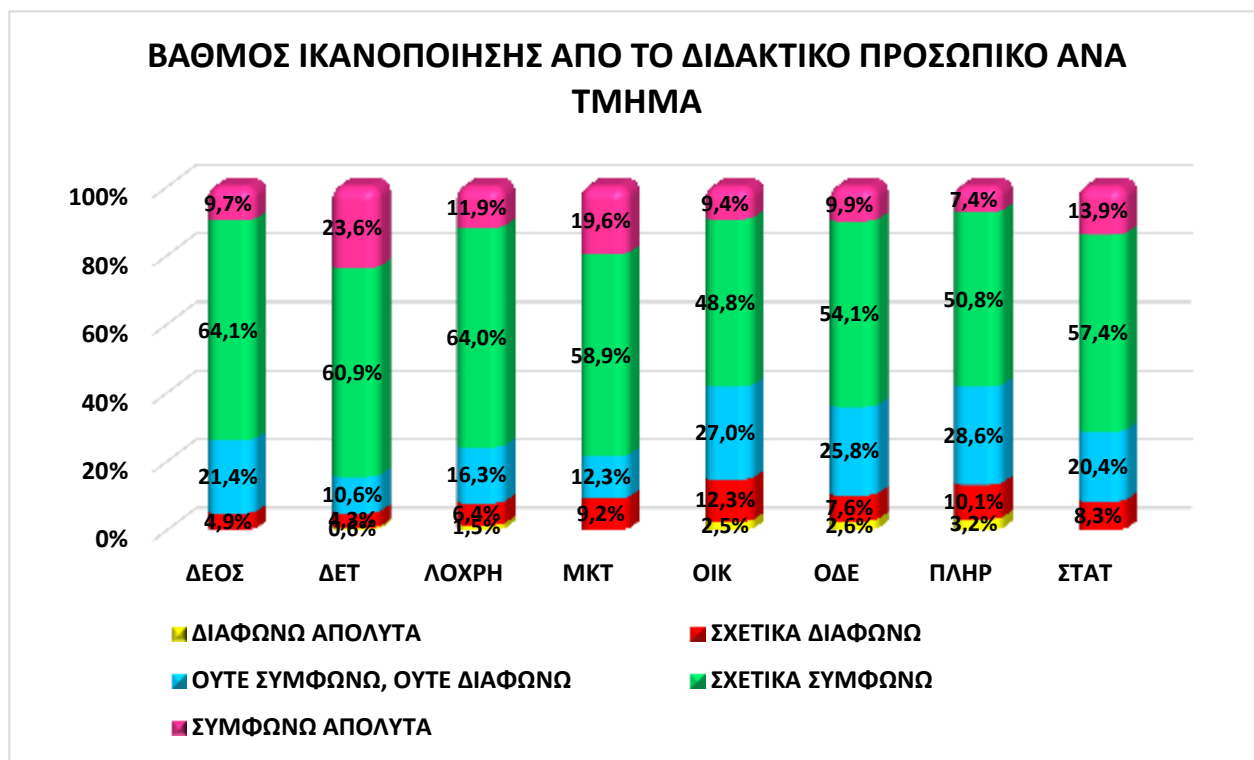
Διάγραμμα 4.7.2.: Ποσοστά ικανοποίησης από τα μαθήματα ανά τμήμα

Πάνω από τους μισούς και σε ποσοστό 69,2% δηλώνουν ικανοποιημένοι από το διδακτικό προσωπικό και μόνο το 9,7% έχει αντίθετη γνώμη (Διάγραμμα: 4.7.3.).

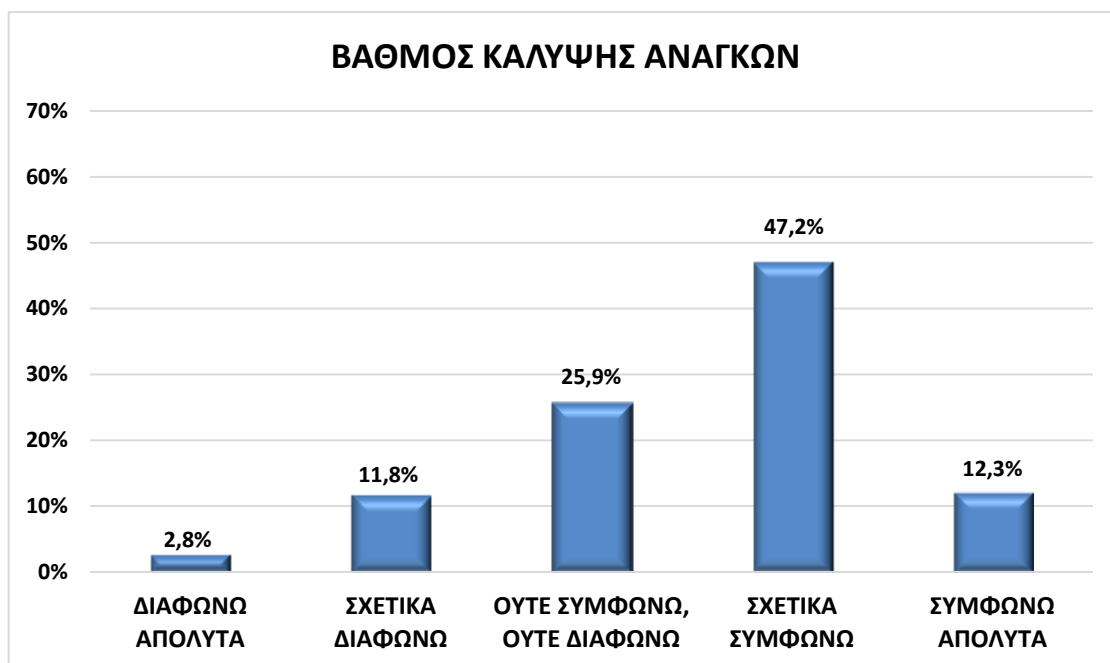
Διάγραμμα 4.7.3.: Ποσοστά ικανοποίησης από το διδακτικό προσωπικό

Στο Διάγραμμα 4.7.4 παρουσιάζονται τα ποσοστά ικανοποίησης των αποφοίτων από το διδακτικό προσωπικό ανά τμήμα.

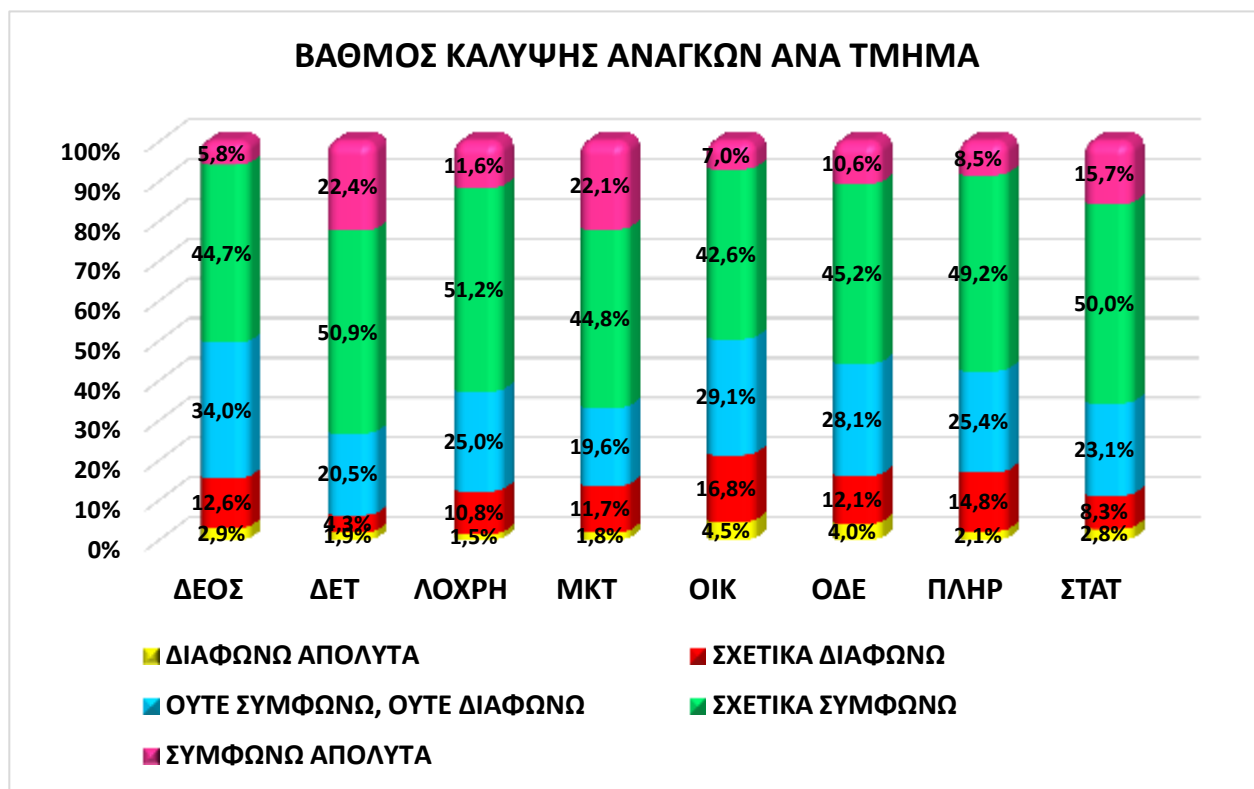
Διάγραμμα 4.7.4.: Ποσοστά ικανοποίησης από το διδακτικό προσωπικό ανά τμήμα

Όσον αφορά στο εάν το ΟΠΑ ανταποκρίθηκε στις ανάγκες τους ως φοιτητές, το 59,5% δηλώνει ικανοποιημένο ή πλήρως ικανοποιημένο, με το 14,6% να εκφράζει τη διαφωνία του (Διάγραμμα: 4.7.5.).

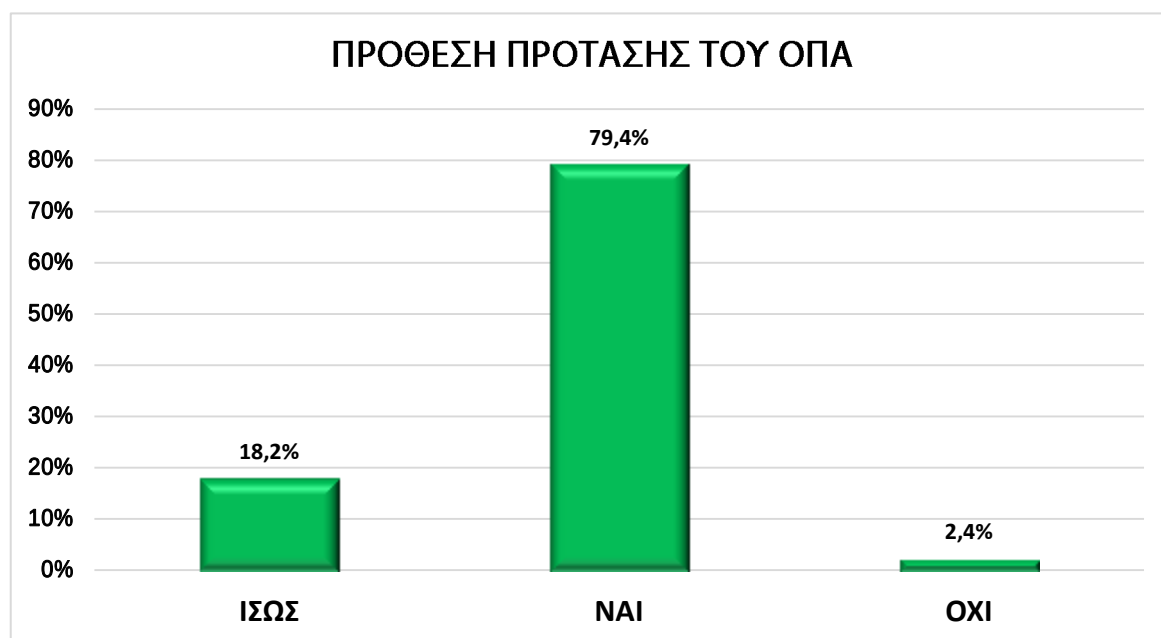
Διάγραμμα 4.7.5.: Ποσοστό κάλυψης αναγκών από το ΟΠΑ

Στο Διάγραμμα 4.7.6 παρουσιάζονται τα ποσοστά κάλυψης των αναγκών των αποφοίτων από το ΟΠΑ ανά τμήμα.

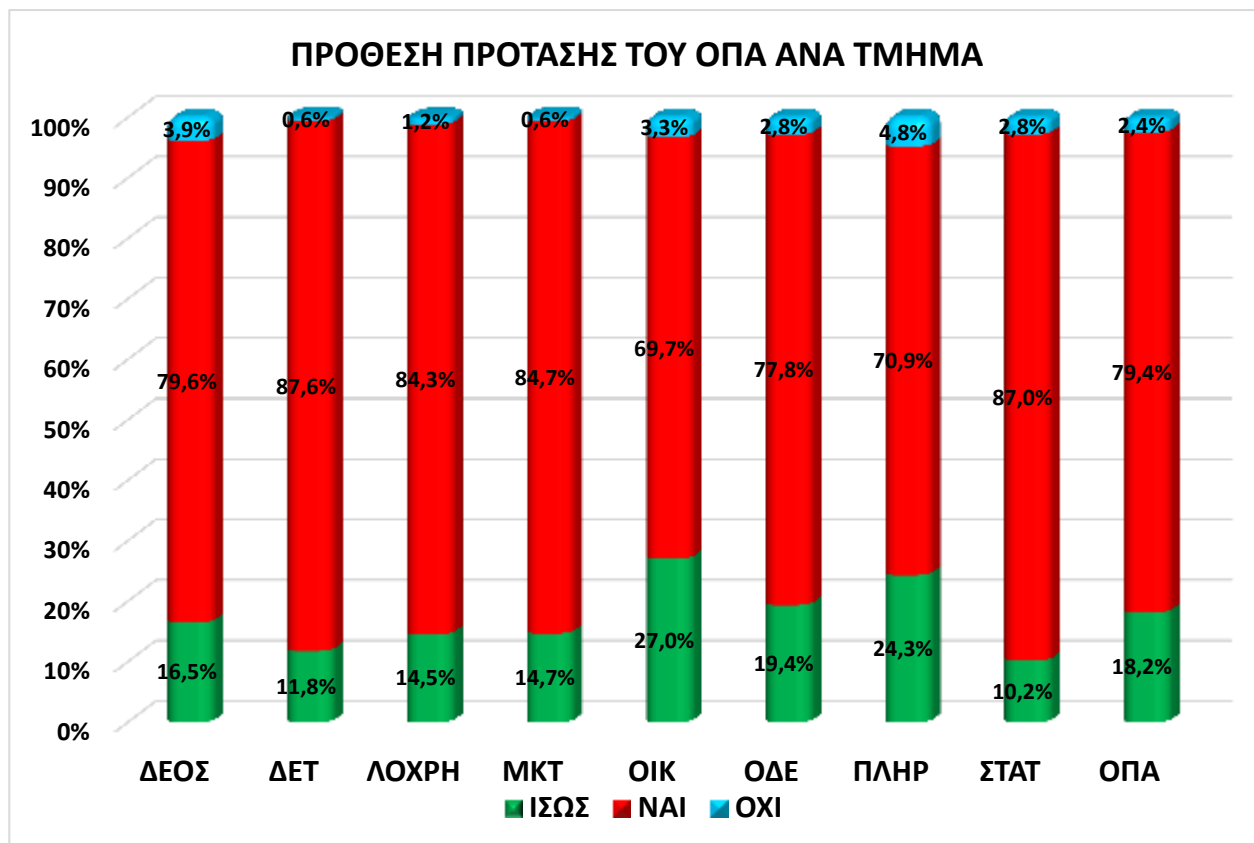
Διάγραμμα 4.7.6.: Ποσοστό κάλυψης αναγκών από το ΟΠΑ ανά τμήμα

Στην πρόθεση πρότασης του ΟΠΑ για σπουδές το ποσοστό θετικής απάντησης ανήλθε σε 79,4%, ενώ μόνο το 2,4% απάντησε αρνητικά (Διάγραμμα: 4.7.7.Α).

Διάγραμμα 4.7.7.Α: Ποσοστό πρόθεσης πρότασης του ΟΠΑ

Η ίδια εικόνα παρουσιάζεται και την πρόθεση πρότασης του ΟΠΑ για σπουδές ανά τμήμα. Το τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών κατέχει το υψηλότερο ποσοστό θετικής απάντησης που ανήλθε σε 79,6% (Διάγραμμα: 4.7.7.B).

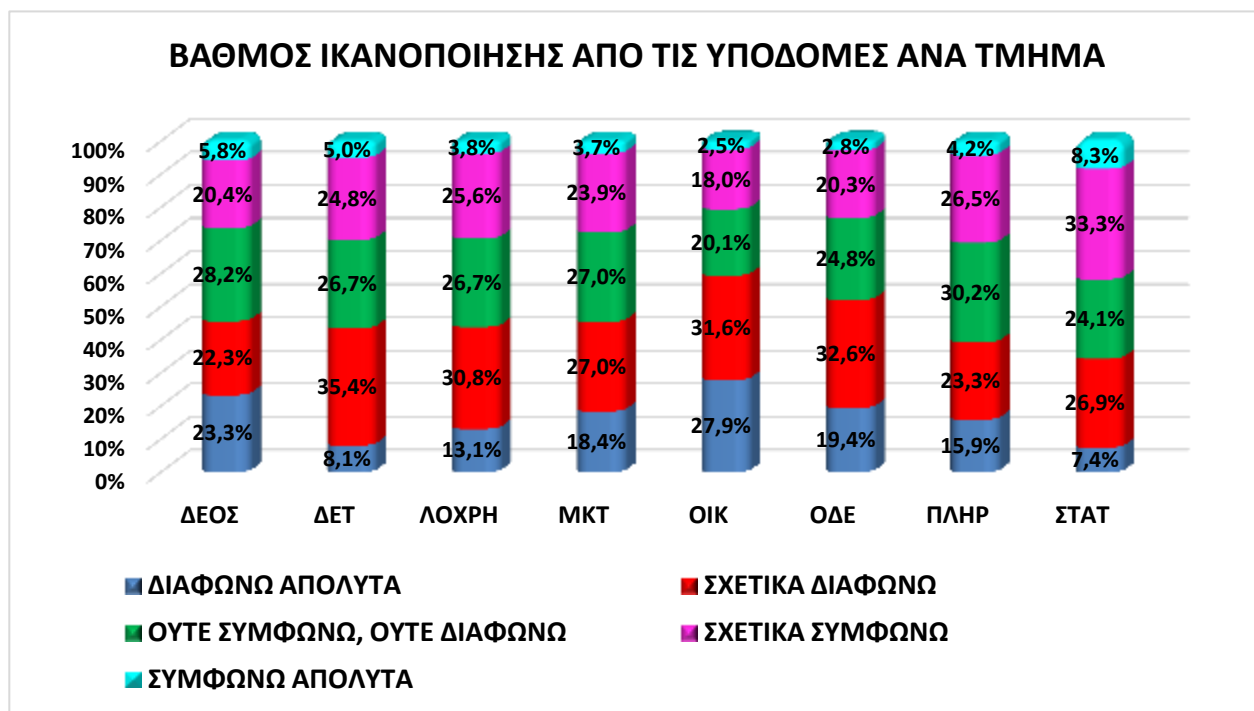
Διάγραμμα 4.7.7.B: Ποσοστό πρόθεσης πρότασης του ΟΠΑ ανά τμήμα

Όσον αφορά το βαθμό ικανοποίησης από τις υποδομές του ΟΠΑ τα ποσοστά ικανοποίησης διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα με την πλειονότητα των συμμετεχόντων να εκφράζουν δυσαρέσκεια. Μόλις το 27,2% δήλωσε ικανοποιημένο από τις υποδομές (Διάγραμμα: 4.7.8.).

Διάγραμμα 4.7.8.: Ποσοστό ικανοποίησης από τις υποδομές του ΟΠΑ

Στο Διάγραμμα 4.7.9 παρουσιάζονται τα ποσοστά ικανοποίησης των αποφοίτων από τις υποδομές του ΟΠΑ ανά τμήμα.

Διάγραμμα 4.7.9.: Ποσοστό ικανοποίησης από τις υποδομές του ΟΠΑ ανά τμήμα

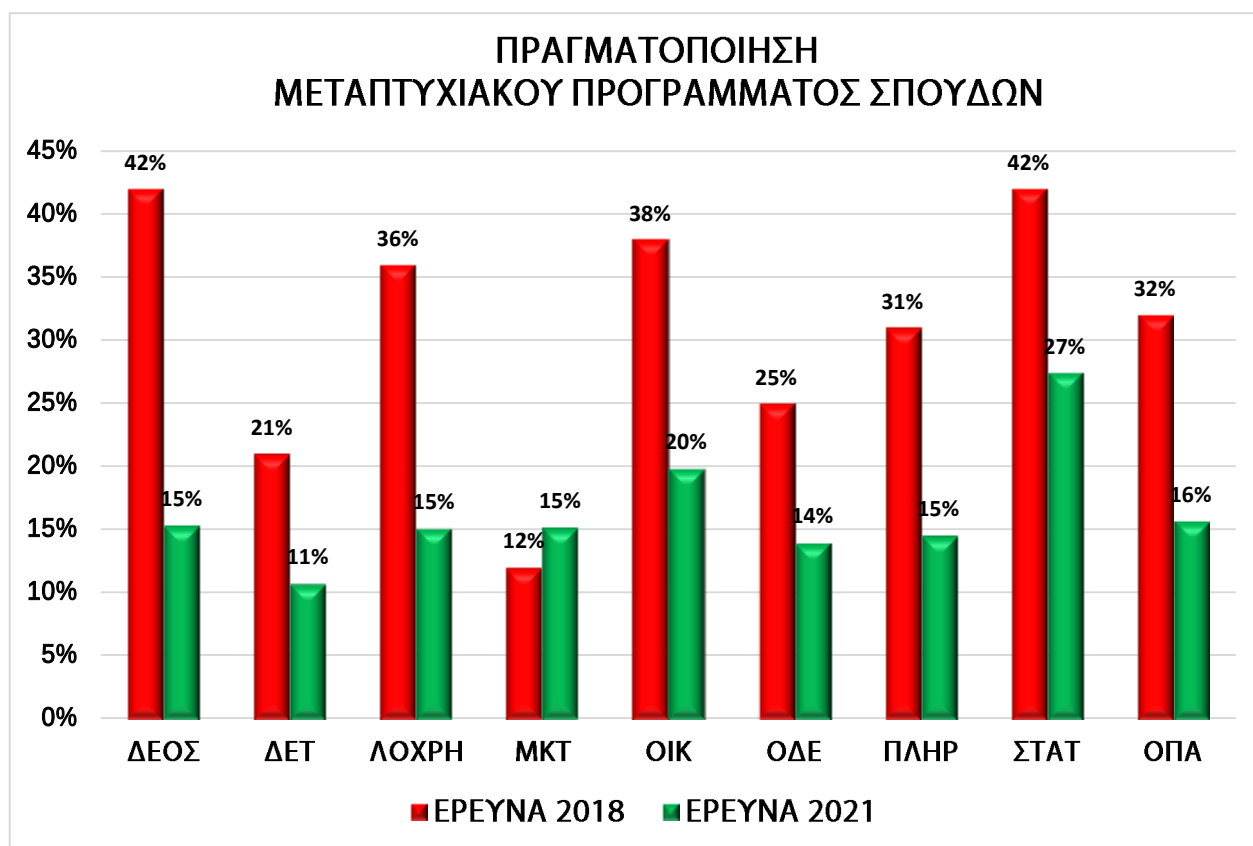
5. Σύγκριση Αποτελεσμάτων των Ερευνών του έτους 2012 & του έτους 2018

Η προηγούμενη μελέτη απορρόφησης αποφοίτων του ΟΠΑ διεξήχθη το 2018. Στο ερωτηματολόγιο της τωρινής έρευνας που υποβλήθηκε στους απόφοιτους υπήρξαν κοινά ερωτήματα με την έρευνα του 2018. Για τις κοινές αυτές ερωτήσεις τα συγκριτικά αποτελέσματα των ερευνών παρουσιάζονται στη συνέχεια, τόσο για το ΟΠΑ συνολικά, όσο και για κάθε τμήμα του.

Εδώ να τονιστεί ότι για την έρευνα του 2018 έχουμε κρατήσει τα δεδομένα μόνο για τα τελευταία τρία χρόνια αποφοίτησης ώστε οι δυο έρευνες να είναι πραγματικά συγκρίσιμες. Έτσι η έρευνα του 2018 αναφέρετε στα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015, 2015-2017, 2016-2017, ενώ αυτή του 2021 στα ακαδημαϊκά έτη 2017-2018, 2018-2019, 2019-2020. Στην έρευνα του 2018 οι απαντήσεις που αντιστοιχούν σε αυτά τα έτη αποφοίτησης ήταν 606.

5.1. Ποσοστό Πραγματοποίησης ΜΠΣ

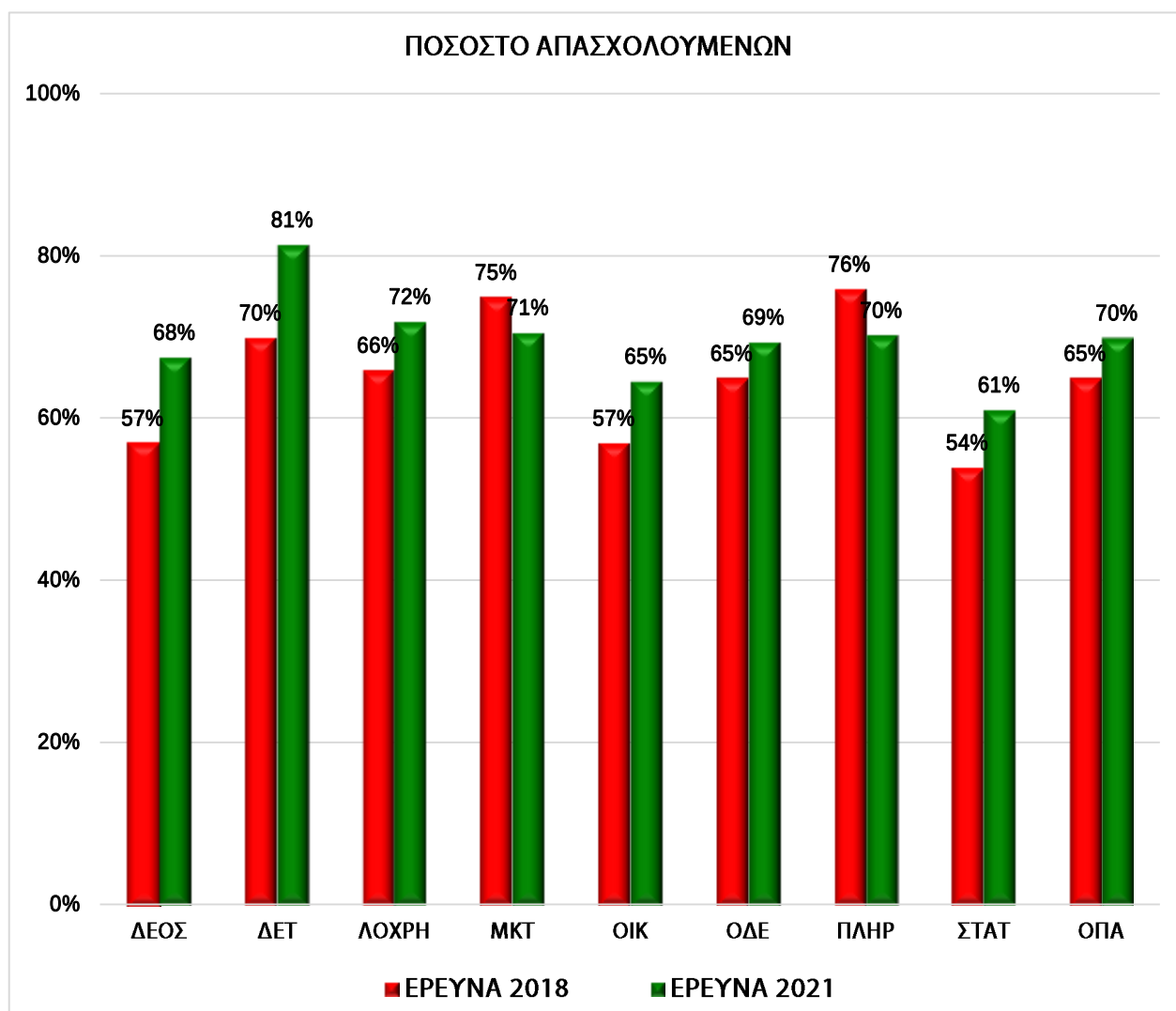
Αναφορικά με την πραγματοποίηση Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών στο σύνολο του πανεπιστημίου, στην έρευνα του έτους 2018, ανήλθε σε 32%, και στην παρούσα σημείωσε πτώση με ποσοστό 16% (Διάγραμμα: 5.1.1.). Εν μέρει αυτό μπορεί να αποδοθεί στην πανδημία που έχει αναστείλει για πολλούς τα σχέδια για μεταπτυχιακά λόγω της αβεβαιότητας.

Διάγραμμα 5.1.1. Ποσοστό πραγματοποίησης ΜΠΣ

5.2. Εργασία

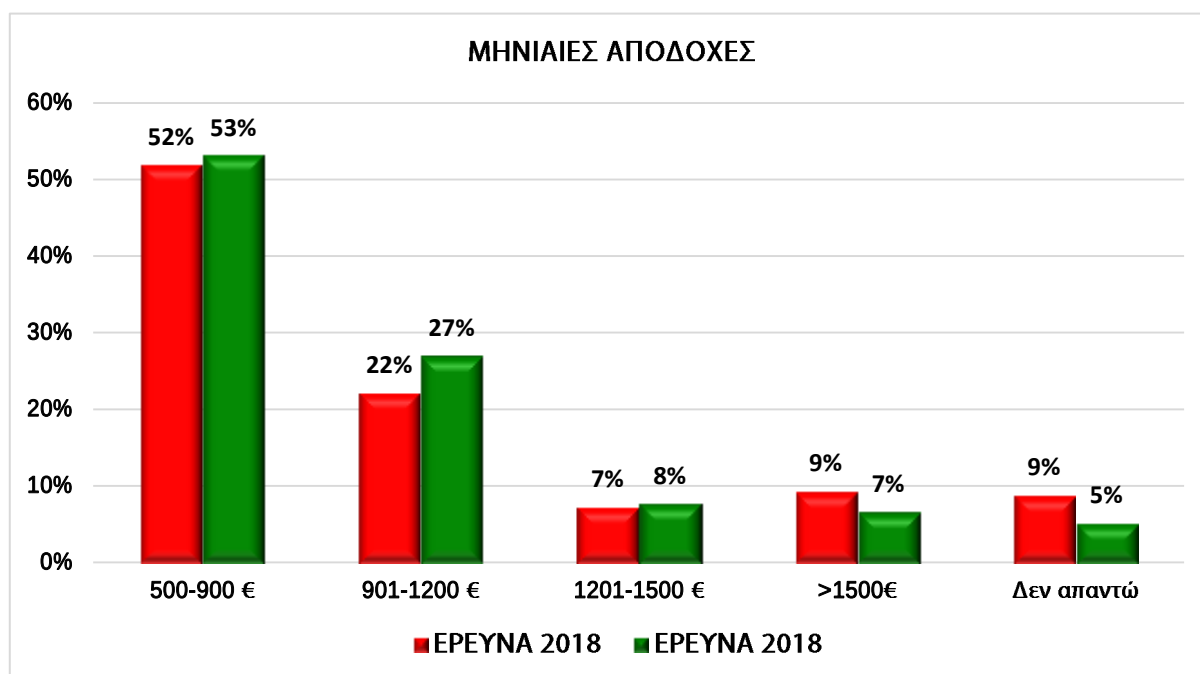
Στην έρευνα του έτους 2018, το 65% των ερωτηθέντων αποφοίτων δήλωσε ότι εργαζόταν τη συγκεκριμένη στιγμή της έρευνας (είτε με πλήρη, είτε με μερική απασχόληση), το αντίστοιχο ποσοστό στην παρούσα έρευνα, παρουσίασε μικρή άνοδο φτάνοντας στο 70%.

Διάγραμμα 5.2.1. Ποσοστό απασχολούμενων ανά τμήμα και στο σύνολο του ΟΠΑ

5.3. Μηνιαίες Αποδοχές

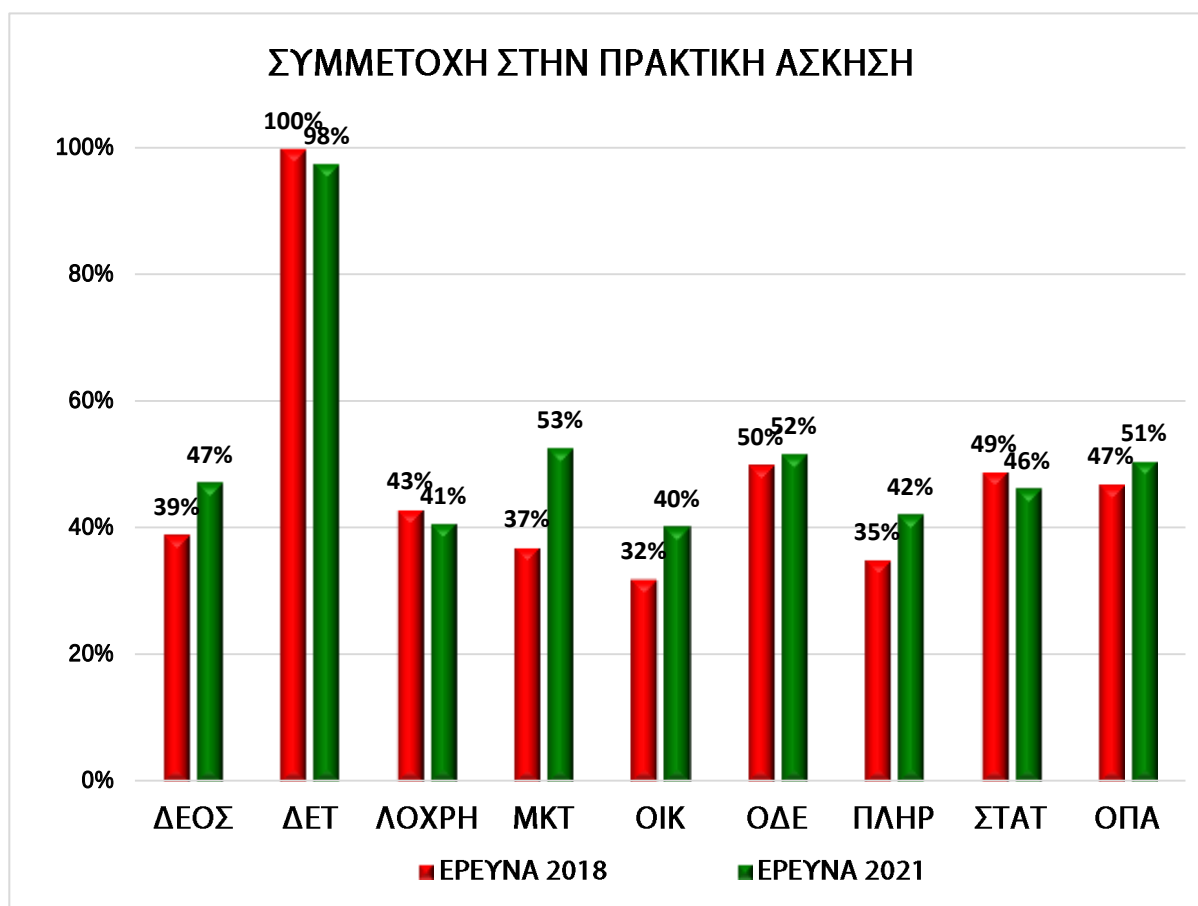
Όσον αφορά τις καθαρές μηνιαίες αποδοχές των ερωτηθέντων, στο εύρος αποδοχών 500€-900€ το ποσοστό της έρευνας του 2018 βρίσκονται στο 52%, ενώ στην έρευνα του 2021 διαμορφώθηκε στο 53%, παρουσιάζοντας μια μικρή αύξηση. Στο εύρος αποδοχών 901€-1.200€ παρατηρείται και εκεί μια αύξηση από 22% το 2021 σε 27% το 2021. Στο εύρος 1.201€-1.500€ το ποσοστό αυξήθηκε μία μονάδα από 7% σε 8%, ενώ στο εύρος από 1.501€ σημειώθηκε μια μικρή πτώση από 9% σε 7% (Διάγραμμα: 4.3.1.). Στις απαντήσεις υπήρχε και η επιλογή «δεν απαντώ» όπου κι εκεί υπήρξε μείωση από 9% σε 5%. Συνολικά οι διαφορές είναι μικρές ανάμεσα στις δυο έρευνες

Διάγραμμα 5.3.1. Μηνιαίες αποδοχές σε ευρώ (€)

5.4. Συμμετοχή στο Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης

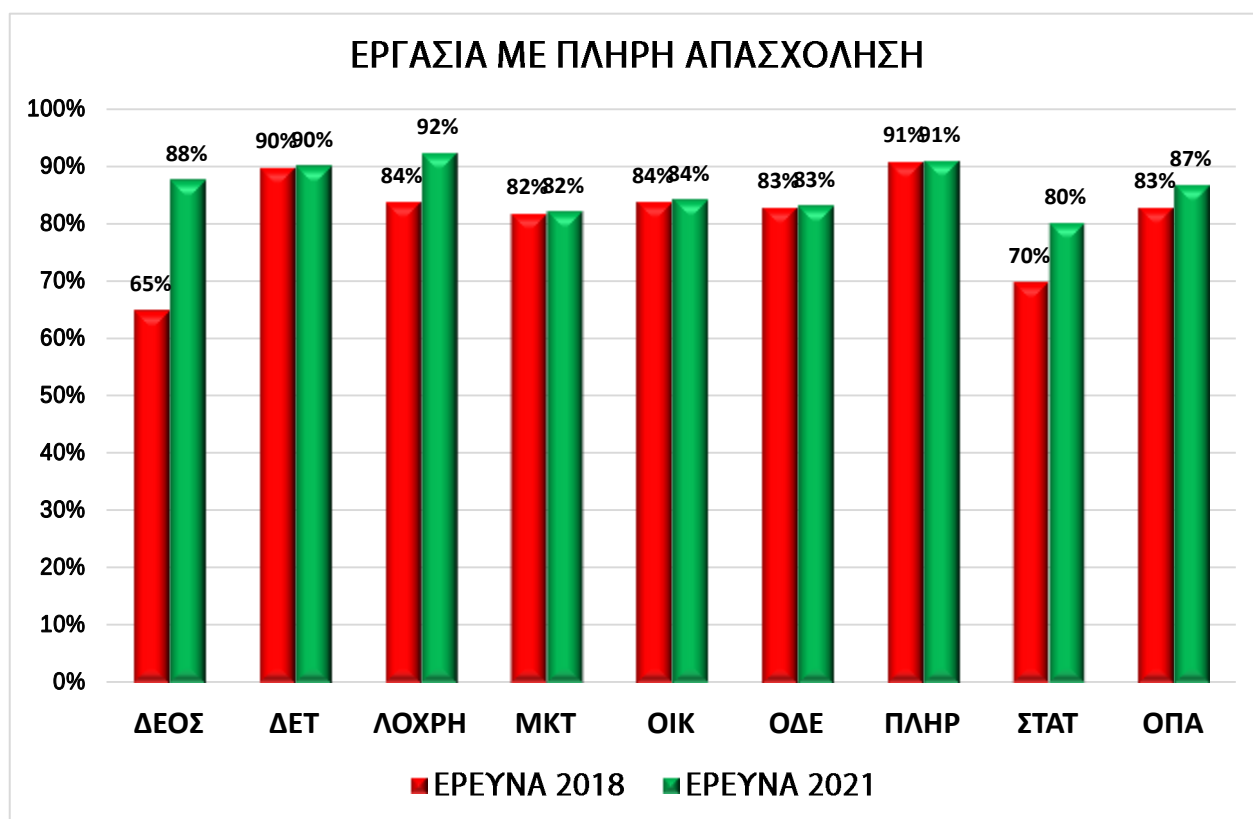
Στην έρευνα του έτους 2018, στο σύνολο των απαντήσεων το 47% δήλωσε ότι συμμετείχε στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του πανεπιστημίου, στην παρούσα έρευνα σημειώθηκε μια αύξηση διαμορφώνοντας το αυτό ποσοστό στο 51% (Διάγραμμα: 5.4.1.).

Διάγραμμα 5.4.1. Συμμετοχή στην πρακτική άσκηση ανά τμήμα

5.5. Είδος Εργασίας

Στην έρευνα του έτους 2018 η συντριπτική πλειοψηφία μεταξύ των αποφοίτων που εργάζονται είναι πλήρους απασχόλησης, σε ποσοστό 83%, και το 2021 το ποσοστό αυτό αυξήθηκε ακόμη φτάνοντας στο 87% (Διάγραμμα: 5.5.1.). Οι διαφορές που παρατηρούνται ανά τμήμα είναι μικρές (Διάγραμμα 5.5.2). Στα περισσότερα τμήματα υπάρχει μια μικρή μετακίνηση προς εργασία πλήρους απασχόλησης.

Διάγραμμα 5.5.1.: Πλήρης απασχόληση ανά τμήμα

Τα αντίστοιχα ποσοστά απασχόλησης με μερική εργασία στην έρευνα του 2018 ήταν 12% παρουσιάζοντας πτώση σε 7,1% το 2021.

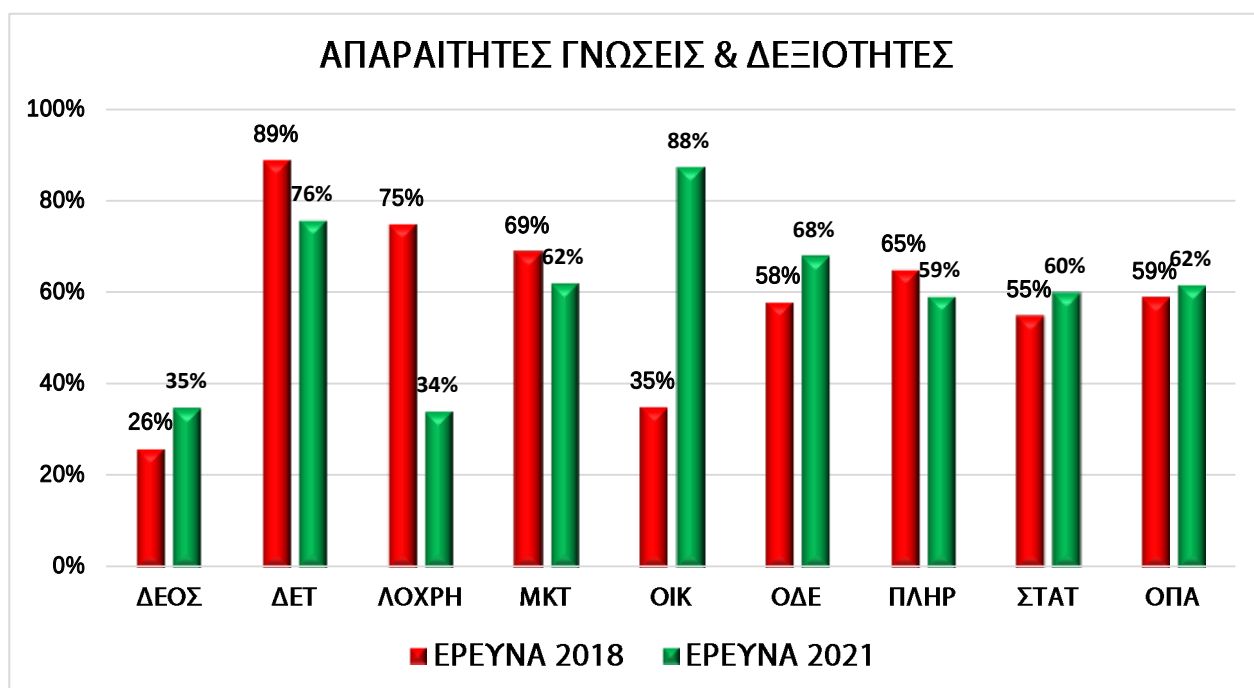

Διάγραμμα 5.5.2.: Μερική απασχόληση ανά τμήμα

5.7. Γνώσεις και Δεξιότητες από το ΟΠΑ

Στην έρευνα του έτους 2018, οι απόφοιτοι δηλώνουν σε ποσοστό 59% ότι έλαβαν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ως προς την αγορά εργασίας. Στην έρευνα του 2021, το ποσοστό αυτό ανήλθε σε 62% (Διάγραμμα: 5.7.1).

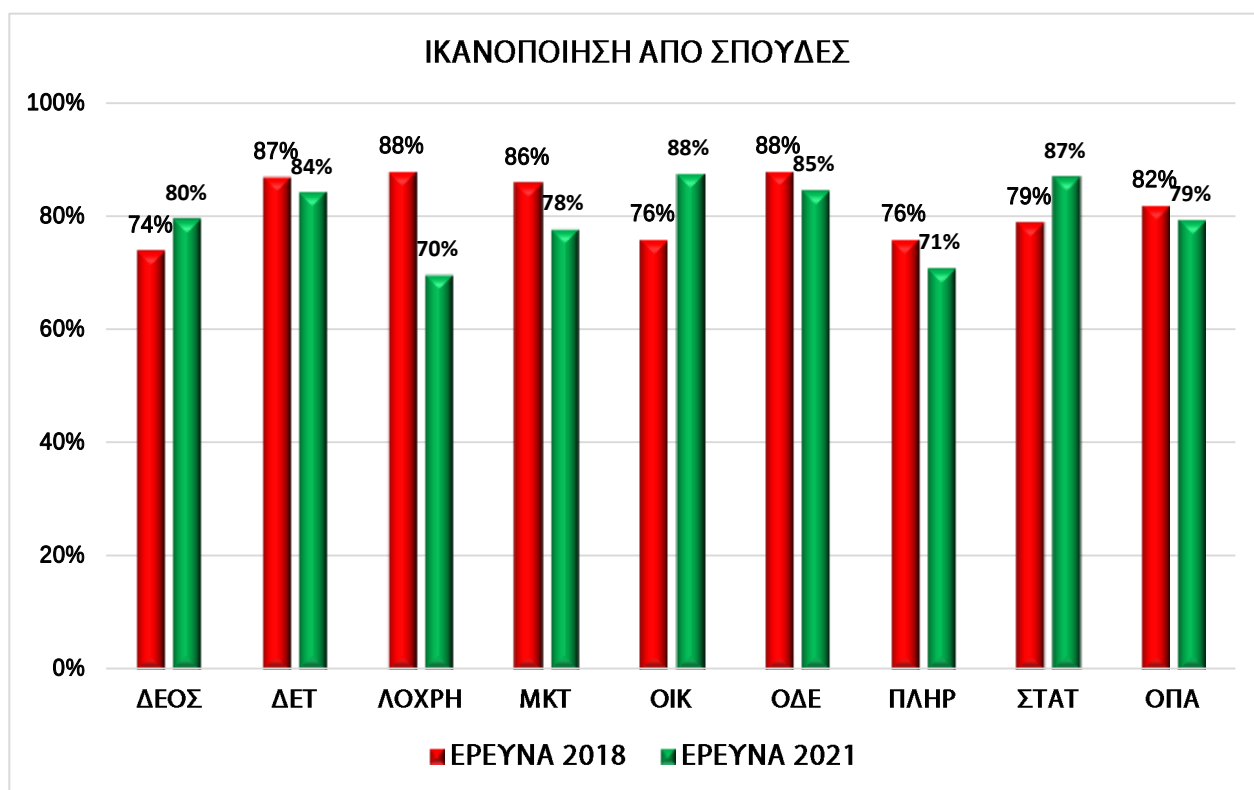
Σημείωση: για λόγους συγκρισιμότητας προστέθηκαν τα ποσοστά των κατηγοριών «συμφωνώ» και «συμφωνώ απόλυτα».

Διάγραμμα 5.7.1. Ποσοστά ικανοποίησης από τις προσφερόμενες γνώσεις και δεξιότητες

5.8. Ικανοποίηση από τις Σπουδές στο ΟΠΑ

Στην έρευνα του έτους 2018, όσον αφορά το εάν οι απόφοιτοι ήταν ικανοποιημένοι από τις προπτυχιακές σπουδές τους στο ΟΠΑ, στο σύνολο του πανεπιστημίου απάντησε θετικά το 82% και το 2021 το ποσοστό αυτό μειώθηκε λίγο και διαμορφώθηκε σε 79% (Διάγραμμα: 5.8.1.). Υπενθυμίζουμε ότι πρακτικά για ένα εξάμηνο το πανεπιστήμιο λειτούργησε εξ αποστάσεως για τους αποφοίτους της έρευνας του 2021.

Διάγραμμα 5.8.1. Ποσοστά επιλογής του ΟΠΑ για προπτυχιακές σπουδές

6. Επίλογος

Τα κυριότερα συμπεράσματα από την παρούσα έρευνα είναι τα εξής:

- Στο σύνολο των αποφοίτων το 36% συνέχισε τις σπουδές, με το τμήμα Οικονομικής Επιστήμης να κατέχει την πρώτη θέση με ποσοστό συνέχισης 50,4%.
- Στο σύνολο των απαντήσεων που ελήφθησαν σε σχέση με τον σχετικό πληθυσμό ανά τμήμα, το υψηλότερο ποσοστό στη συνέχιση των σπουδών του μετά την αποφοίτηση έχει το τμήμα Στατιστικής με ποσοστό 33,3% με το ΟΠΑ στο σύνολο 19,3%.
- Ο βασικός λόγος μη συνέχισης των σπουδών μετά την αποφοίτηση είναι ότι η συνέχιση των σπουδών βρίσκεται στα μελλοντικά τους σχέδια, με ποσοστό 38,5%, με την εύρεση εργασίας σε σύντομο χρονικό διάστημα στη δεύτερη θέση με ποσοστό 31%.
- Από τις απαντήσεις προέκυψε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών που συνέχισαν τις σπουδές τους ήταν μέσω ΜΠΣ σε ποσοστό 81,2%, από αυτούς το 65,5%, παρέμεινε στην Ελλάδα και το 59,8% επέλεξε το ΟΠΑ.
- Το 69,9% των αποφοίτων που έκαναν Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών, δήλωσε ότι ήταν συναφές με τις προπτυχιακές σπουδές του, ενώ παρόμοια εικόνα παρουσιάζεται και στις απαντήσεις ανά τμήμα (από 54,4-83,9%).
- Στο σύνολο των αποφοίτων επτά (7) στους δέκα (10), ήτοι 70%, εργάζονται, με ποσοστά 77,2% οι γυναίκες και 61,8% οι άνδρες.
- Το 87% του συνόλου των εργαζόμενων, απασχολείται με πλήρη απασχόληση.
- Αναφορικά με τους κλάδους απασχόλησης των αποφοίτων, η Λογιστική, η Πληροφορική και η Συμβουλευτική βρίσκονται στην πρώτη τριάδα.
- Οι μισοί απόφοιτοι (53%) επιλέγουν να δημιουργήσουν τη δική τους επιχείρηση μέσα στο πρώτο έτος από την αποφοίτησή τους. Το ποσοστό αυτό φθίνει με το πέρασμα του χρόνου φτάνοντας το 16% μετά από δύο (2) έτη.
- Το 90,8% των επιχειρήσεων που δημιούργησαν οι απόφοιτοι παραμένουν ενεργές
- Το 25,6% εργάζεται σε απόλυτα συναφές αντικείμενο και το 32% εργάζεται σε αντικείμενο μεγάλης συνάφειας, ενώ μόλις το 9,3% δηλώνει ότι εργάζεται σε αντικείμενο με καμία συνάφεια.
- Το 91,6%, δηλαδή εννέα (9) στους δέκα (10) απόφοιτους επιλέγουν την Ελλάδα για εργασία.
- Αναφορικά με τον τόπο εργασίας στο εσωτερικό, ο Νομός Αττικής συγκεντρώνει τις περισσότερες θετικές απαντήσεις σε ποσοστό που αγγίζει το 90,2%.
- Έξι (6) μήνες μετά την αποφοίτηση, εργαζόταν σε συναφές αντικείμενο με τις σπουδές το 46,1%.
- Δώδεκα (12) μήνες μετά την αποφοίτηση, εργαζόταν σε συναφές αντικείμενο με τις σπουδές το 55,1%.
- Είκοσι τέσσερις (24) μήνες μετά την αποφοίτηση, εργαζόταν σε συναφές αντικείμενο με τις σπουδές το 68,9%.

- Η συμμετοχή στην Πρακτική Άσκηση, παρότι αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη πτυχίου μόνο στο τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας, ανέρχεται στο ποσοστό 50,6% συνολικά στο ΟΠΑ.
- Το 38,2% παρέμεινε στην επιχείρηση μετά το πέρας της πρακτικής και το 13,1% έλαβε πρόταση συνεργασίας.
- Το 33,1% δήλωσε ότι άλλαξε μία με δύο φορές θέση εργασίας και το 42,6% ότι παραμένει στην ίδια θέση.
- Αναφορικά με το ύψος των αποδοχών τους το μεγαλύτερο ποσοστό (53%) δήλωσε αποδοχές από 500-900€ και μόνο το 7% από 1.501€ και άνω.
- Το 16,9% των αποφοίτων δήλωσε πάρα πολύ ευχαριστημένο από την παρούσα εργασιακή του θέση, το 32% πολύ και το 35,5% αρκετά..
- Στον τρόπο αναζήτησης και εύρεσης εργασίας, το διαδίκτυο κατέχει την πρώτη θέση με ποσοστό 86% και ακολουθεί η επιλογή προσωπικές γνωριμίες και συστάσεις από τρίτους με ποσοστό 60%.
- Όσον αφορά στο κατά πόσο οι σπουδές τους στο ΟΠΑ βοήθησαν στην επαγγελματική και ακαδημαϊκή ζωή παρατηρείται ότι:
 - ο Το 61,8% δηλώνει ότι έλαβε τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες κατά τη διάρκεια των σπουδών του, ως προς τη αγορά εργασίας.
 - ο Το 61,4% δηλώνει ότι έλαβε τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες κατά τη διάρκεια των σπουδών του, ως προς τις μετέπειτα σπουδές.
 - ο Το 69,2% δηλώνει ότι έλαβε τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες κατά τη διάρκεια των σπουδών του, ως προς την εύρεση εργασίας.
- Το 75,7% των αποφοίτων δηλώνει ικανοποιημένο ή απόλυτα ικανοποιημένο από τα μαθήματα.
- Πάνω από τους μισούς και σε ποσοστό 69,2% δηλώνουν ικανοποιημένοι ή απόλυτα ικανοποιημένοι από το διδακτικό προσωπικό.
- Το 79,4% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι θα πρότεινε για σπουδές το ΟΠΑ.
- Όσον αφορά το βαθμό ικανοποίησης από τις υποδομές του ΟΠΑ, τα ποσοστά ικανοποίησης διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα με την πλειονότητα των συμμετεχόντων να εκφράζουν δυσαρέσκεια.

7. Προτάσεις

Βάσει των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την ανάλυση των στοιχείων, θα μπορούσαν να προταθούν τα παρακάτω για την περαιτέρω αναβάθμιση και βελτίωση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών του ΟΠΑ.

- Ενδυνάμωση του Γραφείου Διασύνδεσης ΟΠΑ και αύξηση της εξωστρέφειας του Ιδρύματος προς τον επιχειρηματικό κόσμο.
- Ενίσχυση του θεσμού της Πρακτικής Άσκησης και αύξηση της διάρκειας.
- Αναθεώρηση και εκσυγχρονισμός στα προγράμματα σπουδών ορισμένων τμημάτων, με περισσότερο πρακτικό προσανατολισμό.
- Βελτίωση και επέκταση των εγκαταστάσεων και υποδομών του πανεπιστημίου για την καλύτερη κάλυψη των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων.
- Βελτίωση της ενημέρωσης των φοιτητών για το τι μπορούν να κάνουν μετά την αποφοίτηση τους με βάση τις δεξιότητες που έχουν αποκτήσει από τις σπουδές τους.
- Ανάπτυξη και ενδυνάμωση της εξωστρέφειας.
- Ενδυνάμωση των σχέσεων με τους αποφοίτους με τη λειτουργία ενημερωμένης βάσης δεδομένων με τα στοιχεία τους.
- Οι γραμματείες κατά την αποφοίτηση να ζητάνε πραγματικά emails και όχι τα ιδρυματικά που έτσι κι αλλιώς απενεργοποιούνται σύντομα μετά την αποφοίτηση.
- Η έρευνα μπορεί να γίνεται συχνότερα και πιθανότατα με rolling samples για την καλύτερη παρακολούθηση των αποφοίτων.